

รายงานการประชุมสภาผู้แทน

ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๓ (วิสามัญ) ชุดที่ ๑

วันศุกร์ที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๓

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๐๕ นาฬิกา

เนื่องจาก ประธานสภาผู้แทน มีอยู่ ไม่สามารถมาปฏิบัติหน้าที่ได้
นายกเตียง เหมะภักดิ์ รองประธานสภาผู้แทน จึงทำการแทน

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : ฉันทน์มาลี อภิมาตย์ ๕๕ คน
เป็นองค์ประชุมแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดการประชุมต่อไป ตามระเบียบวาระ
เรื่องที่แจ้งให้ที่ประชุมทราบในวันใหม่ ระเบียบวาระต่อไป กระทั่ง
กระทู้ถามของคุณทองดี ศิริราชวิน เรื่อง ราษฎรได้รับความไม่ปลอดภัย
รถยนต์ ลานกระทรงมหาชาติไทย

นายทองดี อิศราชวิน (เชียงใหม่) : ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม
คุณรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้

เห็นที่ขอมทราบกันมานานแล้วว่า ราษฎรผู้ตั้งฎจรไปมาในท้องถิ่น
ห้องงและผู้โดยสารรถยนต์ประจำทางในจังหวัดต่าง ๆ ได้รับความไม่ปลอดภัย
ในกรณีที่ถูกกระชกทรัพย์หรือชนถึงกับเป็นคนพิการไปตลอดชีวิต และถึงกับ

สิ้นชีวิตไปมีเยอะมาก ๆ ก็เพราะผู้ขับประมาทเงินเฉยทำการขับในอัตราความเร็ว
สูง อาทิเช่น เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ศกนั้นได้เกิดชนกันขึ้นระหว่างรถบริษัทนิคม
พาณิชย์กับรถยนต์พธมด ๓ ในเขตอำเภอกระทุ่มแบนจนจะถึงท่าข้ามนคร
ชัยศรี เป็นเหตุให้คนโดยสารแต่ละคนขับรถตายค่าที่ ๕ คน ไปตายที่โรง
พยาบาลอีก ๓ คน และบาดเจ็บสาหัสอีก ๒ คน

เมื่อพฤติการณ์อันน่าสยดสยองปรากฏความมีจริงเช่นนั้น ข้าพเจ้า
ขอประทานกราบเรียนถามว่า เพื่อความปลอดภัยในชีวิตของราษฎรผู้โดย
สารทั่ว ๆ ไป ท่านจะมีนโยบายเบื้องต้นให้มีการขับรถเร็วทั้งรถสองล้อและ
รถโดยสารในอัตราความเร็วสูง และจะกำจัดอัตราความเร็วเพียงใดแต่ไหน
อย่างไรหรือไม่

พลโท มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย :
กระทรวง มหาดไทย ขอตอบกระทู้ ถามของท่าน ดังมาชิก ผู้มีเกียรติ แห่ง นคร
เชียงใหม่ว่าดังนี้

กระทรวงมหาดไทย มีนโยบาย ในอันที่ จะคุ้มครอง ให้ความปลอดภัย
ของประชาชน ผู้โดยสาร และสัญจร ไปมา ที่จะเกิดจาก ขอบข่าย เหล่านี้ อยู่แล้ว
โดยคณะกรรมการจราจรจำกัดความเร็วในการขับขี่รถยนต์พาหนะ ทั้งได้พยายาม
ประกาศกักเตือน ผู้ขับขี่รถพาหนะทั้งล้อสองล้อและรับจ้าง ให้ระมัดระวังไม่
ให้ทำการขับขีโดยประมาท ทั้งได้สั่งกำชับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องซึ่งทั้งการตรวจ
ตราจับกุมผู้ฝ่าฝืนกฎหมายโดยกวดขัน สั่งอัตราความเร็วในระบียบการ
บัญญัติขึ้นได้มีพระราชบัญญัติการจราจรทางบก และทางกระทรวงมหาดไทย
ได้มีพระราชบัญญัติการจราจรทางบกฉบับแก้ไข ทั้งได้มีการประกาศจราจร
ทางบกที่พระราชทานแก่กรม และประกาศตำรวจกักเตือนไว้แล้ว

นายทองดี อีสราชีวิน (เชียงใหม่) : ข้าพเจ้าขอชกถาม
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยดังต่อไปนี้ ที่ท่านบอกที่ท่านมีนโยบาย
 จะจัดการควบคุม ความเร็วโดยกำกับกำซาไปดังผู้ขับรถยนต์จะเป็นส่วนตัว
 หรือโดยสารก็ตามนั้น ให้ระมัดระวังในการลดความเร็วนั้น ทั้งนี้ข้าพเจ้าขอ
 ช้ให้เห็นด้วยช่าง ให้เห็นว่าไม่ต้องเกิด แม้แต่เพียงถนนเจริญกรุงก็ตาม
 เขียวราชก็ตาม : ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ขับรถประจำทางโดยสารนั้น
 พยายามแข่งขันกันด้วยความเร็วเป็นพยานเคมี ทั้งนี้จึงเกิดปัญหาประจำวัน
 ที่รถยนต์ที่คนโดยสารนั้นเป็นต้น ทั้งนี้จึงขอเรียนถามว่าท่านจะกำกับกำซา
 เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรของท่านให้ลดความเร็วอย่างเข้มงวดจนจะได้หรือไม่
 นอกจากรถที่วิ่งในทาง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยทราบแต่
 ด้ยว่า ผู้บริหารท่านเองเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรของท่านในที่ถนนเหล่านั้น
 ตาม ๔ แยก ๓ แยก ๕ แยก ก็ตาม เท่าที่ตำรวจจราจรปฏิบัติทำเป็นเช่น
 นั้นไม่ ตำรวจจราจรกลับไปจับกุมที่มุมถนน ๔-๕ คนเหล่านี้เป็นต้น ชก
 ๓-๔ มุมถนนตำรวจจราจรหาได้ยืนดูแต่อยู่ไม่ ทั้งนี้จึงเป็นเหตุให้เกิดรถยนต์
 มีการวิ่งเร็วหรือแข่งกัน เด็ดรายจรข้ามถนนหนทาง ตำรวจจราจรไม่มี
 ไซกาแสดงได้โดย ช่างนั้นเป็นต้น จึงขอทราบเรียนถามว่าท่านมีนโยบายดัง
 ไปโดยดองให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรประจำอยู่แต่ระมุมถนน เพื่อความปลอดภัย
 ภัยในเขต และ เพื่อ ความ ปลอดภัย ในเรื่อง รถยนต์ ที่เกิด ชนกัน นั้น ชกจะได้
 หรือไม

พลโท มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย :
 นโยบายอย่างนั้นมานานแล้ว ในการที่จะไม่ให้รถวิ่งเร็ว ให้เจ้าหน้าที่
 ตำรวจจราจรได้พยายามกวดขันในเรื่องนี้ ในข้อที่ท่านบอกว่าจะเจริญกรุง

มานานแล้ว แต่ทงนขอแต่งตั้งดีดิดว่า ถ้าหากการควบคุมจรรยาบรรณของท่านได้
 จัดให้เป็นระเบียบเรียบร้อยหรือดีมานานแล้ว ด็กิริกยณศรัทธาคนถึงแก่วัด
 คงไม่อย่างนี้ โดยฉะเพราะอย่างนี้ ในจังหวัดพระนครเมื่อปี ๒๔๗๒ ที่โรง
 พยาบาลตลวงตง ๑ รัชชกวางชวค นั้นแต่งตั้งว่าการจัดการจรรยาบรรณของท่าน
 บกพร่อง อย่างยิ่งนอกจากนี้ ความบรรดาถนนหนทางต่าง ๆ เช่นจากกรุงเทพ
 ไปนครปฐม หรือจากกรุงเทพ ไปสมุทรปราการ หรือ กรุงเทพ ไปชลบุรี
 อย่างนี้เป็นต้น นอกจากถนนหนทางสายเหล่านี้ ถ้าท่านรัฐมนตรีจะกรุณา
 ไปดูในเวลาที่เขาขบรอนครี่ประจำทางแล้ว เขาวิ่งแข่งกันวิ่ง ๆ เขาแข่ง
 เพื่อยะไร : เขาบอกอย่างนี้ ถ้าไม่ขบเร็วแล้วตัวเขาจะคงถูกตัดเงินเดือน
 ถ้าหากว่าปรากฏข้อเท็จจริงเช่นอย่างนี้แล้ว ท่านรัฐมนตรีจะกรุณาถ้ารับ
 เจ้าหน้าที่ของท่านให้เขมงวดกวดขันจะได้หรือไม่ เมื่อข้าพเจ้าได้แต่งตั้งดี
 แล้ว ที่โรงพยาบาลตลวงตงมีถึง ๒๐๐ กว่ารายที่ต้งชันชวคแล้วที่พิภกรไม่ต้อง
 พูลถึง แล้วเทียบสถิติทั่วประเทศแล้วข้าพเจ้าคิดว่าไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ ราย
 โดยถูกรถยนต์ชนตาย หรือท่านจะแก้ไขจำนวนรถคันเหล่านี้ให้ลดน้อยถอยลง
 แต่จำเป็นต้องมีค้ายบ้าง บางครั้งก็เป็นเหตุสุดวิสัย แต่อันนอกจากนั้นขอทราบ
 เรียนท่านรัฐมนตรีอีกครึ่งหนึ่งว่า บรรดา รถโดยสารประจำทางนั้นถนนเมียด
 เดี้ยคยคยเขยต บางถนนงบนหลังคาถ้าเกิดชนกันเมียดเดี้ยคหรือชนบนหลังคา
 จะต้งชันชวคทันที ทรงท่านจะมั่นโยบายตั้งเจ้าหน้าที่ของท่านทำกรห้ามคน
 โดยสารอย่างเด็ดขาดไม่ให้ชนบนหลังคาจะได้หรือไม่

พลโท มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
 ขย่างททานุแทนได้กล่าวอนึ่งแล้วทุกย่าง แต่การปฏิมัติผู้ที่เป็นเจ้าของรถ
 ไม่ปฏิมัติ แต่ว่าตัวตำรวจเห็นแจ้งทุกครั้ง แต่ถนนหนถายยาว ๆ จะมีตำรวจ

ไปตรวจอย่างไร เขารู้ว่าผมตรวจตรวจเขากเขาคนลงบ้างหรือช้อนเดี่ยวบ้าง
 แล้วถาวยรถเร็วเข้าพาเจ้าให้ส่งข้อบังคับตำรวจมาซึ่งแรง ไม่เป็นความจริง เขาก็
 ได้สั่งถาวยรถเร็ว ไม่ใช่เจ้าของตั้งให้ขบเร็วเมื่อสืบตามเขากง่าอย่างนั้น
 แล้วจะให้ข้าพเจ้าทำอย่างไร เมื่อเป็นอย่างนั้นแต่ก็เกี่ยวกับผู้ทขบรถไม่รักษา
 ระเบียบ เขาพยายามลงคนทุกอย่างตามที่ท่านว่า นโยบายเช่นนี้ลงไปทุกสิ่ง
 ทุกอย่างแล้ว อยู่หมัดตรวจตราจะปฏิบัติหรือไม่เท่านั้น เรื่องมีอยู่เท่านั้น
 นายทองดี อีสราชวน (เชียงใหม่) : ตามที่ท่านรัฐมนตรี
 ตอบก็กระทรวงมหาดเจ้าเมื่อก่อนว่าความถนนด้วยยาว ๆ ตามจังหวัดต่าง ๆ ก็
 ด้กคล้ายกับว่าตำรวจจราจรหยาบอะไรอย่างนี้ไม่เพียงพอ แต่ทางขอชัก
 ถามว่าท่านจะมีนโยบายที่จะจัดจราจรของแต่จังหวัดให้มารถจักรยานยนต์
 (ไซคาร์) ก็ตาม ให้มันเดินผลัดเปลี่ยนเพื่อความปลอดภัยของผู้โดย
 ธารจะดีหรือไม่ ความจริงถ้าจราจรไซคาร์ไปมาอย่างนี้อาจจะทำให้ผู้ชม
 ชักสมเกรงเจ้าหน้าที่ได้ ถ้าหากว่าไม่เจ้าหน้าที่จราจรประจำทางอย่าง
 นั้นขอทราบมีเรื่องด้วยความจริงใจว่า คนขับโดยมากเขาก็ขอว่าขบรถไม่ไซของ
 เขา เขามีรับจ้างเพียงวัน ๆ ก็ขบเต็มที เขาไม่รู้สึกว่าเป็นหน้าที่ของเขา
 จึงขบแต่ไม่นึกถึงความเป็นความตาย อย่างนี้เป็นคน ๆ ขอเรียนถามว่าท่าน
 จะจัดตำรวจจราจรอย่างทั่วภาคหรือไม่ แล้วข้าพเจ้าขอชักถามครั้งสุด
 ท้ายว่า เพื่อประกันความปลอดภัยของผู้โดยสารนั้น ขอเรียนถามว่าทาง
 รัฐบาลจะมีนโยบายที่จะคิดประกันชีวิตผู้โดยสารหรือไม่ ทั้งนี้ข้าพเจ้าขอ
 ช่างคล้ายต่างประเทศเป็นต้น อย่างต่างประเทศเขามีกฎหมาย กฎหมาย
 บังคับเจ้าของรถยนต์ว่าประจำทาง จะเห็นเครื่องหมายหรือรถยนต์ที่ใดบังคับ
 ให้ประกันคนโดยสาร อย่างบรรทุกคน ๑๐ คน เจ้าของรถยนต์จะต้อง

ประกันด้วย เขาเรียกว่า อินชัวร์นซ์ โปลิตี ค่ะชวาระยะต้น ๓ เดือน ๑ เดือน บังเอิญผู้โดยสารถูกขโมยทรัพย์ เกิดรถชนกันคนตายทันที บริษัทประกันชวาค จะจ่ายเงินให้ผู้โดยสารถ้างค่าห ขอเรียนถามว่านโยบายนี้ รัฐบาลจะคิดหรือ ไม่เพื่อประกันความปลอดภัยของผู้โดยสารถย่นคร ในอนาคต: ทงนขาพเจ้า ขอช้ถกถามเป็นครั้งสุดท้าย

พลโท มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย : กฎหมายที่ท่านถามมาช้ก่อน ทางนี้ยังไม่ได้พิจารณาว่าจะมีอย่างไร แต่กฎหมายซึ่งมีอยู่นี้โดยมากประกันความปลอดภัยในทางแพ่งมากกว่ากฎหมาย ที่เกี่ยวกับในเรือ่งกฎหมายที่เป็นช้ช่งนี้ ทางกระทรวงมหาดไทยจะได้ให้ รห้ถกฐานและจ้รกรว่าเขาทำอย่างไร ซึ่งส้มาช้กผู้มีเกียรติคงจะพอใจ

นอกจากนี้ ถ้ามีการเข้มงวดกดดช่นแล้วการ โดยสารถย่นครไม่ มีลำบาก ประเด็นที่ท่านผู้แทนขอจ้ตั้งกระทู้ถามว่าออกกฎหมายมาบังกับให้เกิด เรือ่งราวช่นช่งไม่มีคนโดยสารถได้ ทงนก็ไม่ว่างจะทำอย่างไร แต่อย่าง ไรก็ดีทงกระทรวงมหาดไทยก็จะต้องพิจารณาตู่เหมือนกัน

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : ค้ไปกระทู้ถามของหลวง ระวังประจันตคาม เรือ่งการปรับปรุ้งแก้ไขพระราชบัญญัติลักษณะปก- ครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗

หลวงระวังประจันตคาม (นครราชสีมา) : ขาพเจ้าขอตั้ง กระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ค้ค้ช้ไปนี้

พระราชบัญญัติปกครของท้องที่ พุทธศักราช ๒๔๗๕ ได้ช้ช้กใช้มา นานถึง ๓๕ ปี แล้ว ช้ดแก้ทงบัญญัติของรัฐธรรมนูญนั้น กสงาค้ช้ โดย ต้านแห่งสภาราชการแห่งและสมุหเทศาภิบาล ก็ไม่มีแล้ว และการท้หน่วย

ข้าพเจสจะเรียกราษฎรช่วยกันทำงานในทำนของขอแรง ก็ขัดกับรัฐธรรมนูญ และหนังสืออื่น ๆ อีกมาก ที่ต้องพินิจพิเคราะห์เป็นการยากแก่ นายข้าพเจสผู้วิญญูบัณฑิต ดังนี้ ขอเรียนถามว่า ท่านจะจัดการปรับปรุงแก้ไขใหม่ได้เหมาะสมสมณันย์ เมื่อไร หรือไม่ เพราะเหตุใด

พลโทมังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย :
กระทรวงมหาดไทย ขอตอบกระทู้ของท่านสมาชิกผู้มั่งเกียรติแห่งนครราชสีมา ดังนี้

พระราชบัญญัติปกครองท้องถิ่นยอมเกี่ยวพันแต่ละประสานกันกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปกครองอีกหลายฉบับ เช่นพระราชบัญญัติระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติสภาจังหวัด พระราชบัญญัติเทศบาลเป็นต้น ฉะนั้นการพิจารณาแก้ไขจึงต้องพิจารณาลิงกฎหมายดังกล่าวแล้วด้วยให้สอดคล้องกัน ฉะนั้นกระทรวงมหาดไทย กำลังพิจารณาอยู่แล้ว

หลวงระงับประจันตคาม (นครราชสีมา) : ข้าพเจ้าขอซักข้อไปว่า การที่ตงกระทรวงมหาดมานชดจริง ๆ ขัดกับการบริหารราชการแผ่นดินในท้องถิ่น ท่านรับจำ เกี่ยวกับการระเบียบราชการบริหารราชการสภาจังหวัดและเทศบาล ท่านกำลังจะจัดการอยู่แล้ว ข้าพเจ้าทราบว่าได้กำลังจัดมาหลายปีแล้วตั้งแต่ก่อนข้าพเจ้าเข้ามาเป็นผู้แทน เพราะฉะนั้นจึงอยาก จะทราบว่ามีท่านทราบเช่นนี้แล้ว จะรีบรัดจัดการให้กฎหมาย ๒-๓ ฉบับนี้ให้สอดคล้องกันกับรัฐธรรมนูญในที่ว่ากำลังจะจัดการนี้ จะได้เข้าผู้สภาได้เมื่อใด

พลโทมังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย :

ความเป็นจริงพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ นั้น ข้าพเจ้า
 เองก็ได้เคยพิจารณา และอ่านดูแล้วเห็นว่า ในพระราชบัญญัตินี้มีประโยชน์อยู่
 หลายอย่างมากมาย ที่บัญญัติข้อยกเว้นนี้ไม่ใช่เป็นการสำคัญ แต่การที่
 เราเด็กบางสิ่งบางอย่าง เกี่ยวกับผู้ว่าราชการเมือง และเทศาภิบาลนั้นเรา
 ก็มีพระราชบัญญัติเกี่ยวกับบริหารราชการในอาณาจักรไทยอยู่แล้ว และ
 ในข้อต่างๆ ถ้าหากว่ากระทรวงมหาดไทยไม่สามารถจะปฏิบัติได้เราก็พยายาม
 แก้ไขตามที่ได้เคยมีที่ตามท่านสมาชิกวุฒิสภาไปแต่เดิม เรือง
 จะพยายามแก้ไขจนแก้ไขไม่ได้จริงๆ ไม่ใช่ของง่าย เพราะว่าถ้าการแก้ไขพระราช
 บัญญัติของกรมธรรม์เดิมที่ข้าพเจ้าได้เรียนมาเดี๋ยวนี้ ต้องแก้ไข พระราช
 บัญญัติอื่น ๆ อีก ๒-๓ ฉบับ และต้องเห็นความชอบกรมกระเทศหรือ
 บางทีต้องปรึกษาหารือทางกระทรวงทบวงกรมอื่นด้วยเหมือนกัน การ
 แก้ไขไม่ใช่ของง่าย กระทรวงมหาดไทยขอเรียนว่าจะได้พยายามทำให้เร็ว
 ที่สุด

หลวงระงับประจันตคาม (นครราชสีมา) : ข้าพเจ้าขอให้
 ชัยตั้งเกิดเพ็ญเป็นกรรมาชิกช้อมและชักตามตั้งต่อไป ในเวลานี้เรารู้แล้วว่า
 ขัดกับรัฐธรรมนูญ เช่น อย่างว่ารัฐธรรมนูญปลดข้อยกเว้นสิทธิเสรีภาพให้คน
 เสรีภาพ ให้ชาวไทยมีเสรีภาพอะไรบ้าง แต่ในพระราชบัญญัติลักษณะ
 ปกครองท้องถิ่นที่ปลดเสรีภาพเช่นนี้กับให้คนรื้อบ้านจากท้องถื่นที่เปลี่ยว อะไร
 เช่นนี้ก็ได้ ข้อมติได้ และยิ่งกว่านั้น ขัดแก่การปกครองที่จะช่วยทำนุบำรุง
 รุงบ้านเมืองเช่นเดียวกับศาลากลางเด็ก ๆ น้อย ๆ หรือขอแรงกันมาทำตำบล
 เหมียงทราย ฉะนั้นจึงขอว่าเจ้าเมืองจะต้องขอขยายแก้ไขเป็นของยาก แต่มี

ชยุตต์มฤตดิฉัน ข้าพเจ้าจึงเสนอว่าควรรับแก้เพื่อให้ประโยชน์แก่พลเมือง
 ปฏิบัติการไปโดยชอบด้วยกฎหมายแต่ยังคงว่าข้าพเจ้าขอเดชะคือว่า ตามกฎ
 หมายลักษณะปกครองของวงกฎเกณฑ์เรียกตามภาษากว่า กระโดนท้องพระโรง
 มาตรา ๑๓๒ อะไร ๆ ที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้ว่าเป็นหน้าที่ของใครนั้นแหละ
 คือหน้าที่ของนายอำเภอเช่นนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่านายอำเภอเกรงภัยระหัดระแหงมากที่
 เดียว ฉะนั้นอยากจะให้พิจารณาว่าควรจะให้มีหน้าที่กฎเกณฑ์อะไรบ้างที่ไม่
 มีกฎหมายบังคับไว้โดยเฉพาะแต่ให้เป็นหน้าที่ของนายอำเภอ เพราะฉนั้น
 ขยาก็ขอเสนอว่าท่านควรรับเร่งจัดการให้เข้ากับกฎหมายปกครอง และ
 กฎหมายท้องถิ่นอะไรนี้ เพราะกฎหมายรัฐธรรมนูญเราแก้ไขได้ ๒-๓ คนแล้ว
 ดังนั้นจึงขอเสนอว่าท่านจะรับพยายามทำอะไรหรือไม่ แล้วเมื่อใดท่านจะทำได้
 ก็เดอน ก็ม ข้าพเจ้าอยากจะขอรับทราบเป็นวาระสุดท้าย ที่ข้าพเจ้าถาม
 ขยายียดยาว

พลโทมังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย :
 ความเป็นจริงในเรื่องนี้ ขอขอขอบคุณท่านสมาชิกผู้เกียรติ เพราะท่านเองก็
 ได้เคยเป็นนายอำเภอมาแล้ว ท่านก็เห็นอีกของอำเภอแต่ละฝ่ายปกครองว่า
 อะไรเป็นอย่างไร ในเรื่องที่ว่าควรแก้ไขพระราชบัญญัติปกครองท้องถิ่น
 พ.ศ. ๒๕๕๗ หรือแก้ไขให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญนั้น ในเรื่องนี้มี
 บัญญัติในรัฐธรรมนูญแล้วว่าในสิ่งใด ๆ ที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแล้วก็ให้ถือว่า
 เป็นการยกเลิกไป ถึงแม้ว่าพระราชบัญญัติปกครองท้องถิ่นโดยที่เรายังไม่
 ได้แก้ไขตั้งแต่นั้นมาซึ่งรัฐธรรมนูญแก้ไขไม่ได้ เพราะจะแก้ไขหรือไม่
 แก้ไขก็ใช้การไม่อยู่แล้ว แต่ถ้าถามว่ามีอะไรกำหนดว่าให้เป็นหน้าที่ของ
 ใครแล้วก็ให้เป็นหน้าที่ของนายอำเภอ ในที่นี้นายอำเภอเราก็คือเป็นผู้ดูแล

ทุกชั้นของประชาชนในสิ่งใดที่ไม่มีบัญญัติก็เป็นหน้าที่ของนายอำเภอ ซึ่งรับ
หน้าที่เป็นฝ่ายปกครองอยู่แล้ว ฉะนั้นก็สมจริงอย่างที่ว่าเป็นกระโถนต้อง
พระโรง ซึ่งใครจะทิ้งเศษกระดาษหรืออะไรก็เป็นความจริง ในเรื่องแรก
เพิ่มปลัดอำเภอในบางท้องที่ และนอกจากนั้นเจ้าหน้าที่นายอำเภอก็ได้เห็น
เห็นช้อยช้อยมาก ถ้าหากว่าท่านสมาชิกเห็นสมควรให้เขาสำหรับบำเหน็จบำนาญ
ให้มันเกียรติยิ่งขึ้นไปอีกเป็นการเหมาะสม ทางกระทรวงมหาดไทยก็ได้เต็มใจ
สำหรับพระราชบัญญัติแก้ไขลักษณะปกครองท้องที่ของโรงเรียนแล้ว จะทำได้
เร็ว แต่แต่ละจะเห็นว่ามีผลจำเป็นอย่างไร นี่อีกเรื่องหนึ่ง ท่านจะ
ปฏิบัติอย่างไรให้สอดคล้องต้องกันตามรัฐธรรมนูญนี้ ขอนายอำเภอเรียน
แล้วว่า ถ้าตัวรัฐธรรมนูญแล้วก็ได้บริหารไม่ได้ตามพระราชบัญญัติไม่ว่า
พระราชบัญญัติใด ๆ

หลวงระงับประจันตคาม (นครราชสีมา) : ข้าพเจ้าได้ฟัง
แล้วรู้สึกชอบที่ท่านได้เห็นใจนายอำเภอ และเห็นอกเห็นใจที่ข้าพเจ้าความ
ซื่อสัตย์จริง รัฐธรรมนูญมาตรา ๗๒ บอกว่าบุคคลมีหน้าที่ช่วยเหลือ
ราชการตามตักทัญหมายบัญญัติ ถ้าออกกฎหมายปกครองท้องที่ให้สอดคล้อง
ต้องกันแล้ว ก็คงสะดวกที่จะปฏิบัติสำหรับทางฝ่ายอำเภอ นี่ข้าพเจ้าไม่ใช่ชัก
แต่ขอแสดงความขบใจที่ท่านจะแก้ไขโดยเร็ว

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : กระหุกคือไปของนายสดุด
ทองโรจน์ เรื่องการดำรงบรรณดุช ตามรัฐธรรมนูญว่าก ระกระทรวงสาธาณ -
สุข

นายฮวด ทองโรจน์ (มหาสารคาม) : ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้
ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข หัวข้อในนี้

๑. ท่านได้จัดหน่วยพยาบาล เคสชันท์ ออกไป ปรามโรค คุตทราตใน
ภาคอีสานกี่หน่วย มียาพอที่จะบำบัดทองหรือไม่ การตั้งเจ้าหน้าที่ออกไป
ได้รับความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นเพียงใดหรือไม่ เรือทางกระทรวง
มหาดไทยให้ความสะดวกกับเจ้าหน้าที่แก้หน่วยพยาบาลเคสชันท์แค่ไหน เพียง
ใด หรือไม่

๒. เมื่อใดท่านจึงจะส่งนายแพทย์ไปประจำจังหวัดมหาสารคาม แม้
ท่านจะกรุณาเอาใจได้แก่ความเจ็บไข้ประชาชนในภาคอีสานอย่างมากอยู่แล้ว
แค่นั้น เพียงใด ก็ตาม หากแต่บางจังหวัดในภาคอีสานยังขาดนายแพทย์
ไปประจำแต่ละจังหวัด ก็ขอมิอำนาจผลิตใน ทางที่ จะเยี่ยวยาได้สะดวกอยู่นั้น
เอง ท่านจะจัดการให้แต่ละจังหวัดมีนายแพทย์ไปประจำในจังหวัดที่ยังไม่
มีนายแพทย์ เมื่อใด

๓. ท่านได้ตั้งเจ้าหน้าที่หน่วยพยาบาลเคสชันท์ออกไป ทำการในส่วน
ภูมิภาค โดยเฉพาะภาคอีสานนี้ นอกจากท่านจะได้รับรายงานผลการ
กระทำของเจ้าหน้าที่ของท่านจะได้รายงานโดยตรงแล้ว ท่านได้เคยขอให้
เจ้าหน้าที่เจ้าของท้องถิ่นรายงานผลมาประกอบการพิจารณาหรือไม่

พระยาปริรักษเวชชการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสาธารณสุข

สุข : กระทรวงสาธารณสุขขอตอบคำถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ
ดังต่อไปนี้

ในข้อ ๑ ที่ท่านถามว่า ได้จัดหน่วยพยาบาลเคสชันท์ไปปรามโรค
คุตทราตกี่หน่วยนั้น ขอตอบว่ากระทรวงสาธารณสุขได้จัดหน่วยพยาบาล
เคสชันท์ไปปรามโรคคุตทราต ในภาค อีสาน เขต ๓ หน่วยดังยกยกันคือ ที่
จังหวัดมหาสารคาม ที่จังหวัดนครราชสีมา และที่สุรินทร์ และทั้ง ๓ หน่วย

ชาวนาผู้ซึ่งจังหวัดซึ่งแก่ชราภาพแต่ก็ทรงร่างแทบไม่ไหว และขาดนายแพทย์
 มาแต่ พ.ศ. ๒๔๗๓ ในระหว่างข้าพเจ้าเป็นนายกเทศมนตรีอยู่ได้ขอขอร้อง
 ท่านมาหาคำช่วย ขอให้เจ้าชาวนาผู้ซึ่งจังหวัดเป็นผู้ทำงานนายแพทย์ไปในตัว
 แต่เจ้าชาวนาผู้ซึ่งจังหวัดนั้นแก่ชราภาพมาก ขอให้อายุเรื่อยมา ก็ให้นาย
 แพทย์ไม่ได้อะไร ^{๕๕} ทงนอกจากจังหวัดมหาสารคามจังหวัดลำพูนก็ไม่มี จังหวัด
 ชน ๆ ก็ไม่มี กรมเจ้าชาวนาผู้ซึ่งจังหวัดได้ให้เจ้าชาวนาผู้ซึ่งจังหวัดเป็นนายแพทย์ประจำ
 จังหวัดของตนตำแหน่งหนึ่งไปในตัวคนคนเดียวใช้หลาย ๆ ตำแหน่งอย่างนี้ ยาก
 จะทราบเวียนถามว่าท่านเพิ่มเบี้ยเลี้ยงแค่ตำแหน่งให้แก่เจ้าชาวนาผู้ซึ่งจังหวัดหรือ
 ไม่ เมื่อไรท่านจะส่งนายแพทย์หนุ่มและทันตแพทย์ไปมหาสารคาม เพราะ
 ขาดมาแต่ พ.ศ. ๒๔๗๓ ^{๕๕} โน้น ^{๕๕} ทงนอกจากจังหวัดมหาสารคามยังขาด
 อีกหลายจังหวัด หรือท่านจะให้เจ้าชาวนาผู้ซึ่งจังหวัดทำหน้าที่นายแพทย์ไป
 ในตัว จังหวัดมหาสารคามขาดนายแพทย์มานานแล้ว แม้จะมีแพทย์
 แผนโบราณซึ่งขอจดทะเบียนมา ๓ ร้อยคนได้ ๘-๘ คนเท่านั้น ^{๕๕} ทงท่าน
 จะกรุณาส่งนายแพทย์ไปช่วยเหลือจังหวัดมหาสารคามและจังหวัดซึ่งขาดนาย
 แพทย์ได้เมื่อไร ขอเรียนอย่างนี้ สำหรับเท่าที่ท่านจะกรุณานั่น ถึงหากอ่า
 ท่านจะกรุณาส่งนายแพทย์ปริญญาและ ประกาศนียบัตร ซึ่งมี ความรู้ไว้รักษา
 พยาบาลก็ยังพอที่จะอุ่นใจได้บ้าง และจังหวัดอื่น ๆ ขาดอย่างหรือเรียนมา
 ท่านจะกรุณาได้หรือไม่ ท่านจะรับแรงได้หรือไม่ที่จะได้ส่งไป และเจ้าหรือ
 ที่ท่านได้ตอบว่าได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ทางมหาดไทย ข้าพเจ้าจะคลาด
 เล็ดอันตราบเท่า ^{๕๕} แม้แต่จะรับผู้ที่เป็นโรคศุกครามาช่วยรื้องานท่านก็จะด้วยความ
 อดทนแก่เฉพาะแพทย์ขอออกไปที่ถาวรรักษาเขาเท่านั้น ^{๕๕} ท่านไม่กรุณาว่า
 ประชาชนหรือกลุ่มประชาชนซึ่งบางตำบลยังไม่ได้รับเลย ^{๕๕} เป็นแต่เพียง

ได้ยินว่าได้ยินข่าวว่าแพทย์มากเคตขนท์ไปแล้ว ไม่รู้เคตขนท์ไหนที่ไหน
อะไรเหตุนี้ ท่านจะกรุณาให้แพทย์ออกไปกำจัดศัตรูหรือไปประจำณ
ให้เอาใจใส่กับประชาชนที่เป็นศัตรูทำให้โรคชืดหรือโรคภัยยิ่งกว่าเป็นอยู่แล้ว
จะได้หรือไม่

พระยาปริกษเวชชการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสาธารณสุข
สุขุ : ที่ท่านถามนี้ ข้าพเจ้าเข้าใจว่าท่านอาจจะหมายถึงแพทย์เทศบาต
เพราะข้าพเจ้าได้ตอบแล้ว สำหรับแพทย์ที่ไปประจำจังหวัดนั้นเรามีแล้วทุก
จังหวัด ไม่มีขาดที่ไหนทุกแห่งเวลานี้ แต่ว่าอาจจะขาดได้สำหรับแพทย์
เทศบาต สำหรับแพทย์เทศบาตตามกฎหมายเทศบาตอาจจะหาได้เอง แต่
ว่าทางการสาธารณสุขก็ยินดีที่จะหาให้ถ้าขอมา แต่ว่าโดยจ่ายเงินของ
เทศบาต ก็มีเทศบาตหลายแห่งที่ได้ขอมา เวลานี้ดูเหมือนขาดอยู่ถึง ๑๕-๑๖
แห่ง และกระทรวงการสาธารณสุขได้ประกาศรับสมัครว่าใครต้องการจะ
ไปก็ให้มาสมัครจะได้จัดการส่งไป ประกาศมานานแต่ก็ยังไม่เห็นมีใครสมัคร
สักคนเดียวที่จะอยู่กับเทศบาต ข้าพเจ้าก็เสียใจ ไม่รู้จะทำอย่างไร
สำหรับแพทย์เทศบาตนั้นก็จำกัดอยู่เวลานี้ ถ้าจะถอนจากที่ไหนไป เดียว
ทางจังหวัดนั้นก็จะขาด ถ้าข้าพเจ้าถอนไปจังหวัดไหน จังหวัดที่ขาดก็จะ
รู้ของมายังข้าพเจ้าอีก เวลานี้ก็เจียดกันไปตามที่ทำได้ ถ้าเมื่อใดเรามี
จำนวนแพทย์เพิ่มมากขึ้น ข้าพเจ้าคิดว่าในบั้นหน้าเมื่อเราได้รับนายแพทย์
เพิ่มมากขึ้น เพราะเป็นกบฏที่ ๔ แล้ว เราอาจจะตั้งเพิ่มเติมไปให้มาก
ได้ นอกจากนั้นที่ท่านถามเรื่องเงินเดือนหรือเบี้ยกนการสำหรับแพทย์นั้น
ความจริงกระทรวงการสาธารณสุขได้เตรียมไว้ แต่ทงนั้นก็จะต้องแต่การ
เงินทอง ๆ ไม่ และเกี่ยวกับหลักการบริหารราชการของนักถึงเดือนราชการ

อื่น ๆ ด้วยเหมือนกัน จะต้องพิจารณาาร่วมกันไป และถ้ามีทางใดที่จะทำ
ได้ ทางกระทรวงสาธารณสุขก็อยากจะสนับสนุนเพื่อให้ได้มีแพทย์ไปช่วย
มากขึ้น

สำหรับหน่วยพยาบาลเคลื่อนที่ ที่ท่านบอกว่าไปไม่ถึงถึง พอรู้ก็ไป
เสียแล้ว ข้าพเจ้าใคร่ขอเรียนว่า ตามสัญญาต่าง ๆ และตามโรงพยาบาล
จังหวัดนั้นเองก็มียาประจำอยู่ หน่วยพยาบาลเคลื่อนที่ท่านก็ทราบแล้ว เขาไป
จากเอตลา ไม่ใช่อยู่ประจำ เมื่อเขาผ่านไปแล้วก็ต้องอาศัยตู้ศุขศาลาหรือโรง
พยาบาลที่อยู่ประจำถิ่นนั้นช่วยเหลือ เพราะฉะนั้นถ้าราษฎรหรือประชาชนที่
เป็นโรคศุขศาลาจะมาหาหน่วยไม่ได้ ก็เขาจะไปหาตู้ศุขศาลาหรือโรงพยาบาล
ซึ่งรวมยาไว้ประจำอำเภอเสมอ ซึ่งเป็นการช่วยเหลือเช่นเดียวกัน

สำหรับการช่วยเหลือของทางมหาดไทย ที่ท่านว่าอาจจะคลาดเคลื่อน
ฉัน ก็เป็นข้อเท็จจริง ถ้าหากว่าที่ไหนทางเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นไม่ได้ช่วยเหลือ
อะไรเลย ข้าพเจ้าก็ยินดีถ้าหากว่าท่านจะช่วยแจ้งมาให้ทราบเป็นบางแห่ง ๆ
จะได้จัดหรือไปยังกระทรวงมหาดไทยให้ตั้งไปเพื่อจะได้เรียบร้อยยิ่งขึ้น

นายฮวด ทองโรจน์ (มหาสารคาม) : ข้าพเจ้าอยากจะถาม
รัฐมนตรีว่าการพญาแพทย์ประจำจังหวัดมหาสารคาม ขุนพิทักษ์สุขกิจใช้ใหม่
และสาธารณสุขจังหวัดก๊กขอนแก่นพิทักษ์สุขกิจใช้ใหม่ และท่านกรุณาบอก
ว่าทุก ๆ จังหวัดก็ประกาศแล้ว มีเทศบาลจัดให้มีนายแพทย์ประจำอยู่แล้ว
ท่านก็ยังไม่บอกว่ามีใครไป ถ้าไม่มีใครไปท่านจะมั่นนโยบายให้หน่วย
แพทย์ซึ่งได้ปริญญาหรือมีอะไรสักอย่างแล้วแต่เรียกท่านนายแพทย์ออกไปประจำ
แต่ละจังหวัดจะได้หรือไม่ แล้วสาธารณสุขจังหวัดแต่จะจังหวัดที่จะได้หรือไม่
แล้วถ้าสาธารณสุขจังหวัดแต่จะจังหวัดเดิมก็เขาจะไม่ให้อยู่ แล้วคือขบวนการ

มาก แต่ยังไม่แก่มีวรรณะเท่านั้น เพราะนายแพทย์ไม่ทันทองที่ ท่านจะกรุณา
 ให้นายแพทย์ สาธารณสุขประจำจังหวัดนั้น สำหรับ จังหวัดมหาสารคาม ย่าแม่
 แพทย์แผนโบราณก็ไม่ค่อยมี นายแพทย์ก็ไม่มี มีแต่สาธารณสุขจังหวัด
 ก็คนแก่คร่ำคร่า ท่านจะกรุณาให้มีนายแพทย์หนุ่มทันสมัยออกไปประจำ
 จังหวัดมหาสารคามจะได้หรือไม่ จังหวัดร้อยเอ็ดมีนายแพทย์หลายคน ถ้า
 หากว่า จะเมตตา ให้นายแพทย์ ไปทำการ เป็นแพทย์หลวง ก็จะเป็นพระคุณ หา
 น้อยไม่ ท่านจะกรุณาได้หรือไม่ นอกจากจังหวัดมหาสารคาม จังหวัดคำปูน
 ก็ไม่มีตัวสำหรับนายแพทย์ออกไปปราบศัตรูรบาด ถ้าหากว่าได้รับความร่วม
 มือจากกระทรวงมหาดไทยแม้จะเรียกเท่าไร ๆ ประชาชนก็ยินดี หากแต่ประ
 ชาชนทราบไม่ต่องถึง หรือมีฉันทน์เรียกเขาราษฎร ซึ่งมีระยะทางร่วมพันกว่า
 เด็น มารวมกัน ก็เป็นการเหน็ดเหนื่อยของราษฎร ที่จะอุ้มลูกจูงหลาน มารับความ
 เยี่ยงยา ท่านจะกรุณา ให้นายแพทย์ ออกไป ตรวจจักษุรบาด แคะตะหนอย แคะตะ
 กุ่มของประชาชน ซึ่งมีระยะทางไม่ห่างไกลกันนั้น ให้ได้รับการรักษาเยี่ยงยา
 ให้ทันถึงแก่ราษฎรทุกคนจะได้หรือไม่ในเร็ววันนั้น ผมขอเรียนถามอย่างนี้

พระยาปริรักษเวชชการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสาธารณสุข

สุข : สำหรับสาธารณสุขจังหวัดมหาสารคามที่ท่านพูดถึงว่าชนพิทักษ์สุขกิจใช้หรือไม่
 ข้าพเจ้าขอเรียนว่า ไซ้บางที่ท่านคิดว่าแก่คร่ำคร่าแต่ความจริงยังอยู่ในราชการ
 จริงขยู่เหมือนได้ครบเกษียณอายุมาบหนึ่งหรือสองปีแล้ว ก็เห็นว่ายังทำงาน
 ได้แต่จะเบียดย่นคนอื่นเองท่านหาคนไม่ได้จะส่งแพทย์ในทางราชการหากคนดีมี
 ก็ไม่มีใครมา ไม่ทราบว่าจะหาคนที่ไหนให้แก่ท่าน เพราะฉันทน์เมอมคนขยู่
 พกที่ไซ้ได้ถึงแม้ว่าจะไม่ดั่งเหมือนคนหนุ่ม ๆ ไม่แข็งแรงกว่า ข้าพเจ้าคิดว่ายัง

คิดว่าท่านจะไม่มีเดี่ยย แต่ได้คัดอยู่แต่ตามที่ใดเรียนแล้วว่าในยี่หนักมี
 หวังว่าเราจะได้แพทย์มากจน เพราะความแพทย์ที่ออกบหน้าถึงเกือบ ๕๐๐ คน
 เราก็อจะให้พวกเหล่านั้นส่งไปได้ สำหรับจังหวัดต่างๆที่ท่านว่า ความจริง
 ตัวพุนไม่อยู่ในภาคอีสาน แต่ท่านถามข้าพเจ้าจะเรียนว่าตัวพุนนี้เราได้แพทย์
 แล้วเป็นแพทย์เทศบาลเหมือนกัน ที่ท่านถามไม่ใช่ข้าราชการจังหวัด แล้ว
 เวลาคนล้มครั้นจะไปอยู่ซึ่งที่เหมือนอาเมื่อเร็ว ๆ นี้เมื่อเดือนที่แล้วมานะได้
 คนไปแล้ว สำหรับการบำบัดโรค कुछที่ทราบว่าท้ายฝ่ายของที่ประกาศไปไม่ถึง
 ๓๐ วันข้าพเจ้าก็จะขอรับไว้พิจารณา แล้วจะได้พยายามแก้ไขในเรื่องนี้
 ในเวลาที่หน้าจะไปก็จะได้ให้ทางที่ช่วยประกาศให้ทั่วถึงกัน ให้ได้มารับ
 การบำบัดมากยิ่งขึ้น

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : กระตุ๋ต๋อไปของนายฮวด
 ทองโรจน์ เรื่องการปรับปรุงฐานะเด็มนครา การรัฐมนตรว่าทำการกระ—
 ทรวงมหาดไทย

นายฮวด ทองโรจน์ (มหาสารคาม) : ข้าพเจ้าขอตั้งกระตุ๋
 การรัฐมนตรว่าทำการกระทรวงมหาดไทย ตั้งคือไป การบริหารงานของ
 แผ่นดินเมื่อก่อน จัดแบ่งเป็นกรมเด็มนครา มัตนยกเด็กหน้าทีเด็มนครา
 จังหวัดและอำเภอต่าง ๆ มีหน้าที่รับผิดชอบงาน เงินแต่จะจังหวัดและอำเภอ
 เกินอย่างมา แต่รัฐบระชาณาจและหน้าทีนั้นเพียงเทียบเท่าตำแหน่งเด็มน
 มหาดไทย ของจังหวัดและอำเภอเท่านั้นเมื่อเทียบในฐานะจะงานรับผิดชอบ
 แล้วหาสมัครไม่ ทวงจะจัดฐานะผู้ทำหน้าที่เด็มนคราให้มีเป็นกรมการ
 จังหวัดหรือกรมการข้าพเจ้าขอเรียนกาดก่อนจะได้หรือไม่ เพื่อจะให้มั่งงาน
 รับผิดชอบกว่าเป็นอยู่พอแล้ว เหตุใดท่านจึงไม่ปรับปรุงให้ดีขึ้น เพราะเหตุใด

พลโทมังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย :
กระทรวงมหาดไทยขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้^๕มีเกียรติแห่ง^๕มหาสาร
คามดังนี้

ตำแหน่ง^๕เสมียนตรา^๕นั้นเป็น^๕ตำแหน่ง^๕ที่มี^๕ภาวะ^๕เกี่ยวกับ^๕การเงิน^๕มาก
สมควรที่จะ^๕ได้รับการ^๕ปรับปรุง^๕ให้^๕ฐานะ^๕ชั้น^๕ดั่ง^๕ที่^๕กระทู้^๕ถาม^๕มา^๕ แต่^๕การ^๕ที่จะ^๕
ปรับปรุง^๕ฐานะ^๕ของ^๕กรม^๕การ^๕จังหวัด^๕หรือ^๕อำเภอ^๕หนึ่ง^๕ทำ^๕ไม่^๕ได้^๕ เพราะ^๕ขัด^๕กับ^๕
พระราชบัญญัติระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรไทยซึ่งกำหนดไว้ว่า
ให้^๕เพียง^๕แต่^๕เป็น^๕หัวหน้า^๕ส่วน^๕ราชการ^๕เท่านั้น^๕ เป็น^๕กรม^๕การ^๕จังหวัด^๕หรือ^๕กรม^๕การ^๕
อำเภอ^๕ได้^๕แล้ว^๕แต่^๕กรณี^๕ ส่วน^๕ความ^๕รับผิดชอบ^๕ของ^๕เสมียน^๕ตรา^๕จังหวัด^๕หรือ^๕
อำเภอ^๕นั้น^๕หน้า^๕ที่^๕รับผิดชอบ^๕เพียง^๕ด้าน^๕การเงิน^๕พศ^๕ได้^๕ รับผิดชอบ^๕เหมือน^๕ส่วน^๕
ราชการ^๕ทั้ง^๕หลาย^๕ ส่วน^๕การ^๕ปฏิบัติ^๕ต้งาน^๕ของ^๕เสมียน^๕ตรา^๕ก็^๕อยู่ใน^๕ความ^๕ควบคุม^๕
ดูแล^๕ของ^๕ปลัด^๕จังหวัด^๕ปลัด^๕อำเภอ^๕ อย่างไร^๕ก็^๕ดี^๕กระทรวง^๕มหาด^๕ไทย^๕ก็จะ^๕ได้^๕
ปรับปรุง^๕ฐานะ^๕ใน^๕ด้าน^๕เงิน^๕เดือน^๕ต่อไป^๕ เพราะ^๕ในปี^๕ ๒๔๘๒^๕ ก็ได้^๕พิจารณา^๕
เดือน^๕เงิน^๕เดือน^๕ให้^๕เสมียน^๕ตรา^๕อำเภอ^๕ เสมียน^๕ตรา^๕จังหวัด^๕ที่^๕ปฏิบัติ^๕ต้งาน^๕เป็น^๕ผล^๕
ให้^๕ได้รับ^๕คน^๕ละ^๕ ๒^๕ ชั้น^๕เป็น^๕การ^๕ตอบแทน^๕แทบ^๕ทุกคน^๕

นายฮวด ทองโรจน์ (มหาสารคาม) : เมื่อรัฐมนตรีว่าการ
มหาดไทยรับได้^๕ว่า^๕เสมียน^๕ตรา^๕เป็น^๕บุคคล^๕สำคัญ^๕ใน^๕ตำแหน่ง^๕ ต้อง^๕รับผิดชอบ^๕
การเงิน^๕ใน^๕หน้า^๕ที่^๕นั้น^๕และ^๕เนื่อง^๕ด้วย^๕มิ^๕ได้^๕ปรับปรุง^๕กฎหมาย^๕ ถ้า^๕หาก^๕ว่า^๕ท่าน^๕เห็น^๕ว่า^๕
เป็น^๕ตำแหน่ง^๕สำคัญ^๕แล้ว^๕ทำไม^๕จึง^๕ไม่^๕รับ^๕ปรับปรุง^๕เป็น^๕เพราะ^๕เหตุ^๕ใด^๕ และ^๕ท่าน^๕ได้^๕
กรุณา^๕ว่า^๕เงินเดือน^๕ก็^๕ยอม^๕เป็น^๕พระ^๕คุณ^๕ท่าน^๕อยู่^๕ไม่^๕ แต่^๕ถ้า^๕รับ^๕อำนาจ^๕หน้าที่^๕
ให้^๕เต็ม^๕หน้า^๕เต็ม^๕ตา^๕ก็^๕การ^๕เป็น^๕คณะ^๕ กรม^๕การ^๕จังหวัด^๕และ^๕คณะ^๕กรม^๕การ^๕อำเภอ^๕
ถึง^๕หาก^๕ว่า^๕ไม่^๕รับ^๕รับผิดชอบ^๕ก็^๕จริง^๕ แต่^๕หาก^๕ว่า^๕เก็บ^๕รับผิดชอบ^๕ด้าน^๕หนึ่ง^๕ ท่าน^๕จะ^๕กรุณา^๕

ปรับปรุงให้เร็ว... ให้ทันใจตามจุดประสงค์ของผู้... คงกระทุ้งถามจะได้หรือไม่
ขอเรียนอย่างนี้... ให้เร็วทันใจ... เร็วทันใจจะได้หรือไม่... พงษ์ขอเรียนท่าน
อย่างนั้น

พลโทมังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย :
ที่ท่านบอกว่าเป็นตำแหน่งสำคัญนั้นความจริงไม่ได้ตรงกับท่านว่าสำคัญ คือมี
จำเป็นตำแหน่งการระในการเงิน เพราะหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลบัญชี
เพราะฉะนั้นการที่จะปรับปรุงฐานะให้เกี่ยวกับคณะกรรมการจังหวัดที่เดชะขอ
ด้วย เกือบกับกฎหมายด้วย เพราะฉะนั้นเรื่องทางกระทรวงมหาดไทยจะได้
พิจารณาว่าสมควรอย่างไร แต่เท่าที่เห็นอยู่เวลานี้คงเห็นสมควร
แล้ว นอกจากที่เราจะปรับปรุงอัตราเงินเดือนใหม่มากขึ้นตามสมควรเท่านั้น
เอง

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : กระที่... ของคุณยังยวบ
พงษพรเรื่องการตั้งทางจังหวัดของบัณฑิตขอนแก่น ตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
กลาโหม คุณยังยวบ ๆ ไม่อยู่ได้มอบให้คนอื่นดูฉนั้น พงษ์ด้วยเป็นผู้ ตามแทน

นายสุวัฒน์ พูลลาภ (ร้อยเอ็ด) : ...เด็ก... ของกระทรวงถาม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเรื่อง การตั้งทางจังหวัดของบัณฑิตขอนแก่น
ดังต่อไปนี้

๓. ทราบว่ากองทัพอากาศได้เด็กสัญญาจ้างบริษัทฟาร์ซิงค์ที่ประมูล
ได้ และได้จัดการเรื่องจริงหรือไม่... ี่อะไรเป็นสาเหตุให้บริษัทฟาร์ซิงค์
ไม่อาจสร้างได้แม้แต่เพียงเริ่มงานไม่ถามถึงว่าทำงานเสร็จ... เป็นเพราะบริษัท
นั้นตั้งขึ้นใหม่เพื่อหวังผลในการตั้งทางจังหวัด... ไม่มีนายช่างที่รู้งานแต่รู้จัก

สภาพที่ของเงินคือคตยคน อย่งรกร ต่าง ๆ ที่ จำเป็น สำหรับงาน ถูกต้อง หรือไม่ เพราะเหตุใด

๒. รัฐบาลได้รับความเสียหาย และได้รับการ ทดแทนการ เสียหาย จากการที่บริษัทฟาร์อีสต์ ไม่สามารถจะสร้างได้ประการใด คิดเป็นจำนวน เงินเท่าใด

๓. รัฐบาลได้คำวิชอกแบบแปลนใหม่จริงไหม เหตุใด จึงไม่ใช้ แบบแปลนของบริษัทฟาร์อีสต์ ซึ่งรัฐบาลมีสิทธิ์จะใช้ได้ข้อยกเว้นที่ กว ที่รัฐบาลไม่ใช้เพราะไม่มั่นใจในแบบแปลนเดิม ของ บริษัท ฟาร์อีสต์ จริงหรือไม่

๔. ใต้ที่ถามว่ารัฐบาลจะมีการประมูลสร้าง ทางฉิ่งนี้ เป็นราย ย่อยๆ รัฐบาลจะรับประกันได้ใหม่ว่าการประมูลรายย่อยๆ เช่นนี้จะควบคุมได้ทั่ว ถึง เหตุใดจึงไม่มีการประมูลเพื่อที่จะ ให้แก่บริษัทหนึ่งบริษัทใดที่มีหลักฐาน

๕. ในการสร้างทางฉิ่งนี้ รัฐบาลได้ใช้งบประมาณได้เท่าใด และ จะสร้างให้เสร็จในเวลาประมาณเท่าใด

นาวาเอก หลวงสุนาวินวิวัฒน์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง กลาโหม : กระทบขอชยบทกระทู ของท่านสมาชิกผู้ น่เกียรติดังนี้ ๑. กองทัพอากาศได้เด็กสัญญาจ้างกับบริษัทฟาร์อีสต์จริง เพราะบริษัทฟาร์อีสต์ผลิต สัญญาและเป็นฝ่ายบอกเด็กสัญญา เหตุที่บริษัทฟาร์อีสต์ไม่สามารถปฏิบัติ ความสัญญาได้เป็นเรืองกายในของบริษัที่ ซึ่งกองทัพอากาศ ปฏิบัติ ความสัญญา แล้ว ๒. การที่บริษัทฟาร์อีสต์จำ เป็นต้องเด็กสัญญากับกองทัพอากาศจริง ทำให้โครงการสร้างทางล่าช้าไปมาก ค่าทดแทนที่กองทัพอากาศได้เงินค่า ปรับฐานผลิตสัญญาเป็นจำนวนเงิน ๘,๕๕๐,๐๐๐ บาท ๓. เมื่อบริษัทฟาร์อีสต์

ได้มีข้อตกลงสัญญาแล้วรัฐบาลได้ออกแบบก่อสร้างเอง โดยคณะกรรมการผู้
ทรงคุณวุฒิต่าง ๆ ร่วมกันพิจารณา การที่ไม่จ้างบริษัทอื่นทำก็เพื่อบริการ
ทำเองและเพื่อเป็นเกียรติแก่สถาปนิกของไทย ซึ่งแบบก่อสร้างของบริษัท
ฟาร์อีสต์ ความจริงนายช่างสถาปนิกเป็นผู้ ออกแบบซึ่งบริษัทจะตั้งควบคุม
การก่อสร้างเองเป็นผู้รับผิดชอบ เพราะฉะนั้นจึงไม่สมควร ใช้แบบของบริษัท
ฟาร์อีสต์ทั้งแผนที่ที่จะใช้หนักค่างกันเป็นคณะแห่ง ๕. การสร้างทางวิ่งวง
แรกมีนโยบายนเป็น ๒ ชั้น ๆ ที่ ๓ ประสงค์จะประมูตทั้งหมด ถ้าหากว่าราคาสูง
ไป อาจจะใช้วิธีประมูตรายย่อยหรือถัวแบ่งจ่ายทำเสียเอง ๕. การสร้าง
ทางวิ่งเป็นไปตามแบบซึ่งมีระยะทางวิ่งยาว ๓,๗๐๐ เมตร แต่ระยะทางวิ่ง
ของถึง ๒,๑๐๐ เมตร รวมเป็นเงิน ๓๑ ล้านบาท แต่ถ้าสามารถหาวัสดุ
ก่อสร้างเพียงพอก็คิดว่าจะได้สร้างภายใน ๓ ปี

นายสุวัฒน์ ฟูผลาก (ร้อยเอ็ด) : เนื่องจากว่าการก่อสร้างไม่
ดำเนิน รัฐบาลได้รับความเสียหายและมีสิทธิ์ได้เงิน ๓ ล้าน ๕ แสนบาท ดังที่
ท่านรัฐมนตรีผู้ มีเกียรติได้ตอบมาเมื่อก่อนนพทรยาณ เรื่องนถกบได้มีการ
ฟ้องร้องกัน และอยากจะเรียนซักถามว่าเงินที่ได้นี้เคยจนทางรัฐบาลได้รับ
แล้วหรือยัง หรือกำลังฟ้องร้องอยู่ ถ้าหากว่าเป็นเรื่องกำลังฟ้องร้องอยู่แต่
เรื่องนี้จะลงเขยด้วยประการใด

นาวาเอก หลวงสุนาวินวิวัฒน์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
กลาโหม : ความจริงเงินจำนวนนี้ทางธนาคารมณฑลจกักรับรองอยู่ เรา
ก็นำเงินไว้ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว ที่นั่นก็ขอเจรจาเพื่อจะให้ได้เงิน
ต่างประเทศ รัฐบาลคงได้แน่ เพราะเหตุว่าเงินนี้ทางธนาคารได้ไว้แล้ว

นายสุวัฒน์ พูลลาภ (ร้อยเอ็ด) : ข้าพเจ้าขอเรียนชักถาม
 ชั้น ๒ ต่อไปดังนี้ ครึ่งแรกมีการตรวจแบบแปลนแผนผังของบริษัทฟาร์อีสต์
 และผู้ที่ทำกาตรวจ คือนายอุทัย อุ้มกุดและรัฐชาติมดีที่ใช้แบบแปลน
 แผนผังแต่ฉบับไม่ได้ คัดย้าย ๆ กับว่าหาทางวางพรรคพวกตัวเองเพื่อให้ได้
 เงินค่าแบบแปลนแผนผัง แล้วทราบว่านายอุทัย อุ้มกุดเป็นคนตรวจแบบ
 แปลนแผนผังของบริษัทฟาร์อีสต์เต็มทั้งหมด จึงใช้คนที่ตรวจแบบแปลนแผน
 ผังเก่าของเขาทำไมไม่ใช้คนที่ตรวจแบบแปลนแผนผังเก่าของเขา แล้วฉบับ
 มาเขียนไว้ใหม่ ขอรบกวนว่าการเขียนแบบแปลนแผนผังใหม่ทางกองทัพอากาศ
 ได้จ้างเขียนแบบแปลนแผนผังเป็นจำนวนเท่าไร

นาวาเอก หลวงสุนาวินวิวัฒน์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
 กลาโหม : การทำนัฐบาลได้ตั้งกรรมการคณะหนึ่งซึ่งประกอบด้วย ผู้
 บัญชาการทหารอากาศเป็นประธาน อธิบดีกรมทาง พระเจริญวิศกรรม
 นายช่างใหญ่กรมโยธาเทศบาล หัวหน้ากองแบบแผนกรมทาง นายช่างใหญ่
 กรมทาง หัวหน้ากองแบบแผนกรมชลประทาน และหลวงยุคตเลอี่ ๑ ๓ ๑
 ทำกันเองไม่ได้จ้างใคร

นายสุวัฒน์ พูลลาภ (ร้อยเอ็ด) : ถึงแม้ว่าท่านรัฐมนตรีผู้ม
 เกียรติจะตอบเพื่อให้หายความข้องใจมาแล้วก็กั ก็ยังมีข้อข้องมากขอเรียน
 ถอดตั้งต่อไปน ในกาที่ไดให้บริษัทต่าง ๆ ได้เรียกประมูลทำครงนปรากฏว่า
 บริษัทมคยหนึ่งชชว่าบริษัทบริกณฑและปรากฏว่าบริษัทนเคยสร้างทางกขงทัพ
 อากาศแล้วครั้งหนึ่ง แต่การสร้างครั้งกอนเป็นเพียงรายย่อย เล็ยไม่มาก
 และพบากสร้างหอบังคับการปรากฏว่าสร้างแล้วไม่มันคงมีการชุด เหตุไฉน
 ครึ่งหนึ่งว่านักขนคความด้กปัญของคนที่มากขน จึงเอาบริษัทเดิมที่สร้างควม

ภาษาโรงงาญ เว็นนแพ พ.ศ. ๒๔๘๓ ซันพิจาวณาก่อนแล้วต่อไปขอให้อีกเอา
ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศึดปะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๒
ของคณะชยวรนซันพิจาวณาเป็นลำดับ ๒ รายที่ ๔ ของรัฐบาลรัฐมาตขอ
เสนอเปลี่ยนระเบียบวาระ ขอให้อีกเอาร่างพระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมาย
ว่าด้วยภาษาโรงงาญ เว็นนแพ พ.ศ. ๒๔๘๓ ซันพิจาวณาก่อน

นายเตียง ศิริขันธ์ (สกลนคร) : ความจริงได้ทราบว่าได้
ได้พิจารณาแล้วในเรื่องเปลี่ยนระเบียบวาระ แต่ข้าพเจ้าขยาก็จะทราบ
เรียนคดีกล่าวคดีที่จะขอเปลี่ยนความจริงไม่มีอะไร คือว่าที่เราพิจารณา
ยกวางข้อบังคับมาเดอนั้น เรายังไม่ได้รับหลักการกัน เป็นแต่เพียงว่าให้ตั้ง
กรรมาธิการไปยกวาง บัดนี้ได้ตั้งกรรมาธิการไปยกวางแต่ก็มีแต่เพียงว่า
ถ้านจะรับหลักการว่าให้ข้อบังคับหรือไม่ ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ต้องมีข้อ
ถกเถียงอะไรกันว่าถ้านจะมีข้อบังคับตามรัฐธรรมนูญ ขณะเพราะเรายัง
ไม่มีข้อบังคับแต่ชั่วคราว เมื่อรับหลักการแล้วจะได้แปรญัตติ และข้าพเจ้า
ตั้งกรรมาธิการในระหว่างบัดนี้ประชุม ซึ่งขณะนั้นถ้านจะพิจารณานัก
แต่เพียงรับหลักการว่าให้ข้อบังคับหรือไม่เท่านั้นเอง ถ้าเราไม่ ให้มีข้อบังคับ
ข้าพเจ้าก็ยังไม่เห็นว่าจะไม่มีข้อบังคับได้อย่างไร ข้าพเจ้าก็เห็นว่าจะต้อง
ให้มีข้อบังคับ เมื่อมีข้อบังคับแล้วตั้งกรรมาธิการพิจารณาว่ากรรมาชิ
การยกวางมาแต่เพื่อแปรญัตติก็เพียงเท่านั้นเอง ข้าพเจ้าคิดว่าอาจจะตั้ง
เวลาเพียง ๔-๕ นาทีเท่านั้นสำหรับพิจารณา เพราะว่าการแปรญัตติ
พิจารณาว่ากรรมาธิการยกวางมานั้น ท่านถ้านจะแปรญัตติก็คิดหรือเต็ม
อะไรก็แล้วแต่ เพราะใน ขณะ เพียงรับ หลักการว่าจะให้ มี ข้อ บัง คับ หรือ ไม่

เท่านั้นเอง ถ้าหากว่าตราไป บัดนี้ขอมยประชุมก็อาจจะไม่มีการตั้งกรมการ
 พิจารณาว่าขอมยคับ เพราะเหตุว่าการพิจารณาขอมยนั้นเป็นเรื่องยุ่งยาก
 มากและเป็นเรื่องยาว จำเป็นอยู่เชิงจะต้องมีการพิจารณาในบัดนี้ขอมย
 ประชุมนี้ มีคณะแต่ขอมยประชุมหน้าอาจจะไม่มขอมยคับถูกตั้งตำรับรัฐ
 ธรรมนูญ เพียงแต่มีขอมยคับชั่วคราวเท่านั้น ข้าพเจ้าจึงขอวงเวียนถึง
 ๔-๕ นำที่เท่านั้น เมื่อผ่านไปแต่ก็เข้าร่างของรัฐบาตคือยกเลิกภาษซึ่ง
 ต้องการเดาอยู่มากหน่อย

นายทองดี อีสราชวน (เขียงใหม่) เห็นที่ข้าพเจ้าได้เสนอ
 ขอเปลี่ยนระเบียบวาระ โดยยกเข้าร่างพระราชบัญญัติค่าเช่ารถ ๓ ข้อปี ๒๔๗๓
 ของนายสุวรรณ พุดธามาชนพิจารณาเป็นอันดับแรกนั้น เพราะเห็นว่า ในชั้น
 กรรมากร ๓ ข้อทั้งหมดประเทศไทยได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างยิ่ง พืชจาก
 นนทบุรีเข้าทุกอันไม่เป็นกรรม ทั้งจะเห็นได้จากตารางอัน ๓ ข้อเปลี่ยนกัน
 ขึ้น ๒ คนแต่ราคา ๓๒ บาท ถ้าตารางคันเปลี่ยนกันขึ้น ๒ คนเป็นค่าเช่าถึง
 ๓๕ บาท ทรงนข้าพเจ้าจึงเห็นว่าถ้าหากว่าทางสยามจะมีใจกว้างขวางมา
 พิจารณาว่าร่าง พระราชบัญญัติฉบับนี้ เกี่ยวกันแล้ว ก็คงจะใช้เวลาไม่นานเพียง
 ๕-๖ นาทีเท่านั้นก็เชื่อว่าสมาชิกผู้มเกียรติ คงจะ เห็นหัวอก กรรมากร ๓ ข้อ
 โดยเฉพาะอย่างยิ่งซึ่งเป็นคนไทยเรา และนอกจากนี้ในอันดับที่ ๒ ข้าพเจ้า
 ก็ได้เสนอพ้องกับคุณเตียง ฯ เพราะเห็นว่าขอมยคับการประชุมปรึกษาของ
 สภาผู้แทนเราเท่าที่ปฏิบัตกันมาทุกอัน ให้ใช้ขอมยคับเก่าปี ๒๔๖๖ ซึ่ง
 เราใช้ชั่วคราว ในเมื่อเรามี รัฐธรรมนูญฉบับใหม่แล้วก็ควรจะมีขอมยคับ
 การประชุมให้ใหม่ให้ทันสมัยหน่อย อันสำหรับรัฐบาตที่เสนอเป็นอันดับแรก
 นั้น ถ้าหากว่าจะให้สภาผู้มาเป็นอันดับ ๑ คือร่างพระราชบัญญัติค่าเช่า

โรค ๓ ต่อมาเป็นอันดับที่ ๒ ข้าพเจ้าก็ไม่สนใจ และขอให้เขาร่างของ
รัฐบาลมาเป็นอันดับแรกเสียก่อน

นายบุญช่วย อัคราทร (มหาสารคาม) : ตามที่ข้าพเจ้าได้เสนอ
ขอให้ยกร่างพระราชบัญญัติยกเลิกภาษีโรงเรือน ภาษีเรือ ภาษีพิจารณาเป็น
ลำดับแรก และขอให้พิจารณาพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคติดต่อ
เป็นลำดับที่ ๒ นั้น ก็เนื่องมาจากข้าพเจ้าเห็นว่าพระราชบัญญัติควบคุมการ
ประกอบโรคติดต่อเป็นพระราชบัญญัติที่สำคัญมากเนื่องจากเกี่ยวกับความเป็น
อยู่และความทุกข์สุขของประชาชนทุกครอบครัวทั่วประเทศไทย ถ้าหากเรา
ไม่รีบพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกันเสียก่อน ก็รู้สึกว่าจะไม่ได้เห็นอก
เห็นใจราษฎรทั่วประเทศ เพราะเวลานี้เรากำลังประสบภัยไข้เจ็บจาก
มโหฬารเมือง ๒-๓-๔-๕-๖ แล้วคน เติมนายแพทย์เพียง ๑ หรือ ๒ คนเป็น
อย่างมากข้าพเจ้าจึงได้เสนอญัตตินั้นมาเพื่อขอให้สภาได้พิจารณาเห็นเหตุอัน
ด่วนของคุณเตียงศิริขันธ์เกี่ยวกับเรื่องข้อบังคับการประชุมปรึกษาของสภา
นั้น ข้าพเจ้าก็เห็นด้วยที่จะให้ยกเขาร่างข้อบังคับฉบับนั้นมาพิจารณาเพื่อรีบเห็นการ
และมอบให้กรมการไป ต่อจากนั้นก็ขอให้พิจารณาร่างที่ข้าพเจ้าเสนอ
นี้ คือให้เขาพระราชบัญญัติยกเลิกภาษีโรงเรือน ภาษีเรือ ภาษีพิจารณาแล้ว
เขาพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคติดต่อมาเป็นลำดับไป

นายสวัสดิ์ สารสาสน์ (กาญจนบุรี) : ข้าพเจ้าทราบว่าการ
จนครบที่ประชุมแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าพระราชบัญญัติหลายฉบับยังจำ
เป็นค้างอยู่มาก ถ้าหากเราจะพิจารณากันตั้งเดี๋ยวนี้ เห็นขอให้ได้รับแจ้ง
บางทีก็จะสะดวกในการที่ประชุม ข้าพเจ้าจึงขอเสนอให้ตั้งมติกันเสีย

มีมติชกวันพรุ่ง

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : เมื่อไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น
ข้าพเจ้าขอถามที่ประชุมว่าในชั้นนี้ควรจะให้เปิดยื่นหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่า
ควรเปิดยื่นระเบียบวาระโปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๔๔ คน

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรด
ยกมือขึ้น

ไม่มีสมาชิกยกมือ

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : เป็นอันว่าเปลี่ยนระเบียบวาระ
เป็นที่ตั้งต้นอันมี ๔ รายด้วยกัน ขอถามที่ประชุมว่าจะเอาอย่างไรก่อน
ของคุณเคียง ๑ ขอให้ยกเข้าร่าง ข้อบังคับการประชุม ปรีक्षा ของสภาผู้แทน
ชั้นพิจารณาแรกก่อน ท่านผู้ใดเห็นด้วยโปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๓๔ คน

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรด
ยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๘ คน

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : เป็นอันว่ายกร่างข้อบังคับการประชุม
ปรีक्षाของสภาผู้แทนก่อน

โปรดร่างข้อบังคับการประชุมและการปรีक्षाของสภาผู้แทนก่อน

ข้อบังคับการประชุมปรึกษาของสภาผู้แทน

พุทธศักราช ๒๔.....

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สภาผู้แทนราษฎรจึงตั้งข้อบังคับการประชุมปรึกษาของสภาดังต่อไปนี้

ข้อ ๓ ข้อบังคับนี้ให้เรียกว่า "ข้อบังคับการประชุมปรึกษาของสภาผู้แทน พุทธศักราช ๒๔....."

ข้อ ๔ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ ตั้งแต่บัดนี้จากองค์สภาผู้แทนลงมติให้ใช้
เป็นต้นไว้)

หมวด ๑

การเลือกประธานและรองประธานสภา

ข้อ ๑ ในการประชุมสภาครั้งแรกภายหลังการเลือกตั้งทั่วไป ให้สมาชิกผู้มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมเป็นประธานชั่วคราว จนกว่าพระมหากษัตริย์จะได้ทรงแต่งตั้งประธานและรองประธานสภา

ข้อ ๔ การเลือกประธานและรองประธาน ให้กระทำในที่ประชุมครั้งแรกภายหลังการเลือกตั้งทั่วไป

ข้อ ๕ อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียนคัดเลือกสมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิก
ที่ตนเห็นสมควรได้หนึ่งชื่อ ค่าเดอนอนของสมาชิกบริบูรณ์ไม่น้อยกว่า ๕ คน
ซึ่งที่เสนอไม่จำกัดจำนวน และให้เลือกจากชื่อเหล่านั้นโดยวิธีเขียนชื่อลง
คะแนน เมื่อตรวจนับคะแนนแล้ว ให้ประธานชั่วคราวประกาศคะแนนต่อที่
ประชุม ผู้ใดคะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก ถ้าได้คะแนนสูงสุดเท่ากันหลายชื่อ
ให้เลือกใหม่เฉพาะชื่อที่ได้คะแนนเท่ากัน แต่ถ้าคะแนนสูงสุดเท่ากันอีก ก็ให้
ประธานชั่วคราวออกเสียงขาด

ในการตรวจนับคะแนน ให้เลขาธิการเชิญสมาชิกไม่น้อยกว่า ๖ คน
มาช่วย

ถ้ามีกาเวเศษเพียงรายชื่อเดียว ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก

ข้อ ๖ เมื่อได้เลือกประธานแล้ว ให้เลือกของประธานสภา อธิบดี
เลือกให้นำความข้อ ๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๗ เมื่อได้เลือกประธานและรองประธานสภาแล้ว ให้เลขาธิการ
การแจ้งไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำความขึ้นกราบบังคมทูล

เมื่อพระมหากษัตริย์ได้ทรงแต่งตั้งประธาน และรองประธานสภาแล้ว
ให้เลขาธิการ สั่งดำเนิน ประกาศ พระบรมราชโองการ ไปยังวุฒิสภา เพื่อทราบ
ด้วย

ข้อ ๘ เมื่อประธาน หรือรองประธาน พ้นจากตำแหน่ง ก่อน ถึงวาระ
ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๑๕ สภาของเด็กลงมาชักชวนเป็นประธานหรือรอง
ประธานสภา แล้วแต่กรณี เพื่อดำรงตำแหน่งที่ว่างนั้นแทน ในการนี้ให้นำ
ความในข้อ ๕ หรือข้อ ๖ และข้อ ๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวดที่ ๒

อำนาจ และ หน้าที่ ของ ประธาน รอง ประธาน สภา

และเลขาธิการ

- ข้อ ๘ ประธานสภา มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้
- ก. ควบคุมและดำเนินกิจการของสภา
 - ข. ควบคุมและบังคับบัญชา เลขาธิการ และพนักงานเจ้าหน้าที่ของสภา
 - ค. เป็นประธานของที่ประชุมสภา
 - ง. รักษาความสงบเรียบร้อยในสภา ตลอดจนบริเวณของสภา
 - จ. กำหนด และรักษาระเบียบ ว่าด้วยการที่ บุคคลภายนอก จะเข้ามาในที่ประชุมสภา หรือบริเวณสภา หรือเข้าฟังการประชุมของสภา ตลอดจนมารยาทของบุคคล เช่นว่านั้น
 - ฉ. เป็นผู้แทนสภาในกิจการภายนอก

ข้อ ๙ ของประธานสภา มีอำนาจ และหน้าที่ ของประธานสภา ในกิจการข้อใด

เมื่อประธานสภา ไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ของประธานสภาทำหน้าที่แทน

ข้อ ๑๓. เดชาธิการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- ก. นัดประชุม
- ข. แจงระเบียบหรือหนังสือข้อที่ประชุมหรือต่อสมาชิกและ
อัยยมนตรีของสภา
- ค. จัดทำรายงานการประชุมตามถ้อยคำที่อภิปรายทั้งสิ้น
- ง. จัดทำรายงานการประชุมออกเผยแพร่ การเผยแพร่
โดยปรกติให้ดำเนินการ โดยด่วน
- จ. รักษาบรรพเอกสารของสภา
- ฉ. เปิดเผยเอกสารฉบับซึ่งที่ประชุมหรือประธานสภาอนุญาต
แล้วแต่กรณี
- ช. โฆษณาข้อความเกี่ยวกับการประชุมปรึกษาของสภา
- ซ. ควบคุมกิจการให้เป็นไป ตามระเบียบที่ประธานสภา จะ
ได้กำหนด
- ญ. กระทำกิจการอื่นตามที่ประธานสภามอบหมาย

หมวด ๓

การประชุม

ข้อ ๓๒ เมื่อสมาชิกจะเข้ารับหน้าที่ ประธานสภาต้องให้สมาชิกกล่าวคำปฏิญาณตนตามความในรัฐธรรมนูญเสียก่อน ในการกล่าวคำปฏิญาณนั้นให้ประธานสภาเป็นผู้กล่าวนำ

ข้อ ๓๓ การกำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปี ให้ประธานสภานำปรึกษาในที่ประชุมสามัญครั้งแรก ว่าควรจะมีสมัยหนึ่งหรือหลายสมัย และควรจะเริ่มแต่เมื่อไรในปีนั้น กับให้กำหนดวันเริ่มสมัยประชุมสามัญแรกของปีถัดไป

ข้อ ๓๔ ให้มีการประชุมครั้งแรกภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันเปิดสมัยประชุมของรัฐสภา

ข้อ ๓๕ การประชุมตามปกติให้เป็นไปตามมติของสภา เว้นแต่เมื่อประธานสภาพิจารณาเห็นว่า ไม่มีเรื่องที่ต้องควรระบรวาเข้าเป็นระเบียบวาระสำหรับวันนัดประชุมครั้งใด ประธานสภาอาจตั้งการประชุมครั้งนั้นเสียก็ได้ แต่ห้ามมิให้ตั้งการประชุมมากกว่าหนึ่งครั้งติดกัน

ถ้าประธานสภาพิจารณาเห็นว่า จำเป็นจะเรียกประชุมเป็นพิเศษนอกจากที่สภาลงมติได้ตามความในวรรคก่อนก็ได้

ข้อ ๓๖ การนัดประชุมต้องทำเป็นหนังสือ เว้นแต่ได้บอกนัดในที่ประชุม จึงให้ทำหนังสือนัดเฉพาะผู้ที่ไม่ได้มาในการประชุมครั้งนั้น

โดยปกติให้นับล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ วัน หากเป็นการด่วนจะนับ
เรื่อจากวันที่ได้

ข้อ ๓๗ ให้ตั้งระเบียบวาระพร้อมด้วย ลำเนาเอกสาร ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกับ
การพิจารณาก่อนกำหนดประชุมไม่น้อยกว่า ๓ วัน

ในกรณีนี้ประชุมก่อน ให้ส่งก่อนเวลาประชุมปรึกษาเรื่องนั้นไม่
น้อยกว่า ๓ ชั่วโมง

ข้อ ๓๘ ระเบียบวาระใด ถ้าไม่ปฏิบัติทำให้เป็นไปตามข้อ ๓๗ แม้
ว่าการประชุมจะได้เริ่มพิจารณาไปบ้างแล้วก็ตาม สมาชิกมีสิทธิเสนอ
ญัตติโดยไม่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษร และมีสมาชิกไม่น้อย
กว่า ๒๕ คน ขอให้เลื่อนการพิจารณา ก็ให้เลื่อนระเบียบวาระนั้นไป
พิจารณาในการประชุมครั้งถัดไป

ข้อ ๓๙ การจัดระเบียบวาระโดยปกติให้บรรจุญัตติหรือเรื่องอื่น ๆ
ที่คณะรัฐมนตรีเสนอก่อน และให้จัดลำดับดังต่อไปนี้

- ก. เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม
- ข. การด่วน
- ค. รับรองรายงานการประชุม
- ง. พระราชกำหนดหรือญัตติร่างพระราชบัญญัติอนุมัติหรือ
ไม่อนุมัติพระราชกำหนด
- จ. คณะรัฐมนตรี
- ฉ. ญัตติร่างพระราชบัญญัติที่วุฒิสภาไม่เห็นชอบด้วยหรือ
ญัตติร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมาธิการ ร่วม กัน
พิจารณาแล้ว

๕. เรื่องที่ค้างพิจารณา

๖. ญัตติร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการพิจารณา
แล้ว

๗. ญัตติร่างพระราชบัญญัติที่เสนอใหม่

๘. ญัตติหรือเรื่องอื่น ๆ

ข้อ ๒๐. ให้สมาชิกมาประชุมลงชื่อในสมุดซึ่งจัดไว้ และเมื่อมี
สัญญาณเรียกประชุม ให้สมาชิกเข้านั่งตามที่

ข้อ ๒๑. เมื่อพ้นกำหนดเวลาเริ่มประชุมกว่า ๓๐ นาที สมาชิกยังไม่
ครบองค์ประชุม ประธานสภาจะให้เลื่อนการประชุมครั้งนั้นก็ได้

เมื่อสมาชิกมาครบองค์ประชุมแล้ว แต่ประธานและรองประธานสภา
ไม่อยู่ในที่ประชุม ให้สมาชิกผู้มายุ่งสุดในที่ประชุมเป็นประธานชั่วคราว
แล้วให้สมาชิกเลือกตั้งกันเองเป็นประธานในคราวประชุมนั้น โดยเสนอชื่อ
และลงคะแนนโดยวิธีลับ

ถ้าประธานหรือรองประธานเข้ามาในที่ประชุม ในระหว่างที่การเลือก
เช่นว่านั้นกำลังดำเนินอยู่ ให้ระงับการเลือกนั้นเสีย หรือถ้าได้เลือกแล้ว ผู้
ได้รักเลือกก็เป็นอันพ้นหน้าที่ และให้ประธานหรือรองประธานสภาผู้เข้ามา
เป็นประธานของที่ประชุมต่อไป

ข้อ ๒๒. ญัตติร่างพระราชบัญญัติที่ให้นาเสนอต่อวุฒิสภาแล้วนั้น ถ้า
ปรากฏว่าวุฒิสภาเห็นชอบด้วยโดยไม่แก้ไขเพิ่มเติมหรือวุฒิสภามีได้พิจารณา
ให้เสร็จภายในกำหนด โดยบรรดาก็ให้ประธานสภาแจ้งต่อที่ประชุมเป็นลำดับ
แรก

ข้อ ๒๓ การประชุมปรึกษาต้องดำเนินตามระเบียบวาระ เว้นแต่ที่ประชุมจะได้อนุมัติเป็นอย่างอื่น

เฉพาะเรื่องการต่อจนตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ ห้ามมิให้เปลี่ยนระเบียบวาระยกเอาเรื่องอื่นขึ้นพิจารณาก่อน

ข้อ ๒๔ ถ้าคณะรัฐมนตรีมีเรื่องที่จะแถลงต่อที่ประชุม ก็ให้ประธานสภาอนุญาต

สมาชิกมีสิทธิที่จะซักถามรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่แถลงนั้น และในกรณีที่เกี่ยวกับการผูกพันงบประมาณแผ่นดิน หรือเกี่ยวกับความเสื่อมเสียประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน สมาชิกมีสิทธิเสนอญัตติโดยไม่มีข้อเสนอดังหน้าเป็นลายลักษณ์อักษร และมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า ๒๕ คน ขอให้มีการอภิปรายและลงมติได้ในข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

- ก. เห็นชอบหรือไม่เห็นชอบด้วย
- ข. ให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา

ข้อ ๒๕ เมื่อได้ประชุมกันพอสมควรแล้ว ประธานจะสั่งพักชั่วคราวก็ได้

ถ้าประธานสภาตงจากบัลลังก์โดยมิได้สั่งอย่างใด ให้ถือว่าเลิกประชุม

ข้อ ๒๖ ในการประชุมลับ ให้ประธานสั่งผู้มีได้เป็นสมาชิก รัฐมนตรี หรือผู้ที่มีได้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการประชุมนั้น ออกจากที่ประชุมทันทีที่จะฟังการประชุมได้

ข้อ ๒๗ รายงานการประชุมของสภา กรรมาธิการจะต้องตรวจสอบให้เสร็จเพื่อเสนอให้สมาชิกรับรองภายใน ๒๕ วัน นับแต่วันประชุมแต่ละก่อน

เสนอสภาไม่น้อยกว่า ๓ วัน ต้องทำสำเนาขึ้นอย่างน้อย ๕ ฉบับ วางให้
สมาชิกตรวจดูได้ สมาชิกผู้ใดต้องการแก้ไขถ้อยคำ ต้องได้รับความยินยอม
จากที่ประชุม

หากกรรมการปฏิบัติไม่ได้ตามกำหนด ให้ประธานกรรมการ
แจ้งต่อประธานสภา เพื่อแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ข้อ ๒๘ เมื่อสภาได้รับรองรายงานการประชุมครั้งใดแล้ว ให้
ประธานสภาลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน

รายงานการประชุมซึ่งสภาชุดก่อนยังมีได้รับรอง ให้เลขาธิการลงชื่อ
ไว้ และให้ถือว่าเป็นการรับรองแล้ว

ข้อ ๒๙ รายงานการประชุมฉบับ จะเปิดเผยได้เพียงใดหรือไม่ ให้
เป็นไปตามมติของที่ประชุม

ข้อ ๓๐ ข้อความใดๆ อันเกี่ยวกับความปลอดภัย หรือประโยชน์
สำคัญของแผ่นดิน คณะรัฐมนตรีก็ดี หรือสมาชิกซึ่งมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า
๒๕ คนก็ดี มีสิทธิเสนอญัตติโดยไม่ต้องเสนอต่อวงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษร
ขอมิให้โฆษณา ก็ให้เป็นไปตามคำขอร้องนั้น

ข. ขย ให้เลื่อนการปรึกษา

ข. ขย ให้ พิจารณาโทษ สมาชิกว่า กระทำผิด ขยบังคับ ใน การประชุมครั้งนั้น

ญ. ให้ยกเรื่องอนชนปรึกษา ถ้าที่ประชุมตกลงให้ยกเรื่อง อนชนปรึกษา. ญัตติเดิมเป็นอันตกไป

ข้อ ๓๘ การเสนอญัตติ ที่ไม่ต้องเสนอต่อหน้า เป็นลายลักษณ์อักษร นั้น ให้นำความในข้อ ๖๘ มาใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๓๙ ญัตติตามข้อ ๓๓ ก. จ. และ ญ. นั้น ห้ามมิให้ผู้ใดเสนอ ในคราวเดียวกันกับการอภิปรายของตน

ข้อ ๔๐ ญัตติใดที่เป็นข้อผูกมัดคณะรัฐมนตรี หรือบุคคลภายนอก ให้เสนอเป็นร่างพระราชบัญญัติ โดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า ๘ คน

ข้อ ๔๑ ร่างพระราชบัญญัติต้องแบ่งเป็นมาตรา และมีบันทึกข้อความ ดังต่อไปนี้

ก. หักการของร่างพระราชบัญญัติ

ข. เหตุผลที่เสนอร่างพระราชบัญญัติ

ข้อ ๔๒ ญัตติร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวข้องการเงิน ตามความหมายที่ กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๒๑ ซึ่งสมาชิกเสนอขึ้น ให้ประธานสภา ส่งไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณารับรอง และให้ประธานแจ้งให้สมาชิก ผู้เสนอทราบว่า นายกรัฐมนตรี รับรอง หรือ ไม่รับรอง ร่างพระราชบัญญัติ นั้น ภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่สมาชิกเสนอ

ข้อ ๔๓ ญัตติที่ เปรอัฐสภาประชุมร่วมกันต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อย กว่า ๒๕ คน เว้นแต่รัฐธรรมนูญจะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้ประธาน

สภาแจ้งไปยังวุฒิสภาเพื่อนัดประชุม

ข้อ ๔๑. บุคคลที่เบียดเบียนราษฎร ให้ปฏิบัติตามความในหมวด ๓๑
ตอนที่ ๓ หรือตอนที่ ๔ แດงแต่กรณี

ข้อ ๔๓. บุคคลที่ขงเสนาอวดงหน้าเป็นชายลักษณะกษร หรือบุคคล
วางพระราชบัญญัตินั้น สามีภรรยาและบุตรของต้องงข้อในบุคคลหรือใน
วางพระราชบัญญัติที่เสนอแต่กรณี

ข้อ ๔๒. บุคคลที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ ไม่ต้องมีบุตรของ

ข้อ ๔๓. บุคคิวางพระราชบัญญัติงบประมาณแผ่นดินนั้น การเสนอ
การแปรญัตติ และการขอให้งมติในการพิจารณาอาระที่ ๓ ให้ปฏิบัติตาม
ความในหมวด ๕

ข้อ ๔๔. บุคคิตามข้อ ๓๓ ข. ขอให้งพิจารณาโทษสมาชิกว่ากระทำ
ผิดข้อบังคับในการประชุมครั้งนั้น ต้องมีสมาชิกบริวองไม่น้อยกว่า ๒ คนและ
ให้ระบุเพียงว่าผิดข้อบังคับในเรื่องใดเท่านั้น

ข้อ ๔๕. บุคคิขอให้งพิจารณาโทษสมาชิกว่ากระทำผิดข้อบังคับในการ
ประชุมครั้งตแถงมา ต้องมีสมาชิกบริวองไม่น้อยกว่า ๔ คน และต้องเสนอ
ภายใน ๓ วัน นับแตงวันที่เกิดเหตุชน และให้ระบุเพียงว่าผิดข้อบังคับในเรื่อง
ใดเท่านั้น

ข้อ ๔๖. บุคคิวางพระราชบัญญัตินั้น ที่ประชุมจะต้งพิจารณาเป็น
๓ อาระ

คณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกไม่น้อยกว่า ๓๕ คน จะเสนอบุคคลขอให้ง
พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นทง ๓ อาระวดตเดียวก็ได้ ถ้าที่ประชุมอนุมัติ

การพิจารณาอาระตี ๒ นั้น ให้ที่ประชุมเป็นกรรมาธิการเต็มสภา โดยให้
ประธานของที่ประชุมเป็นประธาน

ญัตติร่างพระราชบัญญัติงบประมาณแผ่นดินไม่อยู่ในบังคับของวรรค
ก่อน

ข้อ ๔๗ ในการพิจารณาญัตติร่างพระราชบัญญัติ ให้ที่
ประชุมปรึกษาในหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ และลงมติว่าจะรับหลักการ
แห่งร่างพระราชบัญญัตินั้นหรือไม่ หากมีมติว่ารับประสงค์จะอภิปราย
ห้ามมิให้ลงมติก่อนที่สมาชิกได้อภิปรายในเรื่องนั้นพอสมควรแล้ว

ก่อนที่ประชุมจะลงมติให้ตั้งคณะกรรมการ
พิจารณาหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้นก่อนก็ได้

ก่อนที่ประชุมจะลงมติรับหลักการ ญัตติร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกเป็นผู้
เสนอ ถ้าคณะรัฐมนตรีขอรับไปพิจารณา หากที่ประชุมอนุมัติ ก็ตั้งกำหนด
เวลาให้คณะรัฐมนตรีดังกล่าว เมื่อถึงกำหนดแล้ว ถ้าคณะรัฐมนตรียังไม่ส่ง
ร่างพระราชบัญญัตินั้นกลับ ให้ประธานสภาบริหารร่างพระราชบัญญัตินั้นเข้า
ระเบียบวาระ ในการพิจารณานั้น ถ้าผู้เสนอหรือผู้รับมอบหมายไม่อยู่ในประชุม
มีสิทธิอภิปรายแทนได้

ข้อ ๔๘ ญัตติร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งที่ประชุมลงมติให้ตั้ง คณะ
กรรมาธิการพิจารณาก่อนรับหลักการนั้น ที่ประชุมอาจกำหนดเวลาให้คณะ
กรรมาธิการพิจารณาด้วยก็ได้

ข้อ ๔๘. ญัตติร่างพระราชบัญญัติที่สภาองคมนตรีรับหลักการแล้ว ถ้าจะ
ต้องส่งให้คณะกรรมการพิจารณา ที่ประชุมจะต้องกำหนดเวลาแปรญัตติ
ด้วย

คณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติม ก็ให้เสนอ
คำแปรญัตติตั้งวงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรโดยปรกติให้แปรญัตติเป็นมาตราๆ
และเสนอต่อประธานคณะกรรมการภายในเวลาที่กำหนด ในกรณีที่สมา
ชิกเป็นผู้แปรญัตติ จะต้องมัสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า ๔ คน ถ้าแปรญัตติ
ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวข้องด้วยการเงินต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า ๘ คน

ข้อ ๔๙. ในการพิจารณา ญัตติ ร่างพระราชบัญญัติ วรรที่ ๒ ให้
พิจารณาเริ่มต้นด้วยชื่อร่างพระราชบัญญัติ คำปรารภ และเรียงตามลำดับ
มาตรา และให้อภิปราย ได้เฉพาะ ถ้อยคำหรือ ข้อความที่มิใช่คำแปรญัตติซึ่งผู้
แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายขอสงวนไว้อภิปรายในสภา หรือที่คณะกรรมการ
พิจารณาแก้ไข หรือที่กรรมการขอสงวนไว้เท่านั้น เว้นแต่ที่ประชุมจะได้สง
มติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๕๐. ถ้าที่ประชุม ลงมติ เห็นด้วยกับ คำแปรญัตติ หรือเห็นด้วยกับ
การแก้ไขในมาตราใดแล้ว มีให้เสนอขอแปรญัตติหรือเสนอญัตติขอเปลี่ยนแปลง
มติในข้อนอก

ถ้าข้อความในมาตราที่ได้อภิปรายแล้วขัดแย้งกัน หรือบกพร่องใน
สาระสำคัญ ก็ประชุมจะลงมติส่งปัญหาให้คณะกรรมการพิจารณาใหม่
เฉพาะข้อความที่บกพร่องก็ได ไม่มีการแปรญัตติในชั้นกรรมการใน
กรณีที่มีปัญหาไปให้กรรมการพิจารณาใหม่ตั้งแต่ออแล้ว ที่ประชุม

จะให้เร่งรีบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้ก่อน เพื่อรอรายงานของ คณะกรรมาธิการก็ได้

ถ้าข้อขัดแย้ง หรือบกพร่อง ดังกล่าวแต่อยู่ในวาระก่อน เกิดขึ้น ในการ พิจารณารวดเดียว ที่ประชุมจะลงมติให้ดำเนินการตามความในวาระก่อน ก็ได้

ข้อ ๕๒ ในการพิจารณาญัตติ ร่างพระราชบัญญัติ วาระที่ ๓ ให้ที่ ประชุมลงมติว่าจะใช้ได้หรือไม่เท่านั้น

การพิจารณาในวาระนี้ โดยปกติไม่มีการอภิปราย เว้นแต่ที่ ประชุมจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๕๓ ในกรณี ที่วุฒิสภา แก้ไข เพิ่มเติม ร่างพระราชบัญญัติ ตาม รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๒๓ (๓) นั้น ให้ประธานสภาแจ้งให้ที่ประชุมทราบ เพื่อตงกรรมาธิการรวม

เมื่อตงกรรมาธิการรวมกันแล้ว ให้ประธานสภาแจ้งไปยัง ประธาน วุฒิสภา

เมื่อคณะกรรมาธิการรวมกันได้รายงานและเห็นร่างพระราชบัญญัติ ตามที่ได้พิจารณาแล้ว ให้ที่ประชุมพิจารณาเองมติว่าจะเห็นชอบด้วยร่าง พระราชบัญญัตที่คณะกรรมาธิการรวมกันได้พิจารณาแล้วนั้นหรือไม่ เท่านั้น

ข้อ ๕๔ ในกรณีที่ วุฒิสภา ไม่เห็นชอบ ด้วยร่างพระราช บัญญัติตาม รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๒๓ (๒) ให้ประธานสภาแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ร่างพระราชบัญญัติที่ค้างขยับยั้งไว้ ถ้าเป็นร่างพระราชบัญญัติไม่ เกี่ยวด้วยการเงินซึ่งวุฒิสภาไม่เห็นชอบด้วย ให้ประธานสภาบรรจุร่างพระ ราชบัญญัตินั้นเข้าระเบียบวาระในวันแรกของการประชุมเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งป

เพื่อให้ที่ประชุมพิจารณาว่าจะยกร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวออกนอกระบบพิจารณาใหม่หรือไม่

เมื่อที่ประชุมลงมติให้ยกขึ้นพิจารณาใหม่ ถ้าเป็นกรณีที่ต้องขอยัง
ได้ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๕๓ (๒) ให้ที่ประชุมพิจารณาลงมติว่าจะยื่น
ร่างพระราชบัญญัติเดิมนั้นหรือไม่ ถ้าเป็นกรณีที่ต้องขอยังได้ตามรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๑๕๓ (๓) ให้ที่ประชุมพิจารณาลงมติว่าจะนำร่างพระราชบัญญัติ
เดิมนั้นหรือร่างที่คณะกรรมการร่วมกษัตริย์พิจารณา แลลงมติขอยัง

การลงมตินั้นขึ้นตามความในวรรคก่อน ถ้ามีคะแนนเสียงไม่มากกว่า
กึ่งจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาแล้ว ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นตกไป
ถ้าเป็นร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการเงิน ซึ่งวุฒิสภาไม่เห็นชอบ
ด้วย ให้ประธานสภาบรรจุร่างพระราชบัญญัตินั้นเข้าระเบียบวาระในคราว
ประชุมครั้งต่อไป ซึ่งมีกำหนดเวลาที่จะแจ้งให้สมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อย
กว่า ๒๔ ชั่วโมง เพื่อให้ที่ประชุมพิจารณาว่าจะยกร่างพระราชบัญญัติดัง-
กล่าวออกนอกระบบพิจารณาใหม่ทันทีหรือไม่ และให้นำความในสองวรรคก่อน
มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งวุฒิสภาไม่เห็นชอบด้วยตาม
รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๕๓ นั้น การอภิปรายต้องอยู่ในขอบเขตความความใน
ข้อ ๑๗

ข้อ ๕๕ เมื่อได้ดำเนินการตามความในข้อ ๕๒ หรือข้อ ๕๓ หรือข้อ
๕๔ แล้ว ให้ประธานสภาแจ้งไปยังประธานวุฒิสภาและนายกรัฐมนตรีแล้ว
แต่กรณีโดยดุษณี

ข้อ ๕๖ ร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งวุฒิสภา ได้ให้ความเห็นชอบตาม รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๒๒ อรรถาธิบาย หรือที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๒๔ แล้ว ให้ประธานสภาแจ้งไปยังประธานวุฒิสภา และให้ส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นไปยังนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๕๗ บุคคลร่างพระราชบัญญัติ โค้ดสภาใดลงมติ ไม่รับหลักการ ตามความในข้อ ๕๖ กัด ลงมติไม่ให้ใช้ตามความในข้อ ๕๖ กัด หรือลงมติ โหยงเรื่องอื่นจนปรึกษาตามข้อ ๕๖ บญ. กัด ให้ถือว่าเป็นอันตกไป มิให้เสนอ บุคคลร่างพระราชบัญญัติที่หลักการอย่างเดียวกันในสมัยประชุมอื่นอีก เว้น แต่ประธานสภาจะอนุญาตในเมื่อเหตุการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป

บทบังคับดังกล่าวในวรรคก่อน ให้ใช้แก่ญัตติอื่น ๆ ด้วยโดยอัตโนมัติ

ข้อ ๕๘ ในกรณีที่สภาผู้แทนชวยหรือมีการยุบสภาผู้แทน บุคคลใด ๆ นอกจากญัตติร่างพระราชบัญญัติที่สภาฯ ยังไม่ได้พิจารณาหรือพิจารณา ยังไม่เสร็จเป็นอันตกไป

ส่วนญัตติร่างพระราชบัญญัตินั้น ช่อมเป็นไปตาม รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๕

ข้อ ๕๙ การขอถอนญัตติ คำแปรญัตติ หรือการแก้ไขข้อความใน ญัตติซึ่งมีเหตุให้เปลี่ยนแปลงหลักการ ต้องได้รับความยินยอมจากที่ประชุม

ญัตติซึ่งมิได้จัดเข้าระเบียบวาระหรือคำแปรญัตติในชั้นกรรมาธิการ ไม่อยู่ในบังคับของวรรคก่อน

ข้อ ๖๐ การขอถอนชื่อจากกรเป็นผู้รับชวย หรือจากกรเป็นผู้ร่วม กับส่งญัตติในญัตติใด ๆ จะกระทำได้ก่อนที่ได้จัดญัตตินั้นเข้าระเบียบวาระ

ในกรณีที่ผู้ใดขอญัตติในที่ประชุม ผู้รับหรือผู้เสนอจะขอถอนได้ ก่อนเริ่มปรึกษาญัตตินั้น

ข้อ ๑๖. ญัตติหรือคำแปรญัตติใดที่ถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมแล้ว ถ้าผู้เสนอหรือผู้แปรญัตติไม่ขออภิปรายหรือไม่อยู่ในที่ประชุม และมีใ้มอบหมายให้ผู้อื่นอภิปรายแทนแล้ว ให้ถือว่าได้ก่อนญัตตินั้น

ข้อ ๑๗. ในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ อนุมัติพระราชกำหนด ซึ่งออกตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๕๖ หรือมาตรา ๑๕๗ นั้น หากที่ประชุมไม่อนุมัติ ก็ให้ส่งคณะกรรมการไปยกร่างพระราชบัญญัติ อนุมัติพระราชกำหนดตามมติของสภา ในการพิจารณาคงไปให้ถือว่าที่ประชุมได้มีมติรับหลักการ แห่งร่างพระราชบัญญัติ อนุมัติพระราชกำหนดนั้นแล้ว ให้เริ่มพิจารณาเป็นวาระที่ ๒ และที่ ๓

เมื่อสภา ได้พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ อนุมัติพระราชกำหนดแล้ว ให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นพร้อมทั้งพระราชกำหนดต่อวุฒิสภาต่อไป

หมวด ๕

งบประมาณแผ่นดิน

ข้อ ๖๓ การเสนอญัตติร่างพระราชบัญญัติงบประมาณแผ่นดินต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

ข้อ ๖๔ คณะรัฐมนตรี หรือสมาชิกผู้ใดมีความประสงค์จะแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติงบประมาณแผ่นดิน ให้เสนอคำแปรญัตติต้องทำหน้าที่ถ่ายทอดข้อเท็จจริงต่อประธานกรรมาธิการภายในเวลาที่กำหนด ในกรณีที่สมาชิกเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า ๕ คน

ข้อ ๖๕ การแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติงบประมาณแผ่นดินจะทำได้โดยวิธีการดังนี้

ก. ตัดหรือเพิ่มรายได้

ข. ตัดรายจ่าย

ค. เพิ่ม เปลี่ยนแปลง หรือตัดรายจ่ายชนิดใหม่ภายในเงื่อนไขดังนี้ เมื่อจะเพิ่ม เปลี่ยนแปลง หรือตัดรายจ่ายชนิดใหม่ ต้องลดรายจ่ายอื่นลงไม่น้อยกว่าที่ขอเพิ่ม เปลี่ยนแปลง หรือตัดรายจ่ายชนิดใหม่ แต่ทั้งนี้ต้องกระทำภายในวงการเงินประเภทเดียวกัน คือ รายจ่ายเพื่อลงทุน ต้องเพิ่ม เปลี่ยนแปลง หรือลด ในรายจ่ายเพื่อลงทุนด้วยกัน ส่วนรายจ่ายอื่นๆ จะเพิ่มหรือตัดหมุนเวียนกันได้ เว้นแต่เงินคงคลังจะนำไปหมุน

เว้นในรายจ่ายซึ่งเป็นการประจำมิได้

ข้อ ๑๖ ห้ามมิให้ปฏิบัติในจำนวนเงินซึ่งมีข้อผูกพันอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

ก. ดอกเบี้ยและเสถียรขาดเงิน

ข. รายจ่ายซึ่งเป็นจำนวนเงินที่กำหนดให้จ่ายตามกฎหมาย

ข้อ ๑๗ ถ้าสมาชิกเดิมขอยุติขอให้ปิดสภาปรายกัต ข้อให้ตั้งมติว่าจะรับหลักการหรือไม่กัต หรือตั้งให้คณะกรรมการพิจารณาถอนรับหลักการกัต ซึ่งมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า ๒๕ คน

๑๘. มีมติรับรองมติของสภาผู้แทนราษฎร (๒๕๕๖) หน้า ๑๖๖

หมวด ๒

การอภิปราย

ข้อ ๖๒ ผู้ใดประสงค์จะกล่าวต่อที่ประชุมใหญ่ก่อนชนพินัยระ
เมื่อประธานสภาอนุญาตแล้วจึงกล่าวด้วยคำได้ การกล่าวของชน พินัย ที่
ซึ่งจิตใจแต่ละต้องเป็นคำกล่าวกับประธานสภา

ข้อ ๖๓ ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อนให้ลำดับดังนี้

ก. ผู้เสนอหรือผู้แปรญัตติ หรือ

ข. ผู้ได้รับมอบหมาย หรือ

ค. ผู้รับรองตามความในข้อ ๕๕ วรรคสาม

ถ้าจำนวนคนในข้อใดข้อหนึ่งตกต่างแล้วมีหลายคน ให้ประธานสภา
อนุญาตให้อภิปรายก่อนได้เพียงคนเดียว

ข้อ ๖๔ เมื่อผู้มีสิทธิอภิปรายก่อนตามความในข้อ ๖๓ ได้อภิปราย
แล้ว ถ้ามีผู้ใดประสงค์อื่น ก็ให้ผู้นั้นอภิปราย เมื่อผู้คัดค้านได้อภิปราย
แล้ว ถ้ามีผู้ใดจะตั้งญัตติเสนอหรือผู้แปรญัตติ ก็ให้ผู้นั้นอภิปราย
และโดยปกติ ประธานสภาต้องให้อภิปรายดังมีดังนี้

ถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่มีผู้ประสงค์จะอภิปราย แต่อีกฝ่ายหนึ่งยังมี
ผู้ประสงค์จะอภิปรายอยู่ ให้ประธานสภาอนุญาตให้ผู้ซึ่งการอภิปรายนั้น
อภิปรายก่อนกัน โดยไม่ต้องลำดับได้

เมื่อได้อนุญาตให้อภิปรายซ้อนไปคนหนึ่งแล้ว

ให้ประธานสภา

รวมว่า ผู้ใดจะอภิปรายในทางตรงกันข้าม ถ้ามี ก็ให้ประธานสภาอนุญาต
ให้อภิปราย แล้วดำเนินการให้อภิปรายดังนับกันต่อไป ถ้าไม่มี ก็ให้
ประธานสภาอนุญาต ให้อภิปรายเช่นต่อไปได้

ถ้ามีผู้ยกมือจะอภิปรายหลายคน ประธานสภาจะให้คนใดอภิปราย
ก่อนก็ได้ แต่ให้คำนึงผู้เสนอ ผู้รับรอง และผู้ที่ยังไม่ได้อภิปรายด้วย
ข้อ ๑๖. ถ้ามีผู้เสนอขอให้ตั้งมติใด ๆ ขอให้มีมติอภิปรายต่อ หรือ
ขอให้ออกเรื่องอันชนปรีชาชาติ สมาชิกหรือคณะรัฐมนตรีหรือเจ้าพระยา
ที่ยังไม่มีการอภิปราย เพื่อเป็นเหตุงดขอเบ็ดอภิปรายต่อไปได้

ข้อ ๑๗. ถ้าไม่มีผู้ใดจะอภิปรายต่อไป ให้ถือว่าเป็นการเบ็ดอภิปราย
หรือถ้ามี แต่ประธานสภาเห็นว่าได้อภิปรายกันพอสมควรแล้ว ประธาน
สภาจะเสนอให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่าจะควรเบ็ดอภิปรายหรือไม่ก็ได้ เมื่อได้
เบ็ดอภิปรายแล้วให้ประธานสภาเสนอให้ตั้งประชุมตงมติ

ก่อนตงมติ ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อนตามความในข้อ ๑๕ หรือคณะ
กรรมาธิการ หรือคณะกรรมาธิการผู้ตั้งจนความเห็นได้ มีสิทธิที่จะขอ
อภิปรายเป็นการชั่วคราวในจุดที่ตนได้ยกครั้งหนึ่ง และให้นำความในข้อ ๑๖
วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๘. ถ้าที่ประชุมตงมติให้เบ็ดอภิปรายต่อไปตามที่มีผู้เสนอ
ประธานสภาต้องให้ผู้เสนอผู้นั้นได้อภิปรายก่อน

ข้อ ๑๙. ผู้พูดแต่ละคนไม่ว่าสมาชิก รัฐมนตรี กรรมาธิการ หรือ
บุคคลอื่นซึ่งมาแรงคชบทประชุม ต้องพูดเฉพาะเรื่องและในประเด็นที่กล่าวถึง
ปรีชาชนอยู่เท่านั้น ต้องพูดโดยสุภาพ ไม่แก่งแย่งหรือเสียดสี
บุคคลอื่น และต้องไม่กล่าวถึงพระมหากษัตริย์ หรือราชินี หรือบุคคล

ใดๆ โดยไม่จำเป็น

ทุกคนต้องประหยัดเวลาของสภา ต้องไม่พูดฟุ่มเฟือยหรือฉวนฉวน
ซ้ำซาก ต้องไม่ซ้ำกับผู้อื่น และต้องไม่นำเอกสารใด ๆ มาอ่านให้ที่ประชุม
ฟัง เว้นแต่จะเป็นการจำเป็น

ถ้าประธานสภาพิจารณาเห็นว่า ผู้ใด ใช้เวลาการพูดครั้งใดเกิน
สมควรแก่เรื่อง ไม่ว่าจะได้ผ่านมติบังคับแห่งสองวาระก่อนหรือไม่ และ
ยังมีผู้อื่นประสงค์จะพูดต่อไปอีก ประธานสภาอาจสั่ง ให้ผู้นั้นหยุดพูดเสียก็
ได้ ในเมื่อได้พูดมาถึง ๑๕ นาทีแล้ว

ข้อ ๑๕ ผู้ถูกขติปรายพาดพิงถึงเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องอื่นใดอันเป็น
ที่เสียหาย หรือเมื่อสมาชิกผู้ใดเห็นความจำเป็นขอขมกบ อาจยื่นขอในที่
ของตนเพื่อแสดงการขอขมกบ เมื่อประธานสภาอนุญาตแล้ว จึงให้
กล่าวแก้หรือขแจ้งหรือร้องขอให้รักษาราชการได้

ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ประธานสภาวินิจฉัยและมีคำสั่งว่า ได้มีการ
ผ่านมติตามข้อมาชิกหรือขอขมกบหรือไม่ แล้วจึงให้ดำเนินการปรกษาต่อไปได้

ข้อ ๑๖ ผู้พูดอาจถอดตนคำพูดของตนได้ เมื่อได้รับความยินยอม
จากที่ประชุม

ข้อ ๑๗ ในกรณีขติปรายร่างพระราชบัญญัติซึ่งวุฒิสภาไม่เห็นชอบ
ด้วยตามความในรัฐธรรมนูญมาตรา ๖๒ นั้น จะต้องอยู่ในขอบเขตซึ่ง
เป็นประเด็นที่วุฒิสภาได้ตั้งเป็นเหตุขมกบขมกบ ให้ประธานสภาแจ้งประเด็น

๑๘๐๔

ตั้งกล่าวให้ด้มาชิกทราบตวงหน้าอย่างน้อย ๒๔ ชั่วโมง ก่อนเวลาเริ่ม

ประชุม

ข้อ ๑๗ การซักถามและอภิปรายในเรื่องนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน และการเปิดอภิปรายทั่วไป ให้ปฏิบัติตามความในหมวด

๓๐

หมวด ๔

การลงมติ

ข้อ ๘๘ การออกเสียงลงคะแนนเพื่อลงมติมี ๒ วิธี คือ

ก. การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผย

ข. การออกเสียงลงคะแนนลับ

ข้อ ๘๙ การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผย มีข้อปฏิบัติดังต่อไปนี้

คือ

ก. ยกมือชนพนศรัทธา

ข. ยืนชน

ค. แแบงพวก พวกไม่เห็นด้วยให้อยู่ข้างซ้ายมือ พวกเห็นด้วยให้อยู่ทางขวามือ พวกไม่ออกเสียงให้อยู่ตรงหน้าของประธานสภา ทั้งนี้ให้อยู่ภายในที่ประชุม

ง. เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรชื่อ ให้ออกเสียงเป็นรายตัว

นอกจากมีบัญญัติไว้เป็นพิเศษในรัฐธรรมนูญแล้ว การออกเสียงลงคะแนนโดยเปิดเผยนั้น โดยปกติให้ใช้วิธียกมือ แต่ถ้ามติของรัฐมนตรีหรือสมาชิกไม่น้อยกว่า ๑๕ คน ร้องขอต่อหน้าเป็นลายลักษณ์อักษร และที่ประชุมอนุมัติ ให้ใช้วิธีใดวิธีหนึ่งใน ข. ค. ง. ก็ได้

ข้อ ๙๐ การออกเสียงลงคะแนนลับ มีข้อปฏิบัติอย่างใดอย่าง

ตงมตักถันเดอ้วยฮ่นเป็นลำดับไปหาญัดัดัน แต่มีให้ถ้อว่าความผิดพลาด
ในการเรียงลำดับตงถาอมาอัน เป็นเหตุใหม่ตักที่ตงกระเนนเดียงเดอนัน
กระเนนเดียงเจิ้งเดอ้วยไป เพราะความผิดพลาดเช่นว่าน

ข้อ ๘๔ เมื่อเห็นเป็นการสมควร ประธานสภาหรือที่ประชุมอาจ
แยกประเด็นตงมตักเป็นคชน ๆ ได้

ข้อ ๘๕ เมื่อประธานสภาถามที่ประชุมว่า ในเรื่องตมถันอนน
จะมีผู้ใดเห็นเป็นอย่างซนหรือไม ก็ไม่มี ก็ให้ถ้อว่าที่ประชุมเห็นชอบ
ด้วย

ข้อ ๘๖ การออกเดียงซชาติของประธานสภา เมื่อกระเนนเดียง
เทากนนั้น ให้ออกเดียงโดยเบ็ดเตล็ดรวมตงกรณตงกระเนนตักด้วย ในการ
ชอกเดียงซชาติน ประธานสภาจะให้เหลคหรือไมก็ได้

ข้อ ๘๗ ถ้ามีตมาชิกเข้ามาในที่ประชุมภายหลังตงตที่ประชุมเริ่มตง
กระเนนเดียง ตมาชิกเข้ามาน ในกรณตงกระเนนเบ็ดเตล็ด อาจตง
กระเนนร่วมกับฝ่ายตงนบกระเนนไม่เจิ้ง หรือในกรณตงกระเนนตัก อาจ
ตงกระเนนก่อนประธานสภาตงให้นกระเนนเดียง

ข้อ ๘๘ เมื่อได้นกระเนนเดียงแล้ว ประธานสภาต้องประกาศ
มตักตที่ประชุมทนต์ ถ้าเรื่องใดรัฐกรวมญูบงคืบไว้ว่า มตักตงประกอบ
ตงยกระเนนเดียงตงจันอนเท่าใด ก็ให้ประกาศตงยว่ากระเนนเดียงซางมาก
ตงจันอนตรฐกรวมญูบงคืบไว้หรือไม

ข้อ ๘๙ ในการนับกระเนนเดียงระวีใด ถ้าตมาชิกผู้ใดเชอว่าน
การนับผิด มีสิทธิชงชให้นบกระเนนเดียงใหม่ โดยไม่ต้องเชนชตง
หน้าเป็นชายลักษณชกนร แต่ตงตมาชิกนบชไม่ช้อชว่า ๑๕ คน ก็

ให้มีคะแนนเสียงใหม่

ข้อ ๘๖ เมื่อประธานสภาได้ประกาศมติ โดยไม่มีผู้ใดร้องขอให้นับคะแนนเสียงใหม่ ให้ถือว่าการลงมตินั้นเป็นอันสมบูรณ์

ข้อ ๘๗ ในการลงมติครั้งใด เมื่อนับคะแนนเสียงแล้วปรากฏว่าทั้งฝ่ายที่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย มีคะแนนเสียงรวมกันไม่ถึงจำนวนสมาชิกที่จะประกอบกันเป็นองค์ประชุมสำหรับการประชุมครั้งนั้น ให้มีการนับจำนวนสมาชิกและจตรายงานการประชุมได้ด้วยว่า ในการลงมติครั้งนั้นมีสมาชิกอยู่ประชุมครบเป็นองค์ประชุมหรือไม่

หมวด ๘

กรรมวิธีการ

ข้อ ๘๒ การเลือกกรรมวิธีการของสภา ให้กระทำโดยกลุ่มของสมาชิกตามหลักเกณฑ์และวิธีการซึ่งได้บัญญัติไว้ในหมวดนี้

ข้อ ๘๓ ในการประชุมสามัญครั้งแรกของทุกปี ให้สมาชิกรวมกันชนเป็น "กลุ่ม" แต่ไม่เกินเจ็ดคน ภายในกำหนด ๗ วันนับแต่วันเปิดประชุมสามัญครั้งแรกของปี กลุ่มหนึ่ง ๆ ต้องมีสมาชิกไม่น้อยกว่า ๑๕ คน เมื่อสมาชิกรวมกันเป็นกลุ่มได้แล้ว ให้เสนอรายชื่อสมาชิกในกลุ่มของตนต่อประธานสภา ให้ประธานสภาประกาศรายชื่อสมาชิกแต่ละกลุ่ม และรายชื่อสมาชิกที่ยังไม่ได้เข้ากลุ่มใดได้ ณ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา เพื่อให้สมาชิกทุกคนทราบ

เมื่อครบกำหนด ๗ วันแล้ว ถ้ายังมีสมาชิกที่ไม่ได้เข้ากลุ่มใดเหลืออยู่อีก ให้ประธานสภานัดหมายเพื่อขอทราบความตกลงใจครั้งสุดท้ายและทำความเข้าใจว่า ผู้ที่ไม่เข้ากลุ่มใดนั้น ต้องถือว่ามีสิทธิที่จะรับเลือกตั้งเป็นกรรมวิธีการ

ข้อ ๘๔ เมื่อกลุ่มใดได้เลือกตั้งเจ้าหน้าที่ประจำกลุ่มแล้วให้หัวหน้ากลุ่มแจ้งรายชื่อหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการกลุ่ม ให้ประธานสภาทราบ ทั้งนี้ ให้กระทำภายในกำหนด ๑๕ วันนับแต่วันเปิดประชุมสามัญครั้งแรกของทุกปี

ข้อ ๕๕ เมื่อการตั้งกลุ่มได้เสร็จสิ้นลงแล้ว ให้ประธานสภาตั้ง
ชื่อกลุ่มโดยเริ่มด้วยหมายเลข ๓ เรียงไปตามลำดับกลุ่ม ซึ่งมีจำนวน
สมาชิกมากไปหาน้อย ถ้าจำนวนสมาชิกเท่ากัน ให้จับสลากลำดับที่เฉพาะ
กลุ่มที่มีจำนวนสมาชิกเท่ากันนั้น

ให้ประธานสภาแจ้งรายชื่อสมาชิกและรายชื่อเจ้าหน้าที่ประจำกลุ่ม
แต่ละกลุ่ม พร้อมทั้งรายชื่อสมาชิกที่มีได้เข้าในกลุ่มใดให้ที่ประชุมทราบ

ข้อ ๕๖ เมื่อประธานสภาได้ดำเนินการตามความในข้อ ๕๕ แล้ว
สมาชิกที่อยู่ในกลุ่มใด ต้องอยู่ประจำในกลุ่มนั้น จะเปลี่ยนแปลงไม่ได้
จนกว่าจะมีการจัดตั้งกลุ่มใหม่ในการประชุมสามัญครั้งแรกของปีต่อไป

ส่วนสมาชิกที่ยังมิได้อยู่ในกลุ่มใด หากประสงค์จะเข้าอยู่ในกลุ่ม
ใดก็ได้ และให้ประธานสภาแจ้งให้ที่ประชุมทราบ และให้นำข้อห้าม
ตามความในวรรคก่อนมาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ แม้จะมีการเพิ่มจำนวน
สมาชิกในกลุ่มใดตั้งแต่วันแล้ว ก็ไม่ถือเป็นเหตุให้จำเป็นต้องเปลี่ยนลำดับเลข
หมายประจำกลุ่ม

สมาชิกในกลุ่มใดขาดสมาชิกภาพลง ให้คงถือจำนวนสมาชิกเท่า
ที่ได้เดิมนับไว้เดิม แม้จะไม่ครบจำนวนที่จะเป็นกลุ่มก็ตาม ก็ให้มีสภาพ
เป็นกลุ่มอยู่ จนกว่าจะได้มีการจัดตั้งกลุ่มใหม่ในการประชุมสามัญครั้งแรก
ของปีต่อไป

ข้อ ๕๗ เมื่อเปิดประชุมสามัญแรกของทุกปีแล้ว ให้สภากำหนด
คณะกรรมการตรวจสอบบัญชีประจำปีละ มีจำนวนตามความจำเป็น แต่อย่างน้อย
ให้มี ๗ คนะ คือ

- ๑. คณะกรรมการการเศรษฐกิจ
- ๒. คณะกรรมการการต่างประเทศ
- ๓. คณะกรรมการการปกครอง
- ๔. คณะกรรมการการทหาร
- ๕. คณะกรรมการการศึกษ การสาธารณสุข
และการสาธารณสุขการ
- ๖. คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม
- ๗. คณะกรรมการ พิจารณาเบ็ดเตล็ด รายงานการประชุม

ด

หากมีความจำเป็น อาจจะต้องคณะกรรมการสามัญประจำเพิ่ม
ขึ้นอีกเมื่อใดก็ได้

ข้อ ๘๘ คณะกรรมการสามัญประจำสภา จะพ้นจากหน้าที่เมื่อ

- ๑. ลาออก
- ๒. ต่มาชิกภาพสิ้นสุดลง
- ๓. จัดตั้งคณะกรรมการ ชนใหม่ประจำปี และประธาน

สภา ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบตามความในข้อ ๑๐๐

แล้ว

ข้อ ๘๙ ให้ที่ประชุมสภา กำหนดจำนวนกรรมการของแต่ละคณะ
คณะหนึ่งๆ ต้องไม่น้อยกว่า ๗ คน

ข้อ ๑๐๐ ให้กลุ่ม แต่ละ กลุ่ม เลือก ต่มาชิก ใน กลุ่ม ของตน เข้า เป็น
กรรมการตามจำนวนที่กลุ่มจะพึงได้รับ ซึ่งเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นระหว่างจำนวน
ต่มาชิกทั้งหมดของสภา ต่อจำนวนกรรมการกับจำนวนต่มาชิกในกลุ่มนั้น ๆ

ถ้าตส่วนสัมพันธ์ของกลุ่มตั้งแต่ ๒ กลุ่มขึ้นไปเท่ากัน และกลุ่มนั้น ๆ มีมติ
ได้รับเฉลี่ยจำนวนกรรมาธิการที่เหลือ ให้ใช้วิธีจับสลาก ให้หัวหน้ากลุ่ม
เสนอรายชื่อผู้ได้รับเลือกเข้าเป็นกรรมาธิการต่อประธานสภา ทั้งนี้ ให้กระทำ
ภายนอกที่ประชุม แต่ให้ประธานสภาแจ้งให้ที่ประชุมลงมาและผู้ได้รับแ่ง
ตั้งเป็นกรรมาธิการทราบด้วย

ข้อ ๓๑๓ สมาชิกผู้ใดจะเป็นกรรมาธิการในคราวเดียวกัน เกินกว่า ๒
คณะไม่ได้ ทั้งนี้ให้เป็นการเป็นกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราช-
บัญญัติงบประมาณเข้าด้วย

ข้อ ๓๑๔ กรรมาธิการต้องสนใจศึกษาพิจารณากิจการอันเป็นหน้าที่
ของตนของตน และต้องให้โอกาสแก่สมาชิกไต่ถามในเรื่องเกี่ยวกับหน้าที่
ของตนตามสมควร

ข้อ ๓๑๕ เมื่อมีญัตติที่จะตั้งให้คณะกรรมาธิการพิจารณา ให้
ประธานสภาพิจารณาตั้งให้ส่งญัตตินั้น ไปยัง คณะกรรมาธิการสามัญ ประจำ
สภาคณะซึ่งมีหน้าที่ตรงกับญัตติ

สมาชิกหรือคณะรัฐมนตรีอาจเสนอข้อสภาได้ ดังต่อไปนี้

- ก. ให้ คณะ กรรมาธิการ คณะอื่น ร่วม ประชุม เป็น คณะ
กรรมาธิการผสม พิจารณาในกรณีเห็นว่าญัตตินั้น
มีความเกี่ยวกับหน้าที่ของกรรมาธิการคณะนั้นๆ
- ข. ให้ตั้งกรรมาธิการจากบุคคลภายนอกสภา เข้าร่วม เป็น
คณะกรรมาธิการ วิสามัญในกรณี ที่เห็นว่าญัตตินั้น มี
ความสำคัญมาก ว่าได้ผู้มีความรู้ความสามารถมาเป็น
กรรมาธิการร่วมจะได้ผลดีขึ้น เมื่อที่ประชุมอนุมัติแล้ว

ให้ที่ประชุมกำหนดจำนวนผู้ที่เข้าร่วม แต่ต้องมี
จำนวนไม่เกิน หนึ่งในสาม ของจำนวน กรรมการ ที่มี
อยู่แล้ว ส่วนการเลือกให้เด็กโดยที่ประชุมหัวหน้า
หรือตัวแทนกลุ่ม การประชุมหัวหน้าหรือตัวแทนกลุ่ม
ให้อนุโลมตามการประชุมคณะกรรมการ

ข้อ ๑๑๔ การกำหนดเวลาให้กลุ่มต่าง ๆ ส่งรายชื่อกรรมการ ตาม
ความในข้อ ๑๐๐ หรือข้อ ๑๐๓ ก็ได้ การนัดประชุมหัวหน้าหรือตัวแทนกลุ่ม
เพื่อเลือกกรรมการตามความในข้อ ๑๐๓ ข. ข้อ ๑๐๕ หรือข้อ ๑๐๖ ก็ได้
ให้ประธานสภากระทำในที่ประชุมสภาต่อจากการกำหนด จำนวนกรรมการ

ข้อ ๑๑๕ ตามญัตติจะต้องส่งให้คณะกรรมการพิจารณา แต่อยู่
นอกหน้าที่ของกรรมการประจำคณะต่าง ๆ ที่ตั้งไว้แล้ว ให้สภาตั้งคณะ
กรรมการขึ้นใหม่เฉพาะญัตตินั้น ถ้าคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นใหม่นั้นเป็น
คณะกรรมการสามัญ ก็ให้นำความในข้อ ๘๘ และข้อ ๑๐๐ มาใช้บังคับ
โดยอนุโลม ถ้าเป็นคณะกรรมการวิสามัญ ให้ที่ประชุมกำหนดจำนวน
คนในคณะกรรมการซึ่งจะต้องเป็นสมาชิกไม่น้อยกว่า ๗ คน ถ้าจะให้
บุคคลที่มีได้เป็นสมาชิกเข้าร่วมด้วย ก็ให้ที่ประชุมกำหนดจำนวนบุคคลที่มีได้
เป็นสมาชิกที่จะเข้าร่วมด้วยนั้น แต่ต้องมีจำนวนไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวน
กรรมการที่สภากำหนด และให้นำความในข้อ ๑๐๐ และข้อ ๑๐๓ ข. มา
ใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๑๖ คณะกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ
แผ่นดินต้องเป็นคณะกรรมการวิสามัญ ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวง

การคลังเป็นกรรมาธิการ โดยคลังแห่ง ส่วนกรรมาธิการชั้นหนึ่งให้นำความใน
ข้อ ๓๐๕ มาใช้โดยอนุโตม

ข้อ ๓๐๖ การนัดและเปิดประชุมคณะกรรมาธิการครั้งแรก ให้เป็น
หน้าที่ของเสนาธิการ

ให้คณะกรรมาธิการคณะหนึ่ง ๆ เลือกตั้งประธานและเลขานุการจาก
บรรดากรรมาธิการในคณะนั้น ๆ

ข้อ ๓๐๗ กรรมาธิการผู้ใดมิได้มาประชุมกรรมาธิการ ๓ ครั้งติดกัน
ให้ถือว่าได้ลาออกจากกรรมาธิการคณะนั้น

กรรมาธิการผู้ใดขาดจากตำแหน่งสมาชิกภาพ หรือลาออก ให้ประธาน
กรรมาธิการแจ้งต่อประธานสภา ถ้ากรรมาธิการผู้นั้นเป็นสมาชิก ก็ให้
ประธานสภาแจ้งต่อหัวหน้ากลุ่มที่สมาชิกผู้นั้นสังกัดอยู่ เพื่อจัดสมาชิกในกลุ่ม
ของตนแทน ถ้ากรรมาธิการผู้นั้นมิได้เป็นสมาชิก ก็ให้ประธานสภานัดประชุม
หัวหน้าหรือตัวแทนกลุ่มเพื่อดำเนินการตามข้อ ๓๐๓ ข. และให้ประธานสภา
แจ้งให้ทำประชุมสภา ผู้ที่ขาดจากตำแหน่งกรรมาธิการและผู้รับแต่งตั้งแทน
ทุกราย

ข้อ ๓๐๘ ญัตติร่างพระราชบัญญัติที่สภาองคมนตรีรับหลักการและให้ส่ง
คณะกรรมาธิการพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาแล้ว จะต้อง
เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นความร่างเดิม และตามทบทวนแก้ไขเพิ่มเติม
พร้อมทั้งรายงานย่อของประธานสภา รายงานย่ออย่างน้อยจะต้องระบุว่า
ได้มี หรือ ไม่มี การแก้ไขเพิ่มเติมในข้อหรือมาตราใดบ้าง การ
แปรญัตติและมติของคณะกรรมาธิการเกี่ยวข้องด้วยการแปรญัตตินั้น เป็น

ประการใด ตลอดจนการตั้งองค์การแปรญัตติ หรือความเห็นดังกล่าวในข้อ ๓๑๘ หรือข้อ ๓๒๐ ด้วย

ข้อ ๓๑๐ บุคคลที่ร่างพระราชบัญญัติที่ส่งสภาลงมติให้ส่งคณะกรรมการพิจารณา ก่อนรับหลักการ คณะกรรมาธิการต้องทำรายงานบันทึกความเห็น ว่าสมควรจะรับหลักการแห่งพระราชบัญญัตินั้นหรือไม่

ข้อ ๓๑๑ รายงานของคณะกรรมการนั้น หากคณะกรรมการ มีข้อสงสัยเกี่ยวกับเรื่องที่คณะรัฐมนตรีพิจารณาหรือควรปฏิบัติแล้ว ถ้าที่ประชุมเห็นด้วย ก็ให้ประธานสภาแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๓๑๒ คณะกรรมาธิการ มีสิทธิแสดงประกอบ รายงาน หรือ ข้อสังเกตของตน ตลอดจนแก้ไขข้อสงสัยใดๆ ในที่ประชุมได้

ข้อ ๓๑๓ ที่ประชุมสภาอาจลงมติให้คณะกรรมาธิการคณะใดดำเนินกิจการของสภานอกสมัยประชุมได้

ข้อ ๓๑๔ เมื่อคณะกรรมการมีมติให้เรียกบุคคลใด ๆ มาแสดงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น ในการที่กระทำหรือเรื่องที่พิจารณาอยู่นั้น ก็ให้เรียกในนามของประธานกรรมาธิการคณะนั้น

ข้อ ๓๑๕ สมาชิกหรือคณะรัฐมนตรี ย่อมมีสิทธิเข้าฟังการประชุมของคณะกรรมการได้ เว้นแต่จะพิจารณาเป็นการลับ

ในกรณีพิจารณาเป็นการลับนั้น ผู้มีสิทธิจะเข้าฟังการประชุมได้ จะต้องเป็นผู้ที่มติด่วนเกี่ยวข้องกับการประชุม ซึ่งได้รับอนุญาตจากประธานกรรมาธิการเท่านั้น

ข้อ ๓๑๖ ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับญัตติหรือคณะรัฐมนตรีมีมติแล้ว ไปเสนอแจ้งแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการได้คดีขอเรื่อง ส่วนผู้แปรญัตติ

หรือผู้รับมอบหมายนามสิทธิไปขังแจ้งได้เฉพาะที่ใดแปรญัตติได้
ผู้เสนอญัตติ หรือผู้แปรญัตติ ซึ่งไม่ตามมาตราข้างแจ้งแสดงความคิดเห็นด้วยตนเอง อาจมอบหมายให้สมาชิกอื่นคนใดคนหนึ่งมาขังแจ้งแทนตนในที่ประชุมคณะกรรมการได้ ส่วนคณะรัฐมนตรีนั้นเมื่อสิทธิมอบหมายให้รัฐมนตรีหรือเจ้าหน้าที่คนเดียวหรือหลายคนมาขังแจ้งแทนได้

ข้อ ๓๓๖ คณะกรรมการจะกำหนดนัดประชุมเมื่อใด ให้แจ้งแก่ผู้เสนอญัตติ ผู้แปรญัตติ หรือผู้รับมอบหมายทราบ แต่ผู้ใดกรณีนี้ และให้ประกาศไว้ ณ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา หากเรื่องใดมีข้อผูกพันซึ่งคณะรัฐมนตรีจะพึงต้องปฏิบัติด้วย ก็ให้แจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบ

ข้อ ๓๓๗ เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการ ตามกำหนดนัดหมายของผู้แปรญัตติ หรือผู้รับมอบหมายไม่มาขังแจ้งตามนัด เป็นเวลาเกินกว่า ๓๐ นาที นับแต่เวลาที่คณะกรรมการได้เริ่มประชุมในวันนั้น ให้ถือว่าคำแปรญัตตินั้นผู้เสนอได้ถอนแล้ว เว้นแต่ผู้เสนอหรือผู้รับมอบหมายจะมีความจำเป็นเป็นพิเศษ และที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควรจะรับพิจารณา คำแปรญัตตินั้นก็ได้ หากการประชุมของคณะกรรมการในเรื่องนั้นยังไม่เสร็จสิ้น

ข้อ ๓๓๘ ถ้า ผู้แปรญัตติ หรือผู้รับมอบหมาย ไม่เห็นด้วย กับมติ ของคณะกรรมการในข้อใด ก็อาจส่งมอบคำแปรญัตติในข้อนั้นไว้ เพื่อยกไปรายและขอสงวนวินิจฉัยจากสภาไว้

ข้อ ๓๓๙ ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการคนใดไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการข้อใดในข้อใด ก็อาจส่งมอบความเห็นของตนในข้อนั้นไว้ เพื่อยกไปรายและขอสงวนวินิจฉัยจากสภาในฐานะเช่นเดียวกับผู้แปรญัตติ แต่

จะมอบหมายให้ผู้อื่น เจริญหรือส่งมอบเช่นว่านั้นแทนตนหาได้ไม่

ข้อ ๑๒๓ ถ้ามีมติของสภาให้กรรมการคนใด กระทำกิจการหรือ
พิจารณาข้อบังคับข้อความใด ให้เสร็จภายในกำหนดเวลาเท่าใด และ
กรรมการคนนั้นกระทำกิจการหรือพิจารณาข้อบังคับไม่เสร็จภายในเวลา
ที่กำหนด ประธานกรรมการต้องรายงานให้ประธานสภาทราบโดยด่วน

ในกรณีดังกล่าวในวรรคก่อน ถ้าอยู่ในสมัยประชุม ให้ประธานสภา
เสนอต่อที่ประชุมเพื่อลงมติให้ขยายเวลาที่กำหนดได้ หรือให้ดำเนินการ
อย่างอื่นสุดแต่ที่ประชุมจะเห็นสมควร แต่ถ้านอกสมัยประชุม และคณะ
กรรมการมีอำนาจประชุมได้ตามความในข้อ ๑๑๓ ก็ให้ประธานสภามีอำนาจ
อนุญาตให้ขยายเวลาที่กำหนดได้ตามที่พิจารณาเห็นสมควร แล้วขออนุมัติ
สภาในการประชุมสมัยต่อไป.

หมวด ๙
กระทู้ถามรัฐมนตรี

ข้อ ๓๒๒ การตั้งกระทู้ถาม ให้เสนอตัวหน้าเป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีข้อความสั้น ๆ และเขียนคำถามในข้อเท็จจริงหรือนโยบาย

การข้างข้อเท็จจริงใด ๆ ประกอบนั้น ชอบที่จะรับรองว่าถูกต้อง และถ้าจำเป็นจะต้องมีคำชี้แจงประกอบ ก็ให้ระบุไว้เป็นส่วนหนึ่งต่างหาก

ข้อ ๓๒๓ กระทู้ถามแต่ละกระทู้ให้ตั้งถามและช้ถามได้แต่เพียงคนเดียว

ข้อ ๓๒๔ มีให้ตั้งกระทู้ถาม

- ก. เป็นเชิงประจักษ์ เดียดดี หรือแถ้งใส่ร้าย
- ข. เกิดอคติ หรือเข้าใจยาก
- ค. ในเรื่องที่โต้ตอบแล้ว หรือโต้แย้งแล้วว่าไม่ตอบ
- ง. เพื่อให้ชักชวนความเห็น
- จ. ในปัญหาข้อกฎหมาย
- ฉ. ในเรื่องไม่เป็นสาระสำคัญ
- ช. เพื่อทราบกิจการส่วนตัวของบุคคลใด ๆ เว้นแต่ที่เกี่ยวข้องกับภาระงานในหน้าที่ราชการ

ข้อ ๓๒๕ กระทู้ถามซึ่งได้ห้ามถามตามข้อ ๓๒๔ ก. จะตั้งถามขึ้นใหม่ได้เฉพาะกรณีดังต่อไปนี้ คือ การแก้ไข หรือเหตุการณ์ พิเศษที่นอกเหนือจากที่ห้ามถามได้เปลี่ยนแปลงไปจากเมื่อครั้งกระทู้ถามครั้งก่อน

ข้อ ๓๒๖ กรณีที่เกี่ยวกับประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน หรือเหตุ
ฉุกเฉินที่ความจำเป็นรีบด่วนเพราะเป็นภัยสาธารณะ หรือกระทบกระเทือนต่อ
ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรม หรือเสรีภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง
ซึ่งรัฐมนตรีจะพึงรับสั่งหรือดำเนินการโดยทันทีนั้น จะตั้งกระทู้ถามต่อ
ก็ได้

ในกรณีเช่นที่ต้งตั้ง ให้เป็นอำนาจของประธานสภาที่จะวินิจฉัยว่า
กระทู้ถามนั้นเป็นกระทู้ถามด่วนหรือไม่

ข้อ ๓๒๗ ถ้าเป็นกระทู้ถามด่วน ให้ประธานสภาเรียกตั้งกระทู้ถาม
ไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อเตรียมตอบ และให้แจ้งไปด้วยว่า ได้กำหนดจะให้
ผู้ตั้งกระทู้ถามถามกระทู้เรื่องนั้นในการประชุมครั้งใด การกำหนดเวลาดัง
กล่าวนี้ ให้ประธานสภาคำนึงถึงความสำคัญของเหตุการณ์ และความสนใจ
ของประชาชนซึ่งควรจะได้ทราบโดยปัจจุบันนั้น เป็นหลักพิจารณา

ข้อ ๓๒๘ ถ้าเป็นกระทู้ถามธรรมดา ให้ประธานสภาจัดตั้งกระทู้ถาม
ไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อเตรียมตอบ และให้บรรจุเข้าระเบียบวาระโดยปกติ
ภายใน ๓๕ วัน นับแต่วันที่ตั้งไป

ข้อ ๓๒๙ เมื่อถึงระเบียบวาระสำหรับกระทู้ถาม ให้ประธานสภา
อนุญาตให้ถามตามลำดับ

ถ้ามีกระทู้ถามด่วน ให้ประธานสภาอนุญาตให้ถามก่อน หากมี
กระทู้ถามด่วนหลายกระทู้ ประธานสภาจะอนุญาตให้ยกเอากระทู้ถามด่วนใด
ที่บรรจุระเบียบวาระไว้หรือเพิ่มขึ้นถามก่อน หรือถามในเวลาใด ๆ ก็ได้แม้จะ
หมดวาระการรับสั่งแล้วก็ตาม โดยไม่ต้องถึงระดับการรับกระทู้ก่อนหรือ
หลัง ทั้งนี้ให้คำนึงถึงสาระสำคัญของเรื่องตามที่กล่าวในข้อ ๓๒๖

ในการถาม ไม่จำเป็นต้องอ่านคำข้แจงประกอบ

ข้อ ๓๓๐ ถ้าผู้ตั้งกระทู้ถามไม่ถาม หรือไม่อยู่ในที่ประชุมแต่มีได้
มอบหมายให้สมาชิกผู้ใดถามแทนแล้ว ให้ถือว่าได้ถอนกระทู้ถามนั้น

การขอลงกระทู้ถาม ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิถอนได้

ข้อ ๓๓๑ เมื่อรัฐมนตรีได้ตอบแล้ว ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิซักถาม
ได้อีก ๓ ครั้ง เว้นแต่สมาชิกจะขอซักถามต่อไป เพราะยังตอบไม่หมด
ประเด็นตามที่ซักถามแต่ละประเด็นถ้าได้ข้อนุญาต

ในการซักถามนั้น ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิที่จะข้แจงข้อเท็จจริงประกอบ
ต่อเท่าที่จำเป็น แต่ต้องไม่เป็นไปในทำนองอภิปราย

ข้อ ๓๓๒ รัฐมนตรีจะขอข้เสนอการตอบกระทู้ถามในที่ประชุมก็ได้แต่
ต้องข้แจงเหตุผลในที่ประชุม และได้กำหนดว่าจะตอบได้เมื่อใด

ข้อ ๓๓๓ ในการประชุมครั้งหนึ่ง ๆ ให้มีกำหนดเวลาเฉพาะกระทู้ถาม
ไม่เกินหนึ่งชั่วโมง เว้นแต่ประธานสภาพิจารณาเห็นสมควรกำหนด หรือ
ข้อนุญาตให้ขยายเวลาเกินกว่านั้น

ข้อ ๓๓๔ ในการประชุมครั้งหนึ่ง ๆ ให้ผู้ตั้งกระทู้ถามคนเดียวก้ถาม
เกินกว่าหนึ่งกระทู้ เว้นแต่ไม่มีกระทู้ถามของสมาชิกอื่น

ข้อ ๓๓๕ กระทู้ถามใด ๆ ที่รัฐมนตรีข้มีได้ตอบ ถ้าสภาผู้แทน
ชาวยุหรือมีการยุบสภา หรือเปิดสภาคณะรัฐมนตรีใหม่ ให้ถือว่าระงับไป

หมวด ๑๐

นโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน และการเปิดอภิปรายทั่วไป

ส่วนที่ ๑

การแถลงนโยบาย

ข้อ ๑๓๖ เมื่อ คณะรัฐมนตรี ได้แถลง นโยบาย ต่อ สภาผู้แทน ตาม รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๖ แล้ว ให้ประธานสภาดำเนินการ ให้สมาชิกซักถาม และอภิปรายร่วมกัน เว้นแต่ที่ประชุมจะได้มีมติ ให้ซักถามและอภิปรายเป็น ประเด็น ๆ ไป

ข้อ ๑๓๗ สมาชิกมีสิทธิจะซักถามและอภิปรายในเรื่อง

ก. ความเหมาะสมของนโยบาย

ข. ความสามารถที่จะบริหาร ให้สำเร็จตามนโยบาย

ในกรณี อาจซักถามและอภิปรายถึงแผนการปฏิบัติ และวิธีการ ที่จะปฏิบัติตามนโยบายนั้น ๆ ด้วย

นอกจากข้อความที่ได้แถลงไว้ในนโยบายแล้ว ให้ถือว่าเรื่องต่อไป * เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายนั้นด้วย คือ

๑. แผนนโยบายแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญ

๒. หน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามที่มีกำหนดในกฎหมาย

ในส่วนที่เกี่ยวแก่ รัฐมนตรีแต่ละคนนั้น จะยกสนธิอภิปรายได้แต่เฉพาะ * ที่จะเป็นผลให้รัฐมนตรีทั้งคณะ ไม่ได้รับความไว้วางใจ

ข้อ ๓๓๘ การอภิปรายตั้งสภาปฏิรูปที่จัดงมาแล้ว ย่อมกระทำ
ได้แต่เฉพาะที่เกิดขึ้นในสมัยของรัฐมนตรี ในขณะที่ขอรับความไว้วางใจ และ
ที่จะนำไปสู่ผู้แต่งตั้งในข้อ ๓๓๘ นอกจากนี้ให้กล่าวแต่โดยย่อเพียงยก
ตัวอย่างเช่นดังสอบถามว่า จะจัดการอย่างไรในเรื่องเหล่านี้เท่านั้น

ข้อ ๓๓๘ เฉพาะแต่คณะรัฐมนตรีเท่านั้น ที่มีสิทธิจะอภิปรายตอบ
ข้อซักถาม หรือซักค้านของสมาชิก

เพื่อความสะดวก รัฐมนตรีจะตอบสมาชิกที่ซักถาม หรือคัดค้าน
ที่ตรงคนเป็นลำดับไป หรือจะรวบรวมตอบครั้งละไม่เกิน ๓ คนก็ได้

ข้อ ๓๔๐ การเดินขบวนคัดค้านเรื่องที่กำลังอภิปรายอยู่ที่ใด หรือ
ให้ยื่นอภิปรายก็ได้ ต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า ๒๕ คน

ข้อ ๓๔๑ นอกจากได้กำหนดไว้ตามความในข้อ ๓๓๖ ถึงข้อ ๓๔๐
แล้ว ให้นำความในหมวด ๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๓๔๒ ภายหลังที่คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อ สภานิติสภาแล้ว
ให้ประธานสภาขึ้นประชุมสมาชิก เพื่อลงมติให้ความไว้วางใจหรือไม่ให้
ความไว้วางใจคณะรัฐมนตรีโดยด่วน

การลงมตินั้น หากสภานิติสภาได้ตั้งข้อสงสัยตั้งมา ให้ประธานสภา
แจ้งให้ที่ประชุมทราบ และให้มีการลงมติโดยมีมติซึ่งมีการอภิปราย ในกรณี
ที่สภานิติสภาตั้งข้อสงสัยตั้งมา ให้ประธานสภาตั้งข้อสงสัยตั้งนั้น ให้สมาชิกทราบ
ตั้งหน้าอย่างน้อย ๒๕ ชั่วโมง ก่อนเริ่มประชุม และเมื่อเริ่มประชุมก็ให้
ประธานสภาแจ้งข้อสงสัยตั้งนั้นก่อน เพื่อประกอบการศึกษามาก่อนที่จะลง
มติ

การขออภิปรายในกรณีที่มีผู้ตั้งข้อสงสัยเกิดขึ้น
เฉพาะประเด็นที่มีผู้ตั้งข้อสงสัยเกิดขึ้น

ให้อภิปราย

ส่วนที่ ๒

การขอให้ยืนยันความไว้วางใจ

ข้อ ๓๔๓ เมื่อคณะรัฐมนตรี ขอให้ สภา ยืนยัน ความไว้วางใจ ตาม รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๖ สมาชิกจะซักถามและอภิปรายได้ ภายในขอบเขตของพฤติการณ์ที่คณะรัฐมนตรีได้แถลง เพื่อขอให้ยืนยันความไว้วางใจนั้น

ข้อ ๓๔๔ ภายใต้บังคับข้อ ๓๔๓ การซักถาม การตอบ หรือการอภิปรายให้นำความในหมวด ๓๐ ส่วนที่ ๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๓

การเปิดอภิปรายทั่วไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๐

ข้อ ๓๔๕ เมื่อสมาชิกมีความประสงค์จะเสนอยุติข้อ ให้เปิดอภิปรายทั่วไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๐ ให้ยื่นต่อประธานสภาเป็นลายลักษณ์อักษร แสดงว่าจะให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาอันเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินในเรื่องใดบ้าง

ข้อ ๓๔๖ เมื่อประธานสภาได้รับญัตติตามข้อ ๓๔๕ แล้ว ให้รีบแจ้งไปยังนายกรัฐมนตรีภายใน ๓๐ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ได้รับ เพื่อขอทราบกำหนดเวลาอันควรที่จะเปิดอภิปรายทั่วไป และกำหนดนัดประชุมต่อไปโดยด่วน และให้บรรจุเข้าระเบียบวาระเป็นลำดับแรกด้วย

ถ้าคณะรัฐมนตรีขอให้ระงับการเปิดเผยประวัติไป ก็ให้ประธาน
สภาแจ้งแก่ ผู้เสนอ ยุติคดีนั้น ทราบ ทอกลง พร้อมด้วย เหตุผล ที่ได้รับ จาก คณะ
รัฐมนตรี

ข้อ ๑๔๗ ถ้าสมาชิกทุกคนมีสิทธิจะซักถามและขอปริยายเรื่องที่ปรากฏ
ในญัตตินั้นได้

รัฐมนตรี ถ้ามีสิทธิทำหน้าที่ประธานการประชุม หรือผู้แทน
รัฐมนตรีขอให้เป็นผู้แถลงแทน มีสิทธิที่จะตอบได้ และให้ถือว่า
คำขอหรือคำแถลงนั้น เป็นข้อเท็จจริง หรือความเห็นอันถูกต้องของคณะ
รัฐมนตรี

ข้อ ๑๔๘ การเสนอให้ยุติคดีหรือเรื่องใดผ่านไป หรือเสนอให้เปิดเผย
ประวัติปริยายนั้น จะต้องมีส่วนซักถามรับรองไม่น้อยกว่า ๑๕ คน และจะกระทำได้
ก็ต่อเมื่อผู้เสนอญัตติได้ซักถามเรื่องนั้นๆ แล้วทุกคน เว้นแต่ไม่ประสงค์
จะซักถาม

ข้อ ๑๔๙ การตอบข้อซักถาม ให้ทำในความในข้อ ๑๓๘ ของร่าง
มาใช้ และในการขอปริยายนั้น นอกจากได้กำหนดไว้ในส่วนนี้แล้ว ให้ทำ
ความในหมวด ๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๔

การเปิดเผยประวัติทั่วไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๑

ข้อ ๑๕๐ เมื่อส่วนใดมีความประสงค์จะเสนอญัตติขอ ให้เปิดเผยประวัติ
ทั่วไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๑ ให้ยื่นต่อประธานสภาเป็นลายลักษณ์

อักษรแต่งตั้งว่าจะเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นราย
ตัว หรือทั้งคณะในเรื่องใดบ้าง

ข้อ ๑๕๓ เมื่อประธานสภาได้รับญัตติ ตามความในข้อ ๑๕๐ แล้ว
ให้รีบแจ้งไปยังนายกรัฐมนตรี และให้บรรจุนระเบียบวาระเป็นเรื่องการด่วน
ถ้าสมาชิกเสนอต่อวงหน้าก่อนเวลาประชุมครั้งใดไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง ก็ให้
บรรจุเข้าระเบียบวาระในครั้งนั้น และแจ้งให้ประธานวุฒิสภาทราบด้วย

ข้อ ๑๕๒ การอภิปรายในญัตติตามความในข้อ ๑๕๐ นั้น สมาชิก
ย่อมกระทำได้ทั้งในทางสนับสนุนหรือคัดค้าน

ข้อ ๑๕๓ การตอบข้อซักถาม ให้นำความในข้อ ๑๓๘ วรรคสอง
มาใช้ และในการอภิปรายนั้น นอกจากได้กำหนดไว้ในส่วนนั้นแล้ว ให้นำ
ความในหมวด ๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การที่จะให้ญัตติหรือเรื่องใดผ่านไป หรือเสนอให้เปิดอภิปรายนั้น
ให้นำความในข้อ ๑๔๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๕๔ เมื่อการอภิปรายในสภาผู้แทนสิ้นสุดลงแล้ว และไม่มี
การเสนอญัตติขอให้นายกรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งไปกีด หรือถ้ามีการเสนอญัตติขอให้
ผ่านระเบียบวาระไป แต่ที่ประชุมได้ตั้งมติในทางตรงกันข้ามกีด ให้ประธาน
วุฒิสภาเพื่อยืนยันการข้อไว้

ถ้าที่ประชุมลงมติให้ผ่านระเบียบวาระไป ญัตติเปิดอภิปรายทั่วไป
นั้นก็สิ้นฤทธิ์ และให้ประธานสภาแจ้งให้ประธานวุฒิสภาทราบ

ข้อ ๑๕๕ เมื่อวุฒิสภาไม่เปิดอภิปรายทั่วไป ในปัญหาหนักหรือเปิด
อภิปรายแล้วไม่ตกลงข้อตั้งเองมา กีด ให้ประธานสภาเรียกประชุมเพื่อตั้ง

มดีได้วางใจหรือไม่ได้วางใจโดยค่อน และในกรณีดังกล่าวนี้มติของมการ
 อภิปรายกันอีกในสมัยผู้แทน แต่ถ้าดูมติสภาตั้งข้อตั้งเกิดตั้งมา ก็ให้ประธาน
 สภาตั้งข้อตั้งเกิดคน ให้ตั้งมาชี้กทรวามตั้งหน้าอย่างนิตย ๒๔ ซึ่งก่อนเริ่ม
 ประชุม และเมื่อเริ่มประชุม ก็ให้ประธานสภาแจ้งข้อตั้งเกิดคนคนตั้งมา เพื่อ
 ประกอบการพิจารณาที่จะลงมติ

การอภิปรายในกรณีที่ดูมติสภาตั้งข้อตั้งเกิดมานาน ให้อภิปรายเฉพาะ
 ประเด็นที่ดูมติสภาตั้งข้อตั้งเกิดเท่านั้น

หมวด ๑๑

การรักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อย

ข้อ ๑๕๖ ที่ประชุมของสภาย่อมเป็นที่เคารพ ผู้เข้าไปจะต้องแต่งกายให้เรียบร้อย มีสัมมาคารวะ และอยู่ ณ ที่ซึ่งจัดไว้

ในขณะที่มีการประชุม ห้ามมิให้บุคคลภายนอกเข้าไปในที่ซึ่งจัดไว้สำหรับสมาชิก คณะรัฐมนตรี เจ้าหน้าที่ของสภา และคณะกรรมการประชาชนสภามีอำนาจกำหนดการอนุญาตให้ผู้แทน หนังสือพิมพ์ และบุคคลภายนอกเข้าฟังการประชุมปรึกษาของสภา ตลอดจนวางระเบียบในการนั้น

ข้อ ๑๕๗ ภายใต้บังคับข้อ ๑๕ ในที่ประชุม ถ้าประธานสภายินยอมให้ผู้ที่กำลังพูดอยู่ หยุดพูดและนั่งลงทันที และให้ทุกคนสงบฟังประธาน เว้นแต่ในการอ่านพระบรมราชโองการ หรือกระแสพระราชดำรัส ให้ผู้อยู่ในที่ประชุมยื่นฟังตลอดเวลาที่ประธานสภาอ่าน

ข้อ ๑๕๘ ในที่ประชุมห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้

ก. ใช้ถ้อยคำอันฟังรังเกียจ

ข. กล่าวคำหยาบคาย เดียดถี้ หรือใส่ร้ายบุคคลอื่น

ค. ก่อความสงบเรียบร้อย หรือเสื่อมเกียรติของที่ประชุม

ข้อ ๑๕๙ ผู้ใดละเมิดข้อบังคับเกี่ยวกับการรักษาระเบียบของที่ประชุม กติ หรือละเมิดข้อบังคับข้อ ๑๕๘ กติ ประธานสภามีอำนาจตักเตือน ห้ามปราม ให้ถอนคำ หรือรังเกียจให้กล่าวขอขมาในที่ประชุม

ถ้าผู้ละเมิดนั้นไม่กระทำตาม ให้ประธานสภามีอำนาจสั่งลงโทษอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ แต่ไม่ครบถ้วน

ก. ภาคทัศน์

ข. คำหนีโทษ

ข้อ ๑๖๖ ในกรณีขัดคำสั่งประธานสภา และก่อกวนความสงบเรียบร้อย หรือกระทำการให้เสื่อมเกียรติของที่ประชุมภายในกำหนดเวลาที่ประธานสภาเห็นสมควรก็ได้ ทั้งนี้เฉพาะในการประชุมครั้งนั้น

ข้อ ๑๖๗ ถ้าประธานสภาสั่งให้ผู้ละเมิดออกจากที่ประชุม หากผู้นั้นยังขัดขืน ประธานสภาจะสั่งให้ตำรวจรัฐสภานำตัวผู้นั้นออกจากห้องประชุมก็ได้ และถ้าเป็นการสมควร จะให้นำตัวผู้นั้นออกจากบริเวณสภาก็ได้

ข้อ ๑๖๘ คำสั่งประธานสภาตามความในหมวดนี้ให้ ถือเป็น เด็ดขาด

ข้อ ๑๖๙ ผู้ถูกกล่าวโทษตามความในข้อ ๔๔ หรือข้อ ๔๕ มีสิทธิชี้แจงในที่ประชุมได้

ข้อ ๑๖๙ เมื่อที่ประชุมได้ ตกลงมติใน ญัตติ ตามความในข้อ ๔๔ หรือข้อ ๔๕ ว่าได้มีการผิดข้อบังคับแล้ว ให้ประธานสภามีอำนาจสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้แต่กรณี

- ก. ให้ถอนคำ
- ข. บังคับให้กล่าวคำขอขมาในที่ประชุม
- ค. ภาคทัศน์
- ง. คำหนีโทษ

ข้อ ๑๖๕ ถ้าเกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นในที่ประชุม ประธานสภา มีอำนาจสั่งพักการประชุม หรือสั่งเลิกประชุมในครั้งนั้นได้

หมวด ๑๒

บทสุดท้าย

ข้อ ๓๖๖ เมื่อประธานสภาได้รับคำร้องของสมาชิก ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๓ ว่าสมาชิกภาพของสมาชิกแห่งสภาคนใดสิ้นสุดลงให้ประธานสภาส่งคำร้องนั้น ไปยังคณะกรรมการรัฐธรรมนูญภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้อง

เมื่อประธานสภาได้รับคำวินิจฉัยของ คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ แล้ว ให้แจ้งคำวินิจฉัยนั้นให้สมาชิกผู้เข้าช้ชร้องทราบ ในกรณีที่คณะกรรมการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของสมาชิกคนใดสิ้นสุดลง ให้ประธานสภาแจ้งให้สมาชิกผู้ถูกกล่าวหา(นหรือ) และแจ้งให้ที่ประชุมแต่ละคณะ รัฐมนตรีทราบ โดยด่วน

ข้อ ๓๖๗ เมื่อสมาชิกเข้าช้ยื่นคำร้องขอให้นำ ความกราบ บังคมทูล เพื่อให้ทรงเรียกประชุมรัฐสภา ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๓๖ ให้ประธาน สภานำความกราบบังคมทูลภายใน ๔๘ ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ได้รับคำร้อง

และเมื่อได้ทรงกรุณาโปรดเกล้าฯ เรียกประชุมแล้ว ให้แจ้งให้ คณะรัฐมนตรีแต่ละประธานวุฒิสภาทราบ แล้วให้นัดประชุมสภาภายใน กำหนด ๗ วัน นับแต่วันตราพระราชกฤษฎีกา

ข้อ ๓๖๘ เมื่อประธานสภาได้รับแจ้งการขออนุญาตจับ หรือคุมขัง หรือหมายเรียกตัวสมาชิกไปทำการสอบสวนในกรณีที่ตั้งสมาชิกเป็นผู้ต้องหา ในคดีอาญาระหว่างสมัยประชุม ให้ประธานสภาแจ้งต่อที่ประชุมเพื่อให้พิจารณา ตกลงมติว่าจะอนุญาตหรือไม่

เมื่อประธานสภาได้รับรายงานว่า ได้มีการสมัครในขณะกระทำผิด
ระหว่างสมัยประชุม และประธานสภาได้สั่งการไปประการใดแล้ว ให้ประธาน
สภาแจ้งต่อที่ประชุมทราบโดยด่วน สมาชิกมีสิทธิซักถามเหตุผลในการที่สั่ง
ไปนั้นได้ ในกรณีที่ประธานสภาไม่ได้สั่งปล่อย เมื่อสภามีเหตุผลอันสมควร
ของจตมัตติขให้พิจารณาสั่งปล่อยได้

ข้อ ๑๖๘ เมื่อประธาน สภาได้รับแจ้งการขอ ขนุญาต พิจารณาคดี
อาญาในระหว่างสมัยประชุม ให้ประธานสภาแจ้งต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณา
ลงมติว่า จะอนุญาตหรือไม่

ข้อ ๑๖๙ ในกรณีที่สมาชิกถูกคุมขังในระหว่างสอบสวนหรือพิจารณา
คดีอยู่ก่อนสมัยประชุม เมื่อถึงสมัยประชุมแล้ว ให้สภาพิจารณาตมัตติว่า
จะร้องขอ ให้สั่งปล่อยหรือไม่

ถ้าที่ประชุมเห็นควรร้องขอ ให้สั่งปล่อย ให้ประธานสภาแจ้งให้
พนักงานสอบสวนหรือศาลทราบแล้วแต่กรณีโดยด่วน

ข้อ ๑๗๐ สมาชิกผู้ใดมีข้อข้องใจ หรือประสงค์จะทราบข้อเท็จจริง
เกี่ยวกับกรงงานในหน้าที่ของกระทรวงทบวงใด โดยไม่ประสงค์จะตั้งเป็น
กระทู้ถามในสภา ก็ให้สมาชิกผู้นั้นตั้งเป็นคำถามโดยอนุ โดตัวอย่างการตั้ง
กระทู้ถาม เพื่อขอให้รัฐมนตรีเจ้ากระทรวงทบวงนั้นตอบในหนังสือราชกิจจา
นุเบกษาก็ได้

เพื่อให้บังเกิดผลตามความในวรรคก่อน ให้ประธานสภาทำความ
ตกลงกับคณะรัฐมนตรี เพื่อวางทางปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว

ข้อ ๑๗๑ การ มอบหมาย ให้ใช้ ใ้ใช้ สิทธิแทนตนตามที่บัญญัติไว้ใน
ข้อบังคับนี้ ต้องมีหลักฐานและระบุชื่อผู้รับมอบหมายโดยชัดเจน ผู้รับ
มอบหมายจะต้องแสดงหลักฐานการมอบหมายนั้นต่อประธานสภา

ข้อ ๓๑๒ การมอบหมายให้ผู้ใดใช้สิทธิแทนตนตามที่บัญญัติไว้ใน
ข้อบังคับ ต้องมีหลักฐานและระบุชื่อผู้รับมอบหมายโดยชัดเจน ผู้รับ
มอบหมายจะต้องแสดงหลักฐานการมอบหมายนั้นต่อประธานสภา

ข้อ ๓๑๓ การเสนอญัตติใด ๆ ที่ต้อง เสนอ ต่อหน้า เป็นลายลักษณ์
อักษร รวมทั้งญัตติร่างพระราชบัญญัติและการตั้งกระทู้ถาม ให้เสนอโดย
ใช้ตามแบบของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

ข้อ ๓๑๔ การคัดค้านของสมาชิกในสมัยประชุม หรือของสมาชิก
มิได้บัญญัติไว้ ให้ถือมติของที่ประชุมสภาเป็นหลักปฏิบัติ

ข้อ ๓๑๕ การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของสภา หรือการพิจารณา
ร่างข้อบังคับของสภา ให้ปฏิบัติทำนองเดียวกับการเสนอหรือการพิจารณา
ญัตติร่างพระราชบัญญัติ

ข้อ ๓๑๖ ให้ประธานสภาผู้แทนรักษาการตามข้อบังคับ และให้
มีอำนาจวางระเบียบเพื่อปฏิบัติตามข้อบังคับได้

ประกาศมา ณ วันที่.....

(ลงชื่อ).....

ประธานสภาผู้แทน

นายบุญช่วย อิตถากร (มหาสารคาม) : ข้าพเจ้าขอทราบว่รถที่
จากพระราชบัญญัติจะพิจารณาอะไรต่อไป เพราะเมื่อทบทวนพิจารณาบัญชี
เกี่ยวกับ ๔ เรื่อง

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : คือไปเรื่องนั้นเมื่อเสร็จแล้ว
ผมตกลงว่ายกเอาเรื่องขึ้นมากลางที่ประชุมอีกครั้งหนึ่ง

นายเตียง ศิริขันธ์ (สกลนคร) : ข้าพเจ้าเกือบไม่ตั้งใจแสดง
และเพื่อความจำเป็นในเรื่องข้อบังคับเราต้องมีอย่างแน่ แต่จะเอาอย่างไรนั้น
คณะกรรมการที่ร่างมาแต่ก่อน แม้จะร่างมาแต่ก่อนได้มีข้อหนึ่งกระต่าย
เถิดว่า เพราะถ้าเรายังไม่รับหลักการ ในชั้นขอให้รับหลักการว่าสถานที่ใหม่
ซึ่งบังคับของสภาควมรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๔๙๒ คือจากนั้นท่านจะแปรญัตติ
อย่างไรก็ขยู่ที่คณะกรรมการที่จะพิจารณาอีกชั้นหนึ่ง เพราะฉะนั้นในชั้น
ขอให้รับหลักการข้อบังคับการประชุมการปรึกษาของสภาผู้แทน พุทธศักราช
๒๔๙๒ เท่านั้น

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : ผมพูดตามแบบ เจริญกรรมมา
พิจารณาเข้าประจำที่ คุณเตียงฯเห็นอย่างไร คุณตำรวจจะว่าอย่างไร

นายสาคร ถิ่นผลา (พังงา) : เมื่อทบทวนดูตามความ
ประสงค์จะถามว่าจะรับหลักการหรือไม่ ผมคิดว่าอันนี้เป็นเรื่องอันรวม
ทุกคนอยู่ไหน ๆ ก็ควรจะเรียบร้อยกับ เพราะฉะนั้นพูดกันสั้น ๆ ว่าควรจะได้รับ
หลักการหรือไม่

นายเผด็จ จิราภรณ์ (พิจิตร) : ข้าพเจ้าขอเสนอให้ตั้งมี
มีมติมาจัดรับรอง

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : มีผู้เสนอให้ลงมติ ไม่ให้ผู้ใด
มีความเห็นเป็นอย่างอื่น ตกลงที่ประชุมให้ลงมติได้ ท่านเราเข้าใจกันอยู่แล้ว
ตามประเด็นในเรื่องนั้นขอยุ่ว่า จะรับหลักการหรือไม่ เพราะยกวางก็ส่งไปให้
สมาชิกทั้งหลายแล้ว เพราะฉะนั้นขอถามที่ประชุมว่า ยกวางที่ได้น้อมมานั้น
ผู้ใดเห็นควรรับหลักการ โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๔๖ นาย

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรด
ยกมือขึ้น!

ไม่มีสมาชิกยกมือ

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : เป็นอันว่ายอมรับหลักการยก
วางข้อบังคับขรรกรรมาธิการจะเอาชุดเก่าหรือจะตั้งใหม่

นายเพิ่ม วงศ์ทองเหลือ (พิจิตร) : ข้าพเจ้าเห็นว่าควรเป็นชุด
เก่า

มีสมาชิกรับรอง

นายชัยวัฒน์ อินทรพันธ์ (ลำพูน) : กรรมการชุดเก่าเป็น
เจ้าของร่าง เพราะฉะนั้นพิจารณาต่อไปควรตั้งชุดใหม่

มีสมาชิกรับรอง

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็น
อย่างอื่นขอถามที่ประชุมในข้อที่ว่าผู้เสนอว่าควรกรรมาธิการชุดเก่าแล้ว มีผู้
เสนอให้เอาชุดใหม่ ขอถามว่าท่านผู้ใดเห็นควรจะตั้งกรรมาธิการชุดใหม่
โปรดยกมือขึ้น

ต่อมาชียกมือ ๕ คน

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : ท่านผู้ใดเห็นควรจะต้องกรรมการชุดเก่าโปรดยกมือขึ้น

ต่อมาชียกมือ ๘ คน

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : จำนวนกรรมการจะเอากี่คน นายภักดี พัฒนภักดี (นครสวรรค์) : ๑๕ คน มีสมาชิกรับรอง

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : มีผู้เสนอว่าเอา ๑๕ คน จะมีผู้ใดมีความเป็นอย่างอื่น

นายเตียง ศิริขันธ์ (สกลนคร) : ข้าพเจ้าขอทราบเรียนอย่างนี้ว่าเรื่องประชุมออกสมัยประชุมแล้ว ๑๕ คนไม่ครบแน่ ข้าพเจ้าขอเสนอ ๘ คนเท่านั้น ถ้ามากไปประชุมไม่ได้ทางปฏิบัติเป็นอย่างนั้น

มีสมาชิกรับรอง

นายเฟื่อง จิราภรณ์ (พิจิตร) : คุณเตียงเสนอเห็นด้วยเหมือนกันแต่ความเห็นของข้าพเจ้าซึ่งบังคับเป็นร่างสำคัญจะบังคับกันในสภาควรมีจำนวนพอควร ข้าพเจ้าขอเสนอ ๘ คน

มีสมาชิกรับรอง

นายใหญ่ สวัสดิชาติ (นครสวรรค์) : ข้าพเจ้าคิดว่ากรรมการใหม่ไม่ได้รับเพราะว่ามาแล้วแล้ว พิจารณาเพียงว่าจะแก้ไขอย่างไรเท่านั้น ข้าพเจ้าขอเป็นกรรมการเก่ามาทำแทนที่ทันไม่ไหว นัดประชุมแล้วเพียงคนเดียว ๘ คน ไม่ครบจริงๆ ขอย้ำเอามากนั้นก็ขอเพียง ๘ คนก็แล้ว

นายภักดี พัฒนภักดี (นครราชสีมา) : ทูลฯ เจ้าเงินขอชดเชย

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : คุณภักดีขอชดเชยได้ ๒ อย่าง คือ ๘ คนและ ๗ คน ขอลงที่ประชุมว่าท่านผู้ใดเห็นว่าควรมีกรรมวิธีการ จำนวน ๘ คนโปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๒๓ คน

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรมีกรรมวิธีการจำนวน ๗ คนโปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๘ คน

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : เป็นอันทำให้มีกรรมวิธีการ จำนวน ๘ คน ทนถาวรเงินขอจะเสนอข้อที่รับตามจำนวนหรือจะเสนอ ให้เด็กกัน

นายใหญ่ ศวิตชาติ (นครสวรรค์) : ครบตามจำนวน

มีสมาชิกรับรอง

ร้อยโท จงกล ไกรฤกษ์ (พิษณุโลก) : เสนอเดหรืออย่างไร คือไปนี้

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : ไม่ไร จะเสนอรับตาม จำนวนหรือว่าจะเสนอเด็กกัน

ร้อยโท จงกล ไกรฤกษ์ (พิษณุโลก) : เสนอครบที่เดียว

มีสมาชิกรับรอง

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : ตกคงถ้าไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น ก็ลง ๘ คน ครอบคลุมจำนวนไม่มีการเด็กกันต่อไปเงินขอ

หม่อมเจ้านิตยากร วรวรรณ (พระนครศรีอยุธยา) : ข้าพเจ้าขอ
เด่นอทอดงดินนาต ๗

มีดมาชิกรับรอง

นายใหญ่ ศวิตชาติ (นครสวรรค์) : ข้าพเจ้าขอเด่นอ นาย
ประเสริฐ ปัทมะสุนทร

มีดมาชิกรับรอง

นายภักดี พัฒนภักดี (นครศรีธรรมราช) : ข้าพเจ้าขอเด่นอ
นายเกษม บุญศรี

มีดมาชิกรับรอง

นายภิจจา วัฒนสินธุ์ (ฉะเชิงเทรา) : ข้าพเจ้าขอเด่นอทอดง
นวกิจ ๗

มีดมาชิกรับรอง

หลวงอรรถพรพิศาล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม : ข้าพเจ้าขอเด่นอร้อยเอกประเสริฐ สุตบรรทัด

ร้อยเอก ประเสริฐ สุตบรรทัด รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง

คมนาคม : ข้าพเจ้าขอเด่นอ

ขุนอนุสรกรรม (นครพนม) : ข้าพเจ้าขอเด่นอ นายภู เนาอวังษ์

มีดมาชิกรับรอง

นายเตียง ศรีจันทร์ (สกลนคร) : ข้าพเจ้า ขอ เด่นอ นาย
เซมชาติ ๗

นายเซมชาติ บุญรัตพันธ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวง

ยุติธรรม : ข้าพเจ้าขอเด่นอ ขอเด่นอคุณพระมุนีภาณวินิตคำศัพท์

พระมณฑลวิมลศาสตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม :
ข้าพเจ้าขอถอนเหมือนกัน

นายใหญ่ ศวิตชาติ (นครสวรรค์) : ข้าพเจ้าขอเดชะนายเตียง
ศิริพันธ์ มั่งมาชิกรับรอง

นายโชติ วิชัยดิษฐ์ (สุราษฎร์ธานี) : ข้าพเจ้าขอเดชะนายใหญ่
ศวิตชาติ มั่งมาชิกรับรอง

นางบุญคุ้ม จันทศรีสุริยวงศ์ (อุดรธานี) : ข้าพเจ้าขอ
เดชะหลวงขรรคพรพิศาล
มั่งมาชิกรับรอง

ร้อยเอก ประเสริฐ สุดบรรทัด รัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงคมนาคม : ข้าพเจ้าขอเดชะนายแดงศรี เบียมพงศ์สำนึก

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : ครบแล้ว ขอให้เดชะการ
อำนาจชัย

เลขาธิการรัฐสภา : รายชื่อมีดังนี้ ๑. พลโท ชิต มั่นคงปี
ดิมาตโยจักษ์ ๒. นายประเสริฐ มีทะมั่งคณห์ ๓. นายเกษม บุญศรี
๔. นายภู เนาวรังษี ๕. หลวงนรกิจบริหาร ๖. นายเตียง ศิริพันธ์
๗. นายใหญ่ ศวิตชาติ ๘. หลวงขรรคพรพิศาล ๙. นายแดงศรี
เบียมพงศ์สำนึก

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : กำหนดแปร ญัตติ ภายใน
๕
กวัน

นายใหญ่ ศวิตชาติ (นครสวรรค์) : ข้าพเจ้าเห็นว่า ๑๕ วัน
มั่งมาชิกรับรอง

หลวงอรรถพรพิศาล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการ
อุตสาหกรรม : คิดว่าถ้าหากจะให้แปรญัตติกายใน ๑๕ วัน ก็คงจะ
กตางๆ ถ้าหากว่าจะเข้าภายใน ๗ วัน ก็คงจะมีตั้งมัยประชุมแต่ก็จะถนัด
บ้านกัน แต่ถ้าจะให้ยืดเยื้อก็แปรญัตติก็น ๓ เดือน อย่างนั้นจะดีกว่า
เพราะถ้าจะมีตั้งมัยประชุมก็หากันยืดเยื้อ ด้วยเหตุนี้ผมขอเดชะ ๓ เดือน

นายใหญ่ สวัสดิชิต (นครสวรรค์) : ข้าพเจ้าอยากจะเรียนท่าน
รัฐมนตรีให้ทราบว่ามีมติแปรญัตติ ๓ เดือนไม่ได้หมายความว่าต้องมา
เขียนคำแปรญัตติตั้ง ๓ เดือน ต้องมาร่างข้อเท็จจริงถึง ๓ เดือน ข้าพเจ้าคิดว่า
ข้อบังคับแรกไปแล้วควรจะสามารถได้ ๒ วันเป็นอย่างช้า และการเขียนคำ
แปรญัตติควรจะต้องเขียนได้ ถ้าเป็นในสมัยประชุมจะเป็น ๓ เดือนหรือ ๕ เดือน
ตามที่ท่านถามไม่เป็นไร แต่สมัยประชุมจะให้กรรมการทวงตงไปนั่งรอดัง
๓ เดือนจะเดี๋ยวเดี๋ยวมากกว่า ๑๕ วันก็มากนานอยู่แต่ แต่ถ้าหากจะให้ยืด
เหลือ ๗ วันก็ไม่ขัดข้อง ถ้า ๓ เดือนเห็นจะไม่มีประโยชน์

หลวงอรรถพรพิศาล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการอุตสาหกรรม : ความจริงข้าพเจ้าไม่อยากจะคัดค้านเลย กรรมการไม่จำเป็นต้อง
ตั้งร้อย พิสูจน์ไปได้โดยที่เดียว เมื่อเขาแปรญัตติมากก็พิจารณาที่หลังว่า
จะเป็นไปตามคำแปรญัตติหรือไม่ ถ้าหากว่าเขาแปรญัตติกายใน ๑๕ วัน
ท่านไปเรียกเขาให้มาแสดงคำแปรญัตติเขา ไปอยู่ร้อยเขตไปอยู่ยุดครแต่จะมา
ชี้แจงคำแปรญัตติได้อย่างไร เพราะเขากลับไปบ้านกัน ก็ต้องรอไปจนถึง
เปิดสมัยประชุม อย่างนี้ขัดกับเหตุการณ์เพราะเขาแปรญัตติแต่มาชี้แจง
ไม่ได้ ควรให้เขา ๕ หรือ ๓ เดือนไปเลย

นายเตียง ศิริขันธ์ (สกลนคร) การแปรรูปคดี ๑๕ วัน หรือ ๑๕ วัน ข้าพเจ้าเห็นด้วย ๑ เดือน ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย ขยายจะให้กรรมการได้พิจารณาคำแปรญัตติด้วย จริงอย่างที่ท่านรัฐมนตรีว่าการที่จะพิจารณาไปก่อนคำแปรญัตติทำได้ แต่ความจริงดูรายชื่อคณะกรรมการเก่าที่ไปนั่งพิจารณา ของคนเข่งก็เกือบจะไม่ทำอะไรพิจารณา นอกจากจะพิจารณาคำแปรญัตติของเพื่อนสมาชิก เมื่อหมดกำหนด ๑ เดือนเริ่มประชุมใหม่ก็เชิญมา ไม่จำเป็นจะต้องเชิญมาชี้แจงในระหว่างปิดประชุมก็ได้ แต่ให้มี คำแปร ญัตติ ของ ท่านสมาชิก เพื่อประกอบ การพิจารณา ได้เช่นกัน ในเวลาที่ปิดสมัยประชุม

หลวงระงับประจันตคาม (นครราชสีมา) : เรืองนเรารัฐ แสดงว่าขอขมับการประชุมเราทำกัฒมานาน เพราะฉะนั้นการแปรญัตติควรจรรีบ แปรญัตติ เสีย ในสมัย ประชุมนี้ ในเวลา ที่สมาชิก กำลังอยู่พร้อม ๆ กัน ถ้า ๑ เดือนแล้วข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้า ขอเสนอให้ แปร ญัตติภายใน ๑ วัน

มิ่งมาสิกรับรอง

หลวงอรรถพรพิศาล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการอุตสาหกรรม : เมื่อทนายข้าพเจ้าอยากจะอธิบายให้ท่านทราบเสียแต่ท่านจะเอาหรือไม่เอา คือว่าถ้าหากว่า กรรมการ รับรองข้าพเจ้าก็เป็นกรรมการคนหนึ่ง ท่านใครจะเป็นประธาน ก็ไม่ทราบ แต่ขอหลังจากนั้นถ้าพิจารณาภายใน ๑ เดือนให้เรียกมาชี้แจงแล้ว กรรมการ เรียกว่าชี้แจงแล้วเขาไม่มาก็เป็นอันว่าตกลงไปจะแปรญัตติเป็นลายลักษณ์อักษรก็แปรไม่ได้ กรรมการ ไม่เห็นด้วยงั้นอันว่าตกลงไปให้รับท่านรับรองว่าท่านเป็นคนคนเดียวเพียงคนเดียว

ไม่ให้เรียกมาขังแจ้งภายในบัดสมัยประชุม ท่านรับรองอย่างนั้นหรือ ข้าพเจ้า
เป็นกรรมการคนหนึ่งข้าพเจ้าไม่รับรอง อย่างไรก็ดีถ้าจะเอา ๗ วัน ๑๕ วัน
ข้าพเจ้าไม่ขัดข้อง ถ้าหากว่าเขาแปรญัตติภายใน ๗ วันแล้ว ก็เดือนหนึ่ง
เรียกให้มาขังแจ้งแล้วเขาก็ไม่มาท่านจะเอาเขาแตกไปหรือ

นายใหญ่ สวัสดิวัต (นครสวรรค์) : ข้าพเจ้าเห็นว่าเรื่อง
แปรญัตติภายใน ๗ วัน หมายถึงว่า การกำหนด ราคามาแปร ญัตติ ของท่าน
สมาชิก แต่จะพิจารณา ๕ เดือน ๗ เดือนแล้วแต่สถานการณ์ ข้าพเจ้าขอ
ถอนญัตติ ๑๕ วัน ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับสมาชิกที่เสนอขอแปรญัตติ ๗ วัน

หลวงอรรถพรพิศาล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการอุตสาหกรรม
กรรม : ข้าพเจ้าขอถอนเรื่อง ๓ เดือน เพราะเหตุว่าข้าพเจ้าว่าไม่ ๗ วัน
ก็ ๓ เดือนก็ตัดแล้วแต่

ขุนคงฤทธิศึกษากร รัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวง ศึกษา
ธิการ : ข้าพเจ้าได้เสนอแล้วอยากจะพูด คือข้าพเจ้าเห็นว่าในเรื่อง
ปรากฏว่าสมาชิกมาน้อย ถ้าหากว่าเราแปรญัตติภายใน ๗ วัน สมาชิก
อื่น ๆ ที่ไม่ได้มาประชุมจนหนักไม่โอกาสรู้จักและแปรญัตติ และเรื่องนี้เป็น
เรื่องสำคัญของเรา เราควรให้สมาชิกส่วนมาก ได้มีความเห็นความรู้อย่างชัด
ชัดด้วย เพราะฉะนั้นจะแปรญัตติไปถึง ๓ เดือนเป็นการสมควร เป็นการ
ว่าเราจะได้ขอ ให้เพื่อนอื่นมาแปร ญัตติ เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้า ขอ ให้เพื่อน
สมาชิกอื่น ๆ สนับสนุน

นายทองดี อิศราชีวิน (เชียงใหม่) : เพื่อบรรหยัดเวลาของ
สภา ข้าพเจ้าขอเสนอให้ตั้งมติ

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : ที่เดือนไว้มี ๓๕ วันและ
๓ เดือนตลอดไปแต่ คกลงเหตุขอยกโดยของคุณหลวงระงับ ๆ ขอเด่นข
ภายใน ๑๑ วัน คือไปเรื่องเปลี่ยนระเบียบว่าจะเขาร่างไหนก่อน ของคุณ
ทองดี ๆ ให้เขาร่างพระราชบัญญัติค่าเช่ารถ ๓ ถอนพิจารณาก่อน ของ
คุณบุญช่วย ๆ ให้เขาร่างพระราชบัญญัติยกเลิกภาษีเรือ โรงงาน ตึก แพ
ของรัฐบาลจนพิจารณาถอน รายชื่อของคุณทองดี ๆ ผู้ใดเห็นว่าควรจะเขาร่าง
พระราชบัญญัติค่าเช่ารถ ๓ ถอนพิจารณาถอนพระราชบัญญัติอื่น โปรด
ประชุม

มีสมาชิกยกมือ ๒ คน

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : ท่านผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น
โปรดประชุม

มีสมาชิกยกมือ ๒๓ คน

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : คกลงไม่เขาร่างที่คุณทองดี ๆ
เด่นข ที่นของคุณบุญช่วย ๆ ให้ยกร่างยกเลิกกฎหมายว่าด้วยภาษีเรือ
โรงงาน ตึก แพ พ.ศ. ๒๔๕๓ จนพิจารณาถอน ท่านผู้ใดเห็นตามคุณ
บุญช่วย ๆ เสนอจนพิจารณาถอน โปรดประชุม

มีสมาชิกยกมือ ๒๓ คน

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : ท่านผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นโปรด
ประชุม

ไม่มีสมาชิกยกมือ

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : คกลงว่าเราพิจารณาว่าพระราช
บัญญัติยกเลิกกฎหมายว่าด้วยภาษีเรือ โรงงาน ตึก แพ ของรัฐบาล

(สำเนา)

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ

ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายว่าด้วยภาษีเรือ โรงรำน ตึก แพ

พ.ศ. ๒๔๙๓

หลักการ

ยกเลิกกฎหมายว่าด้วยภาษีเรือ โรงรำน ตึก แพ

เหตุผล

เนื่องจากภาษีเรือ โรงรำน ตึก แพ เป็นภาษีที่เก็บมาตั้งแต่สมัย
รัชกาลที่ ๕ จุฬาลงกรณ์ราช ๑๒๓๒ เป็นภาษีที่เก็บง่ายและเก็บในท้องถิ่นนอก
เขตเทศบาลเฉพาะบางแห่งและเป็นส่วนน้อยไม่ทั่วไป การเก็บภาษีแก่บุคคล
บางท้องถิ่นไม่ทั่วไปนั้นไม่เป็นธรรมแก่สังคมและเงินที่เก็บได้ จึงสมควรยกเลิก
การจัดเก็บภาษีเรือ โรงรำน ตึก แพ เสีย

(สำเนา)

ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมาย
ว่าด้วยภาษีเรือ โรงรำน ตึก แพ

พ.ศ. ๒๔๙๓

โดยที่เป็นการสมควรยกเลิกกฎหมายว่าด้วยภาษีเรือ โรงรำน ตึก แพ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า "พระราชบัญญัติยกเลิก
กฎหมายว่าด้วยภาษีเรือ โรงรำน ตึก แพ พ.ศ. ๒๔๘๓"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก
๒๔๙๓ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

๑. พระราชบัญญัติว่าด้วยภาษีเรือ โรงรำน ตึก แพ พ.ศ. ๒๔๘๓
๒. พระราชบัญญัติว่าด้วยภาษีเรือ โรงรำน ตึก แพ พ.ศ. ๒๔๘๓

ศก ๑๒๐

๓. ประกาศแก้ข้อความในประกาศเก็บภาษีเรือ โรงเรือน คัก แพ
ปีมะเมีย โทศก จุฬศักราช ๒๒๓๒

๔. ประกาศแก้ไขเพิ่มเติม กัญเรือในโรงเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๔

๕. ประกาศว่าด้วยกฎเรือประมงในเขตน้ำขึ้นน้ำลง ภาษีเรือ โรงเรือน
พุทธศักราช ๒๔๗๔

๖. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ภาษีเรือ โรงเรือน พุทธศักราช
๒๔๗๒

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง

การคลัง : ก่อนที่จะแถลงเรื่องยกเด็กภาษาตามพระราชบัญญัติ กระผม
ขอแก้มาตรา ๒ ที่บอกว่าพระราชบัญญัติให้ ใช้งบคงค้างเดือนที่ ๓ มกราคม
๒๕๕๓ เป็นต้นไปนั้น ขอแก้คงเหลือเดือนที่ ๓ มกราคม ๒๕๕๓ ออกเป็นงวด
จากวงประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ทางรัฐบาลขอเสนอร่างพระ
ราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายว่าด้วยภาษา เรือ โรงงาน ตึก แพล พ.ศ. ๒๕๕๓
โดยมีหลักการว่า ยกเลิกกฎหมายว่าด้วยภาษา เรือ โรงงาน ตึก แพล เหตุผล
ที่เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้มากคือ เนื่องจากภาษา เรือ โรงงาน ตึก แพล
มีภาษาที่เก็บมาคงแต่สมัยรัชกาลที่ ๙ จุดศักราช ๒๓๓๒ เป็นภาษาที่เก็บ
ดัดสมัยและเก็บ ในท้องที่ นอกเขตเทศบาล เฉพาะบางแห่ง และเป็น ดัดน้อย
ไม่พอไป กานกับภาษาเก็บคัดบางท้องถิ่นไม่พอไปนั้นไม่มีการร่วมแต่งตั้งคน
และเงินที่เก็บได้ จึงสมควรยกเลิกการจัดเก็บภาษารเรือ โรงงาน ตึก แพล เสีย

นายสวัสดิ์ สาระศาสน์ (กาญจนบุรี) : ตัวมีพระราชบัญญัติ

ที่รัฐบาลเสนอขอแก้ไขเหตุผลอยู่ด้วยเพื่อให้มีการร่วมแต่งตั้งคนและเงินที่เก็บได้
กันในเขตเทศบาลมีภาษา โรงงานอยู่แล้ว ทนเดิม นอกเขตเทศบาลก็เหมือน
อย่างที่เราได้เก็บไปของท้องถิ่นเหมือนกัน ทนเมื่อมายกเลิกเช่นนี้ ความจริง
เป็นผลดี แต่ว่าสงสัยว่า เมื่อยกเลิกแล้ว จะไม่สร้างภาษ ี อย่างนี้ขึ้นมาอีก
หรือไม่

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง

การคลัง : เมื่อยกเลิกโดยกฎหมายฉบับนี้แล้ว ภาษา โรงงานเก็บเงินไม่เก็บ
อีกต่อไป สำหรับภาษ โรงเรือที่เก็บ ในเขตเทศบาลนั้นเป็นภาษาเฉพาะท้องถิ่น
คือภาษาที่เก็บได้ กับร่างพระราชกฤษฎีกาในเขตเทศบาลนั้น ๆ

นายเพิ่ม วงศ์ทองเหลือ (พิจิตร) : พระราชบัญญัติยกภาษี
 โรงงานเรือนคึกแพ้นั้น สมเด็จพระราชบัญญัตินี้แต่อกก็ปลื้มใจ ดีใจว่ารัฐบาล
 เด็ก แต่ว่าเกรงว่ารัฐบาลจะเอาภาษียายไตที่จะมาเป็นภาษียายไตต่อไป
 เมื่อรัฐบาลเด็กภาษีนอกเขตเทศบาลว่าไม่เป็นธรรมดาตั้งคณัน ในเขต
 เทศบาลทำไมไม่เลิกเสียด้วย ทำไมชอบทำอะไรหัวมงกุฎท้ายมังกรเดนมย
 เมื่อเด็กภาษีอะไรก็เก็บภาษีอะไรไปให้ถูกต้อง แต่ว่าข้าพเจ้าเกรงเหลือเกิน
 ว่ารัฐมนตรีกระทรวงการคลังขอพระราชบัญญัตินี้ใจดีสุดซึ้ง แต่ว่าถ้า
 หากว่าเผด็จศึก บรรดาผู้มาซึ่งผู้เกี่ยวข้องกันมาซึ่งโรงงานนอกเขตเทศบาล
 จะโดยถูกต้องเข้าอีก จึงขอฝากความถึงแก่รัฐมนตรีกระทรวงการคลังว่า
 ภาษีต่อไปจะออกแรงกว่าภาษีโรงงาน ๘๕ % แต่ขออย่าจะถามรัฐมนตรีคลัง
 ว่าถ้าเด็กภาษีนั้นแล้ว จะเอาภาษีอะไรอีก อย่างรัฐบาลเปลี่ยนแปลงการ
 ปกครอง ข้าพเจ้าดีใจว่าให้เด็กภาษีค่านา ไม่เก็บอีกต่อไปแล้ว ๘๕ สตางค์
 แต่มีคนชาวเขานึ่งรัฐบาลเก็บเขา ๕-๖๐๐ บาท จึงอยากจะถามรัฐมนตรี
 กระทรวงการคลังสักหน่อยว่าจะเอาอะไรมาลดเสียต่อไป

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
 การคลัง : ความจริงเงินที่เก็บได้จากภาษีประเภทนี้ก็มีไม่มากนัก รัฐบาล
 ก็ตั้งใจไว้ เพื่อประชาชนทั่วไป แต่สำหรับภาษีโรงเรือนหักการแตก
 ค้างกับภาษีโรงงาน ภาษีโรงงานเมื่อเก็บไปแล้วก็เข้ามาเป็นรายได้ของ
 แผ่นดินในส่วนรวมทั่วๆ ไป แต่ว่าภาษีโรงเรือนนั้นแบ่งปันให้แก่เทศบาล โดย
 เฉพาะ คือเหมือนหนึ่งเป็นภาษีของเทศบาล แต่ว่าใช้เป็นพระราชบัญญัติ
 ซึ่งชาติกฎหมายเก่าๆ ที่มีอยู่ และเงินที่เก็บได้จากภาษีโรงเรือนนั้นก็มา
 ในเขตเทศบาลนั่นเอง อันเป็นธรรมดาอย่างหนึ่งสำหรับภาษีที่อยู่ในเขตเทศบาล

นายใหญ่ สวิตชาติ (นครสวรรค์) : ข้าพเจ้าคิดว่าเขาไป
 แปรญาติ แต่ว่าการที่จะแปรญาติก็ตาม จะต้องตกลงกันในชั้นรับหลักการ
 แด่ที่แก่ข้าพเจ้าก็ไม่คิดใจ รัฐบาลบอกว่าจะตัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
 เบกษาเป็นต้นไป ความจริงที่ร่างเดิมเข้าที่ตี เก็บภาษีเป็นปี เขาจากวัน
 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไปนั้นจำนวนมาก วัตถุประสงค์เดิมที่ข้าพเจ้า
 จำไม่ผิดว่าเก็บ ๓ ใน ๓๒ เดือน คือประเมินเป็นปีๆ แต่ข้าพเจ้าคิดว่าการ
 ออกกฎหมายย้อนหลังเพื่อไม่เก็บภาษีไม่มีอะไรห้าม ทำได้ เป็นกุศโลบายด้วย
 แด่คงว่ารัฐบาลนรกขานนโยบายเพื่อจะลดภาษี เพื่อที่สถานที่เห็นได้ว่ารัฐบาล
 มีจิตใจรักชาติคำพูด แต่ที่ข้าพเจ้าเห็นว่าจะลำบาก วัตถุประสงค์นั้นเขาก็
 ตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม ๒๔๘๓ ถอยหลังข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ดี ไม่ดีประโยชน์
 อะไร ไม่มีอะไรห้าม คือให้ประโยชน์แก่ประชาชนก็เป็นไปโดยชอบธรรม
 หนึ่งปัญหาข้อไปข้าพเจ้าตั้งด้วยอย่างนี้ คือเรื่องยกเลิกภาษีในนี้ ถ้าหากว่าเด็ก
 ได้ขอยกขึ้นหรือว่ามีแบบแผนอย่างไรแก้ไข ข้าพเจ้าอยากจะฟังก่อน คือ
 อย่างข้าพเจ้าว่า ถ้าเสียเงินไว้แต่ก็จะไปออกเพิ่มอีกมาตราหนึ่งก็ได้อาจจะคืน
 เงินหรืออะไรก็ตามใจ หนึ่งเรื่องปัญหากฎหมายข้าพเจ้าไม่รู้ตัวเลย ท่าน
 รัฐมนตรีบอกว่าจะถอนโดยข้าพเจ้าก็ขอทราบเสียด้วย

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
 การคลัง : ภาษีโรงเรือนเก็บได้ในปีหนึ่งเป็นจำนวนเงินประมาณ ๕ แด่น
 บาท แด่ถ้าเมื่อเลิกกฎหมายฉบับนี้แล้วรัฐบาลขาดรายได้ไป ๕ แด่นเศษ
 ...ที่มีค่าขึ้นมาจากเทศ สำหรับปัญหาในเรื่องการใช้กฎหมาย ทางรัฐบาล
 ก็ต้องการจะให้เห็นไปตามแบบคือไม่ อยากจะให้มีภาระ ย้อนหลังแต่ก็ จะไม่มี
 ภาระที่ยากในการเก็บภาษี เพราะยังไม่ถึงเวลาที่จะเก็บ มีการประเมินก่อน

จึงจะเก็บภาษี ประเมินเสร็จแล้วก็ออกใบเสร็จให้เสีย เวลาที่ประเมินยังไม่
ได้ทำ คิดว่ากฎหมายฉบับนี้จะออกในไม่ช้า เพราะถ้าไม่มีอะไรเป็นถ่วง
เยื่อ เขียนขยายนั่นเป็นไปตามแบบทูลๆ ไป และที่บรรจบว่าไม่มีการขัดข้อง
ในทางที่จะเก็บภาษี เพราะเวลานี้ยังไม่ได้เก็บเลย

นายบุญช่วย อดีตถาวร (มหาสารคาม) : ความจริงพระราช
บัญญัตินี้ ที่ยกเลิกพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือน รัานค้า ชาวเจ้าเห็นด้วย
อย่างยิ่ง แต่ชาวเจ้าของใจ ในการที่รัฐบาลขอแก้ไขจากข้อความที่ว่าให้
บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๔๕๓ เป็นต้นไป มาเป็นตั้งจากฉบับประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ชาวเจ้าเห็นพ้องด้วยคุณใหญ่ ๆ จึงเมตตาทาง
รัฐมนตรีชี้แจงในขณะเดียวกันได้มีการประเมิน มีการเก็บก็จริง แต่
ทั้งนี้ไม่ได้มาจนถึงฉันทน์ หรือถึงวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา จึงยังใช้บังคับ
ได้อยู่ ชาวเจ้าจึงเห็นว่าที่ทางรัฐมนตรีขอแก้ชาวเจ้าไม่เห็นด้วย แต่ที่ขอแก้
ไปก็ไม่ใช่รัฐธรรมนูญ เพราะรัฐธรรมนูญก็เปิดช่องว่าให้ชอบที่จะทำได้
คือให้ใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๔๕๓ เป็นต้นไป ชาวเจ้าจึงจะเห็นที่จะให้
คงไว้ความวางเดิม

นายเสวตร เมฆมพงศ์สานต์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
การคลัง : กรมชั่งตวงวัดและกรมอาทอนแก๊สขางน เพชให้ส่งและถูกแบบ
แทนที่จะให้เป็นการรายนหลัง กฎหมายแก้ไขได้จนถึงทุกฉันทน์ แต่ที่
จึงคิดเดาเก็บภาษี แต่เดาขึ้นด้วยเหตุใด คิดว่าประเมินเก็บแล้ว มันเห็น
ว่าการบังคับ ก็เป็นพลคนย ๆ มันใช้บังคับนั้น แต่ในเมื่อการเก็บ
จะชดเชยเงิน จึงเห็นว่าการแก้ไขอย่างนั้นแล้ว

นายใหญ่ ศรีจิตชาติ (นครสวรรค์) : ข้าพเจ้าคิดว่าไม่ค่อยตรงอย่างที่รัฐมนตรีว่า ถ้ามาตามร่างเดิม ไม่แก้ไข งบประมาณก็จะพิจารณารวดเดียว ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง ท่านรัฐมนตรีขออย่างไรยังไม่ได้เก็บ ไม่ได้เป็นหนี้ ความจริงเป็นหนี้ละ คนที่มตคกแพเป็นหนี้รัฐบาล ตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม ๒๔๘๓ เป็นต้นไป แต่ยังไม่เก็บ เป็นหนี้เหมือนกัน แต่เป็นหนี้ที่ไม่มีดอกเบี้ยเท่านั้น คือ ๖ เดือนก็ยังเป็นหนี้ถ้าไม่มกฏหมายยกเลิก เพราะยกเลิกแค่ ๖ เดือนถึงเท่านั้น ส่วน ๖ เดือนแรกต้องเสีย ดังนั้นเงินที่เป็นหนี้รัฐต้องผูกพันเดิมช ไม่ทำอะไรยกเลิก เงินแต่จะมีกฎหมายอีกฉบับหนึ่งว่าหนี้คืนแต่เดิมไม่กันเป็นหนี้ยกเลิก แต่เขียนอย่างไรเดิมคือวันที่ ๓ มกราคม ๒๔๘๓ เป็นหมัด ไม่มีหนี้คืนกัน เขียนกฎหมายยกเลิกเฉยๆ ไม่ได้ ด้วยที่เดียว เชื้อข้าพเจ้าคิดว่าจะได้พิจารณากันรวดเดียว ฟังนักเงินขอฉุกเฉินมา จะมีส่วนไปเสียเลย เรื่องหนี้คืนเป็นเรื่องผูกพัน ใครจะยกเงินไม่ได้ รัฐมนตรีก็ยกเงินไม่ได้ เคยต้องเสีย ก็ต้องคิดเป็นตรงๆ ดมมติว่ากฎหมายขอกลับมา ๑๗ วันกับเดือนหนึ่ง ตัดดูก็คิดกันด้วย สรรพากรก็ลำบาก เชื้อผมเถอะกฎหมายเป็นใช้ได้

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง : ความจริงอันพิจารณาเรื่องหักการ หักการรับไปในส่วนภาวะ ๒ ก็ไม่ชัดของ แต่ว่าภาษียังไม่เก็บ ยังเป็นหนี้ไม่ได้ ยังไม่ได้เก็บเป็นหนี้ไม่ได้ เป็นแต่เพียงว่ามีภาระจะต้องเสีย คราวนี้ที่กฎหมายยังไม่ยกเลิกจะต้องเสีย แต่จะเสียเมื่อไรอยู่ที่การเก็บ ถ้ากฎหมายออกไปแล้วอยู่ที่การประเมิน ถ้าไม่มีการประเมินก็ไม่ต้องเสีย แต่เป็นรายละเอียดในการ

แปรญัตติ หักการตั้งจำคุกไป เขาหรือไม่เขา

นายใหญ่ ศวิตชาติ (นครสวรรค์) : ข้าพเจ้าขอยกจะตั้งนับ
ต้นกฎหมายรัฐบาลตั้งที่กักขังเห็นเหตุชดเชย จะมีมาประกันทำไม ที่ท่านบอก
ว่าไม่เป็นหนี้ไม่ถูก มันเป็นหนี้จริงๆ แล้วรัฐมนตรีไม่มีอำนาจยกเว้น มัน
เป็นหนี้เริ่มตั้งแต่วันที่ ๓ ยกตัวอย่างเจตนาข้าพเจ้ามีห้องแถว ข้าพเจ้าจะต้อง
เสียห้องละ ๓๖ บาทที่จะตั้งเสียให้แก่รัฐบาล นี่ข้าพเจ้าเริ่มเป็นหนี้รัฐบาล
มา ๓๖--๓๗ วันแล้ว ถ้ารัฐมนตรีไม่เก็บก็ผิด ไม่มีอะไรยกเว้นได้ ที่ร่างมา
คดีแล้ว ขอให้ข้าพเจ้าสนับสนุนให้เต็มพากฎมีเสียที่จะให้ออกไปได้ ขอความ
กรุณาตั้งที่เถิด

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
การคลัง : ความจริงผมก็แก้ไปแล้ว แต่จะถอนเรื่องแปรญัตติ คือเมื่อ
ขอแก้ไปแล้วก็เท่ากับว่าร่างที่เสนอมานี้แก้ไขใหม่จะยอมก็ได้ ให้มันเรียบ
ร้อยก็ได้ แต่ต้องว่าวันในชั้นแปรญัตติ

นายเผด็จ จิราภรณ์ (พิจิตร) : ข้าพเจ้าขอเสนอให้ตั้งมติ
มีสงมาชิกรับรอง

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : มีผู้เสนอให้ตั้งมติ ไม่มีผู้ใด
มีความเห็นเป็นอย่างอื่น ถ้อยคำที่ประชุมอนุมัติ ขอถามที่ประชุมว่าจะรับหลักการ
หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
โปรดยกมือขึ้น

สงมาชิกยกมือ ๕๕ คน

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : ผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยก

มือขึ้น

ไม่มีตมาจักยกมือ

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : เป็นอำนวยการแห่ง
พระราชบัญญัติใช้พิจารณาต่อไป

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
การคลัง : รัฐบาลขอเสนอให้พิจารณารวดเดียว

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : รัฐบาลขอเสนอให้พิจารณา
รวดเดียว เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุม
อนุมัติให้พิจารณารวดเดียว

เลขานุการรัฐสภา : ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายว่าด้วย
ภาษีเรือ โรงเรือน ตึก แพร พ.ศ. ๒๔๘๓

.....
.....
.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรยกเลิกกฎหมายว่าด้วยภาษีเรือ โรงเรือน ตึก แพร

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติ ยกเลิก
กฎหมายว่าด้วยภาษีเรือ โรงเรือน ตึก แพร พ.ศ. ๒๔๘๓"

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ ให้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

นายเพิ่ม วงศ์ทองเหนือ (พิจิตร) : ข้าพเจ้าขอแปรญัตติ
มาตรา ๒ ว่า "พระราชบัญญัติให้โอนบังคับคดีจาก ๓ มกราคม ๒๕๒๓
เป็นต้นไป"

นายเสวตร เบียมพวงส์สานต์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
การคลัง : ไม่ขัดข้อง

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : มีผู้ขอแปรญัตติ ได้รัฐบาล
ไม่ขัดข้อง เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นถึงวาทะประชุมอนุมัติตามผู้
แปรญัตติ ขอให้เดชะธิการผ่านค้ำ

เลขาธิการรัฐสภา : มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

๑. ภาษีเรือ บิมะเมีย โทศก จุดศักรราช ๓๒๓๒

๒. ประกาศเปลี่ยนอัตราเก็บภาษีเรือในมณฑลต่าง ๆ รัตนโกสินทร
ศก ๓๒๐

๓. ประกาศแก้ไขข้อความในประกาศเก็บภาษีเรือ โรงงาน ตัก แพ
บิมะเมีย โทศก จุดศักรราช ๓๒๓๒

๔. ประกาศแก้ไขเพิ่มเติมภาษีเรือ โรงงาน พุทธศักรราช ๒๔๗๔

๕. ประกาศว่าด้วยการใช้ประกาศแก้ไขเพิ่มเติมภาษีเรือ โรงงาน
พุทศักรราช ๒๔๗๔

๖. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมภาษีเรือ โรงงาน พุทศักรราช

๒๔๗๓

.....

.....

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : หม่อมจรัสที่ดองแล้ว ขอ
ถามที่ประชุมว่า ร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาจากรัฐสภาแล้ว
นั้นใช้เป็นกฎหมายได้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นควรผ่านใช้เป็นกฎหมายได้ โปรด
ยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๔๓ คน

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วยโปรดยก
มือขึ้น

ไม่มีสมาชิกยกมือ

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : เป็นอันว่าที่ประชุมตกลงให้ใช้
เป็นกฎหมายได้ ค่อยไปพิจารณาประเด็นที่ยังค้างอีกเรื่องหนึ่งคือที่คุณบุญช่วย
เสนอให้นำร่างพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลป์ (ฉบับที่ ๖)
พ.ศ. ๒๕๕๓ ของนายชัยวัฒน์ ชื่นพิจารณาก่อน ขอถามความเห็นที่ประชุม
ว่าท่านผู้ใดเห็นด้วยตามผู้เสนอ ๆ มา โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๓๖ คน

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : ผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยก
มือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๓๕ คน

ทำการแทนประธานสภาผู้แทน : ตกลงที่ประชุมให้นำร่าง
พระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลป์ (ฉบับที่ ๖) ของนายชัยวัฒน์
ชื่นพินธรชนพิจารณาก่อน ตกลงว่ากรพิจารณาต่อไปนี้จะเอาพระราช
บัญญัติชนพิจารณาก่อน ดำหรับอันมีสมควรแก่เวลาแล้ว ขอเลิกประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๕๕ นาฬิกา

ประเสริฐ บัณฑิตคุณท์	ผู้ตรวจรายงาน
ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ	"
สุรินทร์ ตัณฑการ	"
สุพันธ์ จิตรภักดิ์	"
พิพัฒน์ เอกะโรหิต	"
โฉมเฉลา ตัณฑการ	"
สุพงศ์ ศรีวิพูนเกียรติ	"
โชค คุบวาทีน	"
ชุตม พงษ์สงัดวาลัย	"
วิจิตร นีละไพจิตร	"
เด็ก จารุณัฐ	"

เจริญ บัญทโร
เลขาธิการรัฐสภา

พระราชกรรณเทศ
ประธานสภาผู้แทน